

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

Е Л А Б О Р А Т

ЗА АКРЕДИТАЦИЈА НА СТУДИСКА ПРОГРАМА
МАГИСТЕРСКИ СТУДИИ ПО ЈАВНО ЗДРАВСТВО

Втор циклус на студии
Двегодишни студии

ИНСТИТУЦИЈА ПРЕДЛАГАЧ НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА

Медицински факултет

Скопје, 2022 ГОДИНА

СОДРЖИНА НА ЕЛАБОРАТОТ

1. ОПШТИ ПОДАТОЦИ ЗА ПОДНЕСУВАЧОТ НА БАРАЊЕТО.....	6
2.1 ПОДАТОЦИ ЗА ОСНОВАЊЕ НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА УНИВЕРЗИТЕТ	6
2.2 ПОДАТОЦИ ЗА ОСНОВАЊЕТО НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА БАРАТЕЛ НА АКРЕДИТАЦИЈА	7
3. СОПСТВЕНИЧКА СТРУКТУРА НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА.....	7
4. ДЕЛНОСТ НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА СПОРЕД ФРАСКАТИЕВАТА КЛАСИФИКАЦИЈА.....	7
5. ОРГАН НА ЗАСТАПУВАЊЕ НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА	8
6. ПРАВНА ОСНОВА ЗА ПОДГОТВУВАЊЕ НА ЕЛАБОРАТОТ.....	8
1. Карта на високообразовната установа.....	9
2. Основни податоци за студиската програма за која се бара акредитација/повторна акредитација	14
3. Цел и оправданост за воведување на студиската програма.....	15
4. Усогласеност на студиската програма со потребите на општеството за даденото кадровско профилирање.....	15
5. Општи дескриптори на квалификации за втор циклус на двегодишни студии со 120 ЕКТС, студиска програма магистерски студии по јавно здравство, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, согласно со Уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации	16
5.2. Специфични дескриптори на квалификации за втор циклус на двегодишни студии со 120 ЕКТС, студиска програма магистерски студии по јавно здравство, на Медицински Факултет, согласно со Уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации.....	17
6. Утврден сооднос помеѓу задолжителните и изборните предмети, со листа на задолжителни предмети, листа на изборни факултетски и универзитетски предмети и дефиниран начин на избор на предметите.	18
7. Список на наставен кадар со податоци наведени во Прилог бр.4	21
8. Податоци за просторот предвиден за реализација на Студиската програма магистерски студии по јавно здравство, организирана на Медицински факултет.....	28
9. Листа на опрема предвидена за реализација на студиската програма магистерски студии по јавно здравство, Медицински факултет	28
10. Информација за бројот на студентите (првпат запишани) на студиската програма во периодот од последната акредитација.....	29
11. Информација за обезбедена задолжителна и дополнителна литература	30
12. Информација за веб-страница	30
13. Активности и механизми преку кои се развива и се одржува квалитетот на наставата	30
14. Резултати од изведената самоевалуација во согласност со Упатството за единствените основи на евалуацијата и евалуациските постапки на универзитетите донесено од Агенцијата за евалуација на високото образование во Република Македонија и од Интеруниверзитетската конференција на Република Македонија (Скопје -Битола, септември 2002).	30

15. Дали формалното образование и истражувачкото искуство на наставниците кореспондира со специфичноста на студиската програма, односно со профилот и квалификацијата на наставно-научниот кадар.....	31
16. Усогласеност на структурата и содржината на циклусот на студиите со општите и специфичните дескриптори	31
17. Усогласеноста на теоретската и практичната настава со целите на студиската програма.....	33
18. Усогласеност на студиската програма со единствениот европски простор за високо образование и споредливост со програмите на европски високообразовни институции	33
ДОКУМЕНТИ	35
1. Одлука за усвојување на студиската програма од Наставно-научниот совет.....	36
2. Одлука за усвојување на студиската програма од Универзитетскиот сенат	37
3. Мислење од Одборот за соработка и доверба со јавноста.....	38
4. Изјава од наставникот за давање согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма.....	39
5. Согласност на Универзитетскиот сенат за учество на наставникот во реализација на студиска програма во друга високообразовна установа	40
6. Согласност на Наставно-научниот совет, Научниот совет за учество на наставникот во реализација на студиска програма на друга единица на Универзитетот.....	41
Прилог бр. 3	42
Прилог бр. 4	141
Прилог бр. 5	217
Прилог бр. 6	220
Прилог бр. 7	221
Прилог бр. 8	222
Прилог бр. 9	223
Прилог бр. 10	224

Табела за структура на елаборатот

Реден број	Наслов/поднаслов	Проверка
1.	ОПШТИ ПОДАТОЦИ ЗА ПОДНЕСУВАЧОТ НА БАРАЊЕТО	
2.1.	ПОДАТОЦИ ЗА ОСНОВАЊЕТО НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА УНИВЕРЗИТЕТ	
2.2.	ПОДАТОЦИ ЗА ОСНОВАЊЕТО НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА БАРАТЕЛ НА АКРЕДИТАЦИЈА	
3.	СОПСТВЕНИЧКА СТРУКТУРА НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА	
4.	ДЕЈНОСТ НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА СПОРЕД ФРАСКАТИЕВАТА КЛАСИФИКАЦИЈА	
5.	ОРГАН НА ЗАСТАПУВАЊЕ НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА	
6.	ПРАВНА ОСНОВА ЗА ПОДГОТВУВАЊЕ НА ЕЛАБОРАТОТ	
1.	Карта на високообразовната установа	
2.	Основни податоци за студиската програма за која се бара акредитација акредитација	
3.	Цел и оправданост за воведување на студиската програма	
4.	Усогласеност на студиската програма со потребите на општеството за даденото кадровско профилирање	
5.	Општи дескриптори на квалификации за втор циклус на едногодишни студии со 60 ектс, студиска програма магистерски студии по јавно здравство,, Медицински факултет при универзитетот „св. Кирил и методиј“ во скопје, согласно со уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации	
5.1.	Општи дескриптори на квалификации за втор циклус на едногодишни студии со 60 ектс, студиска програма магистерски студии по јавно здравство,, Медицински факултет при универзитетот „св. Кирил и методиј“ во скопје, согласно со уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации	
5.2.	Специфични дескриптори на квалификации за втор циклус на едногодишни студии со 60 ектс, студиска програма магистерски студии по јавно здравство,, Медицински факултет при универзитетот „св. Кирил и методиј“ во скопје, согласно со уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации	
6.	Утврден сооднос помеѓу задолжителните и изборните предмети, со листа на задолжителни предмети, листа на изборни факултетски и универзитетски предмети и дефиниран начин на избор на предметите	
7.	Список на наставен кадар со податоци наведени во прилог бр.4	
8.	Податоци за просторот предвиден за реализација на студиската програма магистерски студии по јавно здравство, организирана на Медицински факултет	
9.	Листа на опрема предвидена за реализација на студиската програма магистерски студии по јавно здравство, на Медицински факултет	
10.	Информација за бројот на студентите (првпат запишани) на студиската програма во периодот од последната акредитација	
11.	Информација за обезбедена задолжителна и дополнителна литература	
12.	Информација за веб-страница	
13.	Активности и механизми преку кои се развива и се одржува квалитетот на наставата	

14.	Резултати од изведената самоевалуација во согласност со Упатството за единствените основи на евалуацијата и евалуациските постапки на универзитетите, донесено од Агенцијата за евалуација на високото образование во Република Македонија и од Интеруниверзитетската конференција на Република Македонија (Скопје-Битола, септември 2002)	
15.	Усогласеност на формалното образование и истражувачкото искуство на наставниците со специфичноста на студиската програма, односно со профилот и квалификацијата на наставно-научниот кадар	
16.	Соодветност на структурата и содржината на циклусот на студиите со општите и специфичните дескриптори	
17.	Усогласеност на теоретската и практичната настава со целите на студиската програма	
18.	Усогласеност на студиската програма со единствениот европски простор за високо образование и споредливост со програмите на европски високообразовни институции	
	Документи	
1.	Одлука за усвојување на студиската програма од наставно-научниот совет/ научниот совет	
2.	Одлука за усвојување на студиската програма од универзитетскиот сенат	
3.	Мислење од одборот за соработка и доверба со јавноста	
4.	Изјава од наставникот за давање согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма	
5.	Согласност на универзитетскиот сенат за учество на наставникот во реализација на студиска програма во друга високообразовна установа	
6.	Согласност на наставно-научниот/научниот совет за учество на наставникот во реализација на студиска програма на друга единица на универзитетот	
	Прилози	
Прилог бр. 3	Содржина на предметните програми	
Прилог бр. 4	Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови	
Прилог бр. 5	Податоци за наставниците што можат да бидат ментори на магистерски труд на втор циклус на студии на студиската програма магистерски студии по јавно здравство,	
Прилог бр. 6	Додаток на диплома	
Прилог бр. 7	Статут на високообразовната установа (на уким и на единицата) – линк до веб страниците Извештај од последна самоевалуација (на уким и на единицата) – линк до веб страниците	
Прилог бр. 8	Копија од решението за акредитација на високообразовната установа издадено од одборот за акредитација и евалуација на високото образование на Република Македонија	
Прилог бр. 9	Договори за закуп	
Прилог бр. 10	Копија од решението за исполнување на условите за почеток со работа на студиската програма, издадено од Министерството за образование и наука на Република Северна Македонија	

☐	Прва акредитација
☒	Повторна акредитација

1. ОПШТИ ПОДАТОЦИ ЗА ПОДНЕСУВАЧОТ НА БАРАЊЕТО

Назив на високообразовната установа

Република Северна Македонија, Универзитет “Св. Кирил и Методиј” во Скопје, Медицински факултет во Скопје

Адреса/Седиште

50 Дивизија бр.6, 1000 Скопје

Матичен број

6462588

6462588

Телефон

+38923103700

Факс

+38923103700

Електронска пошта

medf@medf.ukim.edu.mk

Веб-страница на установата

www.medf.ukim.edu.mk

2.1. ПОДАТОЦИ ЗА ОСНОВАЊЕТО НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА УНИВЕРЗИТЕТ

Назив на основачот

Собрание на Република Македонија

Назив на актот за основање

Закон на Универзитет во Скопје

Број и датум на актот за основање

Бр. 4/1949 Службен весник на Народна Република Македонија

Промени во основачките права (називи на првиот основач и на правните следбеници на основачот)	
Број и датум на Решението за исполнување на условите за почеток со работа и дејност издадено од Министерството за образование и наука на Република Северна Македонија	
Број и датум на Решението за акредитација на високообразовната установа издадено од Одборот за акредитација и евалуација на високото образование на Република Северна Македонија	
Број и датум на Решението за упис на високообразовната установа во Централниот регистар	

2.2. ПОДАТОЦИ ЗА ОСНОВАЊЕТО НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА БАРАТЕЛ НА АКРЕДИТАЦИЈА

Назив на основачот	Собрание на Република Македонија
Назив на актот за основање	Закон на Универзитет во Скопје
Број и датум на актот за основање	Бр. 4/1949 Службен весник на Народна Република Македонија
Промени во основачките права (називи на првиот основач и на правните следбеници на основачот)	нема промени
Број и датум на Решението за исполнување на условите за почеток со работа и дејност издадено од Министерството за образование и наука на Република Северна Македонија	Бр.УПИ 14-3052 од 06.03.2019 година
Број и датум на Решението за акредитација на високообразовната установа издадено од Одборот за акредитација и евалуација на високото образование на Република Северна Македонија	Бр. 1409-371/2 од 31.10.2018 година
Број и датум на Решението за упис на високообразовната установа во Централниот регистар	Бр. 4/1949 Службен весник на Народна Република Македонија

3. СОПСТВЕНИЧКА СТРУКТУРА НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА

✓	Државна		Приватна		Мешовита
---	---------	--	----------	--	----------

4. ДЕЈНОСТ НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА СПОРЕД ФРАСКАТИЕВАТА КЛАСИФИКАЦИЈА

а) Научно подрачје (научно истражувачко поле од прво ниво)	3.Медицински науки и здравство
б) Научно поле (научноистражувачко поле од второ ниво)	308. Јавно здравство и здравствена заштита
в) Научна област	30804 Организација на здравствената служба (Катедра за социјална медицина) 30800 Епидемиологија 30803 Здравствена статистика и информатика 22500 Животна средина (Катедра по хигиена) 30807 Медицина на трудот 30707 друго (Сл. весник на РМ бр. 103/2010)

5. ОРГАН НА ЗАСТАПУВАЊЕ НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА

Име и презиме, функција (ректор/декан/директор)

проф. д-р Соња Топузовска, декан

Датум и акт на именување

Одлука на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје за избор на декан за мандатен период 2020-2023 година број 02-2220/3 од 02.07.2020 година и Одлука на Универзитетскиот сенат за потврдување на изборот на декан број 02-726/6 од 04.09.2020 година.

Контакт-телефон

+38923103700

Е-пошта

sonja.topuzovska@medf.ukim.edu.mk

Лице за контакт

Име и презиме

Христина Гиговска-
Стојанов

Телефон

023103700

Е-пошта

medf@medf.ukim.edu.mk

Датум:

М.П

Овластено лице

6. ПРАВНА ОСНОВА ЗА ПОДГОТВУВАЊЕ НА ЕЛАБОРАТОТ

1. Закон за високото образование (Службен весник на Република Македонија, бр.82/2018);
2. Уредба за нормативи и стандарди за основање на високообразовни установи и за вршење високообразовна дејност (Службен весник на Република Македонија, бр. 103/10);
Класификација на научните подрачја, полиња и области според Меѓународната франска тиева класификација;
3. Правилник за организацијата, работата, начинот на одлучување, методологијата за акредитација и евалуација, стандардите за акредитација и евалуација, како и за други прашања во врска со работата на Одборот за акредитација и евалуација на високото образование (Службен весник на Република Македонија, бр. 151/12);
4. Правилник за задолжителните компоненти што треба да ги поседуваат студиските програми од прв, втор и трет циклус на студии (Службен весник на Република Македонија, бр.25/11);
5. Упатство за критериумите за начинот на обезбедување и оценување на квалитетот на високообразовните установи и на академскиот кадар во Република Македонија (Службен весник на Република Македонија, бр. 67/13);
6. Уредбата за Националната рамка на високообразовните квалификации (Службен весник на Република Македонија бр.154/2010);
7. Правилник за содржината и формата на дипломата, на упатството за изготвување додаток на дипломата и на другите јавни исправи (Службен весник на Република Македонија бр.84/09);
8. Закон за воената академија (Службен весник на Република Македонија бр.83/2009);
9. Правилник за поблиските критериуми и надлежноста на одборите за соработка и доверба со јавноста (Службен весник на Република Македонија бр.148/13);
10. Правилник за начинот и условите за организирање на практичната настава за студентите (Службен весник на Република Македонија бр.71/09 и 120/10);
11. Правилник за условите што треба да ги исполнува истакнатиот стручњак од практиката од соодветната област за изведување клиничка настава (Службен весник на Република Македонија бр.71/09 и 120/10);
12. Закон за медицинските студии и континуираното стручно усовршување на докторите на медицина (Службен весник на Република Македонија бр.16/13);
13. Закон за признавање на професионалните квалификации (Службен весник на Република Македонија бр.171/10);
14. Правилник за начинот и постапката за водење на базата на податоци за високообразовната дејност (Службен весник на Република Македонија бр.65/13);

15. Закон за научно-истражувачката дејност (Службен весник на Република Македонија бр.46/08, 103/08, 24/11 и 80/12);
16. Закон за високообразовните установи за образование на наставен кадар во предучилишното воспитание, основното и средното образование („Службен весник на Република Македонија“ бр.10/15);
17. Статут на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ (Универзитетски гласник бр. 425 од 28.6.2019);
18. Решение за акредитација на високообразовната установа издадено од Одборот за акредитација и евалуација на високото образование на Република Македонија и
19. Други акти.

Список на задолжителни компоненти што треба да ги поседуваат студиските програми

1. Карта на високообразовната установа

Назив на високообразовната установа	Република Северна Македонија, Универзитет “Св. Кирил и Методиј”-Скопје, Медицински факултет-Скопје
Седиште	50 Дивизија бр.6, 1000 Скопје
Веб-страница	www.medf.ukim.edu.mk
Вид на високообразовната установа (јавна, приватна, приватно-јавна)	Јавна високообразовна установа
Податоци за последната акредитација	
Студиски и научно-истражувачки подрачја за кои е добиена акредитација	Медицински науки и здравство
Податоци за меѓународната соработка на планот на наставата, истражувањето и мобилноста на студентите	<p>Медицинскиот факултет интензивно работи на поттикнување на меѓународната соработка низ повеќе активности, прво преку склучување на договори за меѓусебна соработка во рамките на веќе потпишаните договори на Универзитетот, како и преку сопствени договори со други медицински факултети од странство.</p> <p>Мобилноста на наставниците и студентите се остварува со Еразмус интеринституционални договори, во рамките на проектот ERASMUSPLUS со кој што од 2014 кога започна оваа проектна активност престојувала 16+20 студенти и 5+2 наставници. Во изминатиов период од 2011 до 2017 година најголем број мобилности се реализираа преку ERAWEB проектот, којшто претставуваше прв проект на мобилност од областа на биомедицинските науки и здравството. Преку првиот дел од овој проект до сега престојувала на еминентни европски универзитети (Ротердам, Минхен, Торино, Рим, Виена) од Медицинскиот факултет 28 додипломски студенти, добиени се стипендии за 8 магистерски и 2 за докторски студии, а мобилност остварија и 3 наставници. Вториот дел од ERAWEB проектот е во завршна фаза на сумирање на резултатите. Мобилноста на наставниците и студентите се остварува со ЕРАЗМУС плус-програмите. Во периодот од 2017 до 2020 година беа реализирани вкупно 65 мобилности за студенти на универзитетите во Љубљана, Марибор, Аквила, Фога, Ријека, Сплит, Осиек, Пловдив, Софија и Истанбул. Исто така беа реализирани мобилности за наставници на универзитетите во Љубљана и Марибор. Секоја година има по некој нов интеринституционален Еразмус договор. Потпишан е договор и со Универзитетот во Ниш.</p> <p>На Медицинскиот факултет имаше поголем број странски студенти кои ја реализираа својата мобилност, 4 студенти од Фога и Аквила, Италија, додека во тек е наставата за уште тројца студенти од Италија.</p>

	<p>На Медицинскиот факултет преку различни проекти (Erasmus, Fulbright, LinkAcross) престојуваат странски експерти, кои на различни начини (предавања, учество во апликативна здравствена дејност, научно истражувачки проекти, овозможување на едукација во странство) се вклучуваат во факултетските активности.</p> <p>Меѓународната комуникацијата со 18-те почесни и 27-те избрани визитинг професори е перманентна и преку неа се остваруваат редовни посети во кои избраните професори учествуваат во додипломската и постдипломската настава. Визитинг-професори и други реномирани наставници кои остварија посета се: проф. д-р Драгана Јаниќ, од Универзитетот во Белград, проф. д-р Катја Залетел од Универзитетот во Љубљана, проф. д-р Жозеф Глигоров, од Универзитетот во Париз, проф. д-р Мирослав Ѓорѓевиќ, од Универзитетот во Белград, проф. д-р Живојин Јоњев од Универзитетот во Нови Сад, проф. д-р Гершон Волпин од Универзитетот во Хаифа, инаку почесен професор на УКИМ, проф. д-р Оскар Азман од Универзитетот во Виена, проф. д-р Фридрих Хербст, од Универзитетот во Виена, проф.д-р Рок Венгуст од Универзитетот во Љубљана, проф.д-р Теди Цицвариќ од Универзитетот во Ријека, проф.д-р Валтер Клепетко од Универзитетот во Виена, проф. д-р Јадранка Стојановска и д-р Сафидех Гилани, ОРЛ, како и д-р Менг Лоу од Универзитетот во Мелбурн и други.</p> <p>Исто така, голема меѓународна активност покажуваат студентските организации преку организација на конгреси, летни школи, твининг проекти и различни видови на студентска и научноистражувачка размена.</p>
<p>Податоци за просторот наменет за изведување на наставната и истражувачката дејност</p>	<p>За реализација на теоретската и практичната настава за сите студиски програми како и за научноистражувачката дејност, Медицинскиот факултет при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј”-Скопје, го користи целокупниот современо опремен простор на 12 Институт при Медицинскиот факултет, 24 Јавно здравствени установи-Универзитетски Клиники во Скопје и 11 наставни бази (ЈЗУ Институт за медицина на трудот на Р.М.; ЈЗУ Институт за белодробни заболувања кај децата “Козле” Скопје; ЈЗУ Универзитетска Клиника за хируршки болести “Св. Наум Охридски”Скопје (Градска хируршка болница); ЈЗУ Завод за физикална медицина и рехабилитација “Пресвета Богородица” Скопје; Градска општа болница “8-ми Септември”-Скопје; ЈЗУ Републички завод за трансфузиологија-Скопје; ЈЗУ Специјална болница за гинекологија и акушерство “Чаир” Скопје; ЈЗУ Институт за јавно здравје на РМ; ЈЗУ Психијатриска болница “Скопје”Скопје; Градски завод за здравствена заштита-Скопје); ЈЗУ Завод за рехабилитација на слух, говор и глас.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Вкупната површина на установата-193.279 м² - 9 амфитеатри со 1000 седишта - 8 предавални со 500 седишта - 1 компјутерска училница со 30 работни места - 49 лаборатории со 380 седишта - 82 кабинети за наставно-научниот кадар - 1 библиотека со 110 седишта - 24 универзитетски.клиники и болнички одделенија за практични вежби

	<p>- 11 јавно-здравствените установи-наставни бази за реализација на теоретската и практична настава на сите студиски програми, како и за научно-истражувачката работа, Медицинскиот факултет при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј”- Скопје го користи целокупниот современо опремен простор на 12 Институте при Медицинскиот факултет, 24 Јавноздравствени установи-Универзитетски</p> <p>Клиники во Скопје и 11 наставни бази (ЈЗУ Институт за медицина на трудот на Р.С.М.; ЈЗУ Институт за белодробни заболувања кај децата “Козле” Скопје; ЈЗУ Универзитетска Клиника за хируршки болести “Св. Наум Охридски” Скопје (Градска хируршка болница); ЈЗУ Завод за физикална медицина и рехабилитација “Пресвета богородица” Скопје; Градскаопштаболница “8-ми Септември”-Скопје; ЈЗУ Републички завод за трансфузиологија-Скопје; ЈЗУ Специјална болница за гинекологија и акушерство “Чаир” Скопје; ЈЗУ Институт за јавно здравје</p> <p>на РМ; ЈЗУ Психијатриска болница “Скопје” Скопје; Градски завод за здравствена заштита -Скопје); ЈЗУ Завод за рехабилитација на слух, говор и глас.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Вкупна површина на установата - 193.279 м² - 9 амфитеатри со 9000 седишта - 8 предавални со 500 седишта - 1 компјутерска училница со 30 работни места - 49 лаборатории со 300 седишта - 82 кабинети за наставно-научниот кадар - 1 библиотека со 110 седишта - 24 универзитетски клиники и болнички одделенија за практични вежби <p>12 јавно-здравствени установи-наставни бази</p>
Податоци за опремата за изведување на наставната и истражувачката дејност	<p>Преносни компјутери, ЛЦД Проектори, графоскопи, платна, компјутери со интернет пристап, Фантоми и модели дигитални или аналогни за различни едукативни цели (анатомија, физиологија, хидтологија, биохемија, педијатрија, оториноларингологија), Луминометар, Electrophoresis System Multifor II, Electrophoresis System Biorad Mini Protean II (4) хефер со делови, капиларна електрофореза, систем за течна хроматографија- ХПЛЦ, анализатор- Виктор 2 Multilabel-C (2), Genoquant PRO RNA/DNA, PCT-100 HB 96V Termal Cyler, LKB-Victor2-флуорометар, апарат Bee Blot, BN Prospec Nefelometar, Bio Robot EZ 1 систем, апарат читач на Елиса (2), АПАРАТ Imulite комплет со ацесор (2), Multiphor 2 Elektrophorezis System (2), Multi Temp 3 thermostatik, Електронски микроскоп</p>
Вкупен број на студенти за кои е добиена акредитација	
Број на студенти (првпат запишани)	
Планиран број на студенти што ќе се запишат на студиската програма	20
Број на лица со наставно-научни, со научни и со наставни звања	<p>130 редовни професори, 74 вонредни професори, 85 доценти, 8 научни советници, 21 виши научни соработници, 45 научни соработници,</p>

	10 насловни вонредни професори, 12 насловни доценти
Број на лица со соработнички звања	25- асистенти, асистенти докторанти , асистенти по нов ЗВО - 242
Сооднос наставник/студенти	7.2 студенти на 1 наставник (за сите студиски програми и потпрограми заедно)
Внатрешни механизми за обезбедување и контрола на квалитетот на студиите	<p>На Медицинскиот факултет има Наставно-научен колегиум за Јавно здравје составен од 14 члена меѓу кои преставници на четирите катедри носители на наставата за докторските студии од областа на јавно здравство при Медицинскиот факултет: Катедра по епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика, Катедра по социјална медицина, Катедра по хигиена и Катедра по медицина на трудот, како и преставници од други катедри на Медицинскиот факултет кои имаат допирни точки со областа на јавното здравје. Колегиумот за јавно здравство има одговорност да се грижи за квалитетот и начинот на изведување на постоечките програми, да предлага нивни измени или да предлага нови програми и да прави анализа на проодноста.</p> <p>Квалитетот на програмата се мониторира преку:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Самоевалуација од страна на Комисии за евалуација составена од универзитетски наставници и студенти 2. По завршување на наставната програма по секој предмет се спроведува анонимна студентска евалуација (анкета) за наставните програми и наставниците. 3. Надворешна евалуација
Период за спроведување на внатрешната евалуација	На три години
Податоци за последната спроведена надворешна евалуација	<p>Последната петта надворешна евалуацијана Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје како членка на Европската асоцијација на универзитети беше успешно спроведена во периодот од 16 до 20 октомври 2017 година, од страна на експертски тим номиниран од Европската асоцијација на универзитети во Брисел (ЕУА), во состав: Johanna Maria Lijeroos, Tampere, Finland, Borje Lennart Olausson, Asa Sweeden, Georg Schulc Salzburg, Austria, Andree Sursock, Nia и Janis Vetra Latvia.</p> <p>Финалниот извештај беше изготвен во ноември 2017 година, од страна на експертскиот тим составен од Џорџ Шулиц, претседавач, Џоана Лијерус, Ленарт Олаусон, Јанис Ветра, и Андре Сурсок, координатор на тимот.</p> <p>Во заклучоците на извештајот, тимот на ПИЕ (Програма за институционална евалуација/„Св. Кирил и Методиј“), истакнува дека е импресиониран од капацитетот на Универзитетот да работи во рамки на својата ограничена средина и од неговиот прагматичен пристап во донесување одлуки. Исто така треба да се оддаде признание на УКИМ за јасното разбирање на неговата улога во јавната служба во Република Македонија. Тимот смета дека УКИМ може да јаголеми својата ефикасност преку централизација на некои клучни услуги (како пишување на предлози за грантови), и преку создавање и спроведување на една заедничка стратегија за настава и учење, истражување, интернационализација и внатрешно обезбедување на квалитет, со што би се намалиле и голем дел од разликите кои постојат на Универзитетот.</p> <p>Препораките кои ги дава експертскиот тим се однесуваат на: управување, култура на квалитет, настава и</p>

	<p>учење, истражување и интернационализација.</p> <p>-експертскиот тим го подржува избраниот модел и концепт на „интегрирануниверзитет“, и поттикнува на посилна интеракција на единиците на Универзитетот, преку организирање на периодични средби на кадарот од единиците, организирање на меѓуфакултетски истражувачки активности, развивање на единствена комуникациска стратегија;</p> <p>-експертскиот тим истакнува дека Iknowe информациски модел кој содржи голем потенцијал за анализа, и потребно е факултетите да се поттикнат доследно да ги користат неговите можности и функционалности за да се овозможи подлабока анализа на податоците;</p> <p>-експертскиот тим ја поздравува употребата на студентските прашалници во евалуација на наставата, но треба да се зајакне нивната употреба преку формирање на комисија која вклучува академски персонал и студенти;</p> <p>УКИМ треба да ги стандардизира студентските услуги, протоколот на информации до студентите треба да се зајакне преку различни формати, како што се редовни билтени, интернет страници, електронски пошти и социјални мрежи, треба да се развијат критериуми за одобрување на постоечките и нови студиски програми;</p> <p>- Во врска со докторските студии, експертскиот тим дава одредени сугестии и препораки (на школата за докторски студии да и се довери функцијата на прием на студенти, приемот на студенти да зависи од релевантните способности на менторот и капацитетот на катедрата, комисијата за тези да вклучува барем еден меѓународен експерт и да не го вклучува менторот, како што е стандардна практика во поголемиот дел од Европа;</p> <p>-експертскиот тим поттикнува на развивање истражувачка стратегија за проекти и интердисциплинарни истражувања, заради привлекување европски и меѓународни средства ; Продолжување на поддршката за мобилност на студенти и наставници, препознавање на области со висок потенцијал за меѓународни партнери и студенти, избирање наставни програми на англиски кои би биле најпривлечни за меѓународните студенти.</p>
Други податоци што високообразовната установа сака да ги наведе како аргумент за својата успешност	

Основни податоци за студиската програма за која се бара повторна акредитација

1	Назив на студиската програма	Втор циклус – магистерски студии по јавно здравство
2	Назив на единица на Универзитетот	Медицински факултет, Скопје
3	Научно подрачје (Фраскатиева класификација)	Медицински науки и здравство
4	Научно поле и научна, стручна или уметничка област (Фраскатиева класификација)	3. Медицински науки и здравство 308 Јавно здравство и здравствена заштита 30804 Организација на здравствената служба (Катедра за социјална медицина) 30800 Епидемиологија 30803 Здравствена статистика и информатика 22500 Животна средина (Катедра по хигиена) 30807 Медицина на трудот 30707 друго (Сл. весник на РМ бр. 103/2010)
5	Вид на студии	академски студии
6	Оптовареност на студиската програма изразена во ЕКТС-кредити	120 кредити
7	Степен или ниво на квалификација што се стекнува со завршување на студиите според Националната рамка на квалификации	VІІБ
8	Академски или стручен назив (профил) со кој се стекнува студентот по завршувањето на студиската програма	Магистер по јавно здравство
9	Академски или стручен назив на англиски јазик што студентот го добива по завршувањето на студиската програма	Mr in Public Health
10	Времетраење на студиите (во студиски години)	2 години
11	Учебна година во којашто ќе започне реализацијата на студиската програма	2023/24
12	Број на студенти што се планира да се запишат на студиската програма	20
13	Јазик на кој ќе се изведува наставата	Македонски
14	Дали студиската програма се поднесува за акредитација или за повторна акредитација	Повторна кредитација
15	Начин на финансирање на предложената студиска програма	Самофинансирање
16	Услови за запишување на студиската програма (посебно за редовните, за вонредните и за странските студенти)	На студиската програма од втор циклус на академски универзитетски студии од областа на јавно здравство може да се запише лице кое завршило соодветни студиски програми од прв циклус, или студенти со завршени додипломски студии, во огласност со Преодните и завршни одредби на Законот за високото образование: <ul style="list-style-type: none"> Лица со завршен Медицински факултет, Стоматолошки факултет (доктори по медицина или стоматологија) и Фармацевтски факултет (дипломиран фармацевт/магистер по фармација), со завршени студии по ЕКТС каде првиот и вториот

		<p>циклус се обединети во една целина, (регулирани професии) или по стара програма како и лица со завршен Ветеринарен факултет (по ЕКТС или стара програма);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Лица со завршен прв циклус академски студии од високо образование по ЕКТС, или лица со завршени четиригодишни додипломски студии (стара програма) на факултетите од општествени, технички, природни и биотехнички науки, кои може да имаат академски и научно-истражувачки интерес за различните сегменти од областа на јавното здравје кои треба да ги исполнат и дополнителните услови кои ќе бидат дефинирани со актите на Медицинскиот факултет и Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" . <p>Како посебни услови за запишување на оваа студиска програма се бараат: познавање на англиски јазик.</p>
17	Информација за продолжување на образованието	Трет циклус академски студии-докторски студии по јавно здравство.

2. Цел и оправданост за воведување на студиската програма

Основна цел на студиската програма е:

1. Да се обезбеди пошироко знаење на научните теории, методологии и алатки кои ја сочинуваат основата за истражување во јавното здравство и здравствените науки, како и да се развијат способностите кај студентот за индивидуално разбирање и справување со зададените проблеми и теми;
2. Да ги подготви студентите индивидуално за истражувања и едукација во јавното здравство во академски, приватни и јавни истражувачки и консултациски организации;
3. Да им обезбеди на студентите експертски вештини при дизајнирање на истражувањата, методите и дисеминацијата, основно познавање на науката за јавно здравство и експертиза во една специјализирана област.

Програмата се стреми да им обезбеди на студентите компетенции кои ќе им овозможат да се развијат во квалитетни истражувачи, односно научни работници кои се способни да спроведуваат индивидуални истражувања.

Истражувањата се есенцијални не само за студентите на овие магистерски студии туку и за презентирање на капацитетите на Центарот за јавно здравство при Медицинскиот факултет, за развој на знаење и разбирање а со тоа и поддршка на јавно здравствената пракса.

Истражувањата во различни форми треба така да се дизајнираат за да се зголеми разбирањето за различни феномени и нивното влијание врз здравјето на населението, како и да се разјаснат посакуваноста и остварливоста на различни мерки, програми и интервенции во јавното здравство, насочени кон подобрување на здравјето.

3. Усогласеност на студиската програма со потребите на општеството за даденото кадровско профилирање

За потребата, атрактивноста, современоста на студиската програма магистерски студии по јавно здравство, потврда наоѓаме во современите услови на живеење, напредокот на науката, но и во искуството на Европските држави во организација на студии со иста или слична поставеност и фокусираност на компетенциите на студентите.

Наставниот план на студиската програма е конципиран во склад со современите потреби на медицинската

струка и наука, со цел формирање на стручни кадри кои покрај своето теоретско знаење, располага со широка палета на усвоени вештини, применливи во процесот на општите и специјалните принципи за здравствен менаџмент, организација на здравствена заштита, заштита на животна средина, унапредување на исхраната, справување со масовни здравствени кризи и пандемии. Покрај тоа, студиската програма за магистерски студии по јавно здравство става акцент и на заштита и унапредување на здравјето на работниците и другите вулнерабилни групи.

Сметаме, дека називот на предметите, компетенциите кои се развиваат преку предметите, структурата на студиската програма, методите кои професорите ги користат при реализација на наставата и евалуација на наставниците се соодветени на студиските програми и предметните програми во современите образовни системи.

4. Општи дескриптори на квалификации за втор циклус на двегодишни студии со 120 ЕКТС, студиска програма магистерски студии по јавно здравство, Медицински факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, согласно со Уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации

Ниво во Националната рамка на високообразовните квалификации		Високо образование	Ниво во Европската рамка на високообразовни квалификации
VII	Б		

Квалификации кои означуваат успешно завршување на вториот циклус на студии (120 ЕКТС) се доделуваат на лице кое ги исполнува следните дескриптори на квалификациите:

5.1 Општи дескриптори на квалификации за втор циклус на двегодишни студии со 120 ЕКТС, студиска програма магистерски студии по јавно здравство, Медицински факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, согласно со Уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации

Тип на дескриптор	Опис
Знаење и разбирање	Покажува знаење и разбирање за научното поле на проучување (или студирање), кое се надградува врз првиот циклус, применувајќи методологии соодветни за решавање сложени проблеми, како на систематски, така и на креативен начин, што обезбедува основа или можност за оригиналност во развивањето и/или примената на автономни идеи во контекст на истражувањето; Способност за употреба на проширено и продлабочено знаење; Покажува високо ниво на професионална компетентност во едно или повеќе специфични научни полиња; Поседува знаење од една или повеќе предметни области кои, во дадените научни полиња, се базираат на најреномирани меѓународни истражувања во тоа научно поле.
Примена на знаењето и разбирањето	Може да го примени знаењето на начин што покажува професионален пристап во работата и професијата. Покажува компетенција за идентификација, анализа и решавање проблеми во рамките на мултидисциплинарен тим. Способност за пронаоѓање и поткрепување аргументи во рамките на полето на студирање. Способност за критичко, независно и креативно решавање проблеми со одредена оригиналност во нови или непознати средини и во мултидисциплинарен контекст, поврзани со полето на студирање.
Способност за проценка	Способност за синтетизирање и интегрирање на знаењето; Способност за справување со сложени прашања, систематски и креативно, за солидно

	<p>проценување дури и при некомплетни и ограничени информации, но кои ги вклучуваат личните, општествените и етичките одговорности при примената на стекнатото знаење и проценка; Способност за прибирање, анализирање, оценување и презентирање информации, идеи и концепти од релевантни податоци.</p> <p>Способност за оценување и селекција на научни теории, методологии, алатки и општи вештини од предметните области, и поставување на нови анализи и решенија на научна основа.</p>
Комуникациски вештини	<p>Способност за комуникација и размена на заклучоци и предлози со аргументирање и со рационално поткрепување на истите, како со стручни, така и со нестручни лица, јасно и недвосмислено; Преземање значителна одговорност за заедничките резултати, водење и иницирање активности. Способност да комуницира и дискутира, и со стручната, и со нестручната јавност, за информации, идеи, проблеми и решенија кога критериумите за одлучување и опсегот на задачата се јасно дефинирани.</p>
Вештини за учење	<p>Способност за превземање иницијативи препознавање на личната потреба за понатамошно знаење и способност за независно и самостојно делување при стекнувањето нови знаења и вештини во општествени рамки; Способност за преземање одговорност за понатамошен професионален развој и усовршување</p>

5.2 Специфични дескриптори на квалификации за втор циклус двегодишни стручни студии со 120 ЕКТС, магистерски студии по јавно здравство, Медицински факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, согласно со Уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации

Тип на дескриптор	Опис
Знаење и разбирање	<p>Студентот се стекнува со основни сознанија за полето на јавното здравје и јавно здравствените функции како и со научно-истражувачките методи и вештини за истражување во рамките на јавното здравје, идентификација на јавно здравствените проблеми и управување со истите, согласно највисоките меѓународни стандарди.</p>
Примена на знаењето и разбирањето	<p>Покажува способност да идентификува, толкува, дизајнира, применува и адаптира суштински предмет на истражување во јавното здравје, со научен интегритет.</p> <p>Има направено придонес преку оригинални истражувања кои ги поместуваат напред постојните граници на знаење во јавното здравје, развивајќи нови знаења, вреднувани на ниво на национални и интернационални рецензирани публикации.</p>
Способност за проценка	<p>Способност за идентификација на јавно здравствен проблем, критичка анализа, оценување и верификација на постојни или синтеза на нови и сложени идеи, имајќи компетенции за проценка.</p> <p>Способност за независно или тимско иницирање и учество во национални и меѓународни истражувачки мрежи во областа на јавното здравје и настани со научен интегритет.</p> <p>Способност за независно или тимско иницирање на истражувачки и развојни проекти на полето на јавното здравје, преку кои ќе генерира ново знаење и вештини за развој на истражувачкото поле.</p>

Комуникациски вештини	Со примена на мултидисциплинарен пристап ќе може да комуницира со своите колеги, пошироката академска заедница и со општеството во целина во рамките на јавно здравствените области.
Вештини за учење	Со примена на стекнатото знаење и вештини во истражувањата, функциите и услугите во јавното здравје, се очекува да биде способен да се промовира во академски и професионални рамки и во технолошкиот, социјалниот или културниот развој во општество базирано на знаење.

6. Утврден сооднос помеѓу задолжителните и изборните предмети, со листа на задолжителни предмети, листа на изборни факултетски и универзитетски предмети и дефиниран начин на избор на предметите

СТРУКТУРА НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА

Табела 6.1. Распоред на предметите по семестри и студиски години за стручни студии (СС)

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ПРВА ГОДИНА						
1.	МСЈЗ/1	Вовед во новото јавно здравство	I семестар	30	30	3
2.	МСЈЗ/2	Јавно-здравствена работа и организација	I семестар	30	30	4
3.	МСЈЗ/3	Компјутерски вештини и интернет во јавното здравје	I семестар	21	4	3
4.	МСЈЗ/4	Принципи на епидемиологија и методи на истражување	I семестар	45	45	6
5.	МСЈЗ/5	Биостатистика	I семестар	45	45	6
6.	МСЈЗ/И	Изборен наставен предмет	I семестар			4
7.	МСЈЗ/И	Изборен наставен предмет	I семестар			4
8.	МСЈЗ/6	Економика во здравството	II семестар	30	30	4
9.	МСЈЗ/7	Здравствен менаџмент	II семестар	30	30	4
10.	МСЈЗ/8	Социјални и бихевиорални науки во здравството	II семестар	30	30	4
11.	МСЈЗ/9	Унапредување (промоција) на здравје	II семестар	30	30	3
12.	МСЈЗ/10	Контрола на заразни болести	II семестар	30	30	4
13.	МСЈЗ/11	Контрола на незаразни болести	II семестар	21	14	3
14.	МСЈЗ/И	Изборен наставен предмет	II семестар			4
15.	МСЈЗ/И	Изборен наставен предмет	II семестар			4
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредити во студиската година						60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ВТОРА ГОДИНА						
1.	МСЈЗ/12	Исхрана во јавното здравје	III семестар	40	40	4
2.	МСЈЗ/13	Фамилијарни и специјални здравствени потреби	III семестар	30	30	4
3.	МСЈЗ/14	Здравствена екологија	III семестар	40	40	4
4.	МСЈЗ/15	Медицина на трудот	III семестар	20	40	4
1.	МСЈЗ/И	Изборен наставен предмет	III семестар			4
5.	МСЈЗ/ф	Истражувачки форум	III семестар			5
6.	МСЈЗ/Р	Интегрирачка работилница	III семестар			5
7.	МСЈЗ/МТ	Изработка на магистерски труд	IV семестар			30
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредити во студиската година						120

Табела 6.2. Изборни наставни предмети на студиската програма

Вид на изборен наставен предмет	Број
Наставни предмети од Листата на изборни предмети предложена од единицата	
Наставни предмети од Универзитетската листа на изборни предмети	

Реден број	Код	Назив на предметот	Семестар	Фонд на часови		ЕКТС	Единица
				П	В		
1.	МСЈЗ/И15	Менаџмент за квалитет на здравствените услуги (TQM) во јавното здравје	Прв, втор или трет	30	30	4	МЕДФ
2.	МСЈЗ/И16	Право и јавно здравство	Прв, втор или трет	30	30	4	МЕДФ
3.	МСЈЗ/И17	КОНТРОЛА И ПРЕВЕНЦИЈА НА ПОВРЕДИ И НАСИЛСТВО - ИСТРАЖУВАЊЕ И ПРОМОЦИЈА НА БЕЗБЕДНОСТ	Прв, втор или трет	30	30	4	МЕДФ
4.	МСЈЗ/И18	Планирање за здравје - стратешка анализа и планирање во јавното здравје	Прв, втор или трет	30	30	4	МЕДФ
5.	МСЈЗ/И19	Културолошки и структурни компетенции на здравствените професионалци	Прв, втор или трет	30	30	4	МЕДФ
6.	МСЈЗ/И20	Едно Здравје пристап и глобално здравје	Втор или трет	60	20	4	МЕДФ

7.	МСЈЗ/И21	Етика во научноистражувачката работа во областа на јавното здравје	Прв, втор или трет	30	30	4	МЕДФ
8.	МСЈЗ/И22	Јавноздравствени аспекти на детската дебелина	Прв, втор или трет	30	30	4	МЕДФ
9.	МСЈЗ/И23	Јавно здравство во услови на итности и катастрофи	Прв, втор или трет	12	12	4	МЕДФ
10.	МСЈЗ/И24	Основи на проценката на влијанието на животната средина врз здравјето	Прв, втор или трет	12	12	4	МЕДФ
11.	МСЈЗ/И25	Јавно здравство и болести на зависност	Прв, втор или трет	30	30	4	МЕДФ
12.	МСЈЗ/И26	Современи епидемиолошки истражувања во јавното здравство	Прв, втор или трет	30	30	4	МЕДФ
13.	МСЈЗ/И27	Болести на белите дробови поврзани со професионалната експозиција - јавноздравствен проблем	Прв, втор или трет	20	40	4	МЕДФ
14.	МСЈЗ/И28	Психосоцијални фактори на работното место – јавноздравствени аспекти	Прв, втор или трет	20	40	4	МЕДФ
15.	МСЈЗ/И29	Професионални малигни неоплазми - јавноздравствени аспекти	Прв, втор или трет	20	40	4	МЕДФ
16.	МСЈЗ/И30	Проценка на ризикот по здравјето од фактор(и) на животната средина	Прв, втор или трет	30	30	4	МЕДФ
17.	МСЈЗ/И31	Епидемиолошкиот метод во процена на ефикасноста на превенирањето на заразните и хроничните незаразни болести	Прв, втор или трет	30	30	4	МЕДФ
18.	МСЈЗ/И32	Апликативна вредност на епидемиолошките и статистичките методи во решавање на јавно-здравствените аспекти на проблемите поврзани со здравјето	Прв, втор или трет	30	30	4	МЕДФ
Вкупно:						64	

Табела 6.3. Преглед на застапеност на задолжителните и на изборните предмети на студиската програма

Година	Број на задолжителни предмети	Број на изборни предмети	Вкупно предмети
Прва година	11	4	15
Втора година	4	1	5
Вкупно	15	5	20
% застапеност	75	25	

Табела 6.4. Преглед на процентуалната застапеност на задолжителните и на изборните предмети

Траење на студиите (години)/вкупен	Вкупна оптовареност изразена преку ЕКТС-кредити		Оптовареност за задолжителните предмети изразена преку ЕКТС-кредити		Оптовареност за изборните предмети изразена преку ЕКТС-кредити	
	А	А1	Б	Б1	В	В1

број на ЕКТС-кредити на студиската програма	Вкупен број на ЕКТС-кредити од наставните предмети	Процентуална застапеност на ЕКТС-кредити од наставните предмети на студиската програма	Вкупен број на ЕКТС-кредити од задолжителните наставни предмети	Процентуална застапеност на ЕКТС-кредити од задолжителните наставни предмети во однос на вкупниот број на ЕКТС-кредити на студиската програма	Вкупен број на ЕКТС-кредити од изборните наставни предмети	Процентуална застапеност на ЕКТС-кредити од изборните наставни предмети во однос на вкупниот број на ЕКТС-кредити на студиската програма
2 години 120 кредити	120	100%	100	(Б/А)*100=% 83%	20	(В/А)*100=% 17%

7.Список на наставен кадар со податоци наведени во Прилог бр.4

8.Табела 7.1. Список на лица избрани во наставно-научни, научни и наставни звања во редовен работен однос со полно работно време на единицата каде што се реализира студиската програма

9.

	Име и презиме на наставникот	дасенаведе			Предмети што ги предава наставникот	Вкупен број на предмети	
		звaњетовок ое е избран и во која научна област	Област во која што е докторира н	институцијат акадeработи во редовен работен однос		Зимски	Летен
1	Моме Спасовски	Ред.проф. (социјална медицина)	Социјална медицина	Институт за социјална медицина и медицинска информатика	Вовед во новото јавно здравје Јавно здравство на работа и организација на јавно здравствени системи Здравствен менаџмент Унапредување (промоција) на здравје Менаџмент за	2 задолжителни и 2 изборни предмети може да се бираат во трите семестри	2 задолжителни

					квалитет на здравствените услуги (tqm) во јавното здравје Право и јавно здравје		
2	Ирина Павловска	Ред.проф. (Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика)	Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика	Институт за Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика	Компјутерски вештини и интернет во јавното здравје Принципи на епидемиологијата и методи на истражување Биостатистика Контрола на заразни болести Контрола на незаразни болести	3 задолжителни и	2 задолжителни
3	Весна Велиќ Стефановска	Ред.проф. (Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика)	Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика	Институт за Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика	Компјутерски вештини и интернет во јавното здравје Принципи на епидемиологијата и методи на истражување Биостатистика Контрола на заразни болести Контрола на незаразни болести Културолошки и структурни	3 задолжителни и 3 изборни предмети може да се бираат во трите семестри	2 задолжителни

					компетенци на здравствените професионалци Јавно здравство и болести на зависност Современ и епидемиолошки истражувања во јавното здравство		
4	Бети Зафирова Ивановска	Ред.проф. (Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика)	Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика	Институт за Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика	Компјутерски вештини и интернет во јавното здравје Принципи на епидемиологијата и методи на истражување Биостатистика Контрола на заразни болести Контрола на незаразни болести Епидемиолошкиот метод во процена на ефикасноста на превенирањето на заразните и хроничните незаразни болести Апликативна вредност	3 задолжителни 2 изборни предмети може да се бираат во трите семестри	2 задолжителни

					на епидемиолошките и статистички методи во решавање на јавно-здравствените аспекти на проблемите поврзани со здравјето		
5	Фимка Тозија	Ред.проф. (социјална медицина)	Социјална медицина	Институт за социјална медицина и медицинска информатика	Економика во здравство Фамилијарни и специјални здравствени потреби Контрола и превенција на повреди и насилство - истражување и промоција на безбедноста Планирање за здравје - стратешка анализа и планирање во јавното здравје	2 задолжителни и 2 изборни предмети може да се бираат во трите семестри	
6	Елена Ќосевска	Ред.проф. (социјална медицина)	Социјална медицина	Институт за социјална медицина и медицинска информатика	Социјални и бихевиорални науки во здравството Унапредување	1 изборни предмети може да се бираат во	2 задолжителни

					(промоција) на здравје Културолошки и структурни компетенции на здравствените професионалци	трите семестри	
7	Игор Спироски	Вон.проф. (хигиена)	Хигиена	Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија	Исхрана во јавното здравје Јавноздравствени аспекти на детската дебелина	1 задолжителни и 1 изборни предмети може да се бираат во трите семестри	
8	Михаил Кочубовски	Ред.проф. (хигиена)	Хигиена	Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија	Здравствена екологија Јавно здравство во услови на итности и катастрофи Основи на проценката на влијанието на животната средина врз здравјето	1 задолжителни и 2 изборни предмети може да се бираат во трите семестри	
9	Гордана Ристовска	Ред.проф. (хигиена)	Хигиена	Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија	Исхрана во јавното здравје Здравствена екологија Едно здравје пристап и глобално	2 задолжителни и 2 изборни предмети може	

					здравје Етика во научноистражувачката работа во областа на јавното здравје	да се бираат во трите семестри	
10	Јордан Минов	Ред.проф. (медицина на труд)	Медицина на труд	Институт за медицина на труд	Медицина на трудот Болести на белите дробови поврзани со професионалната експозиција – јавноздравствен проблем	1 задолжителни и 1 изборни предмети може да се бираат во трите семестри	
11	Драган Мијакоски	Вон.проф. (медицина на труд)	Медицина на труд	Институт за медицина на труд	Медицина на трудот Психосоцијални фактори на работното место – јавноздравствени аспекти	1 задолжителни и 1 изборни предмети може да се бираат во трите семестри	
12	Сашо Столески	Вон.проф. (медицина на труд)	Медицина на труд	Институт за медицина на труд	Медицина на трудот Професионални малигни неоплазми - јавноздравствени аспекти	1 задолжителни и 1 изборни предмети може да се бираат во трите семестри	
13	Мирјана Димовска	Доц. (хигиена)	Хигиена	Институт за јавно здравје на Република Северна	Здравствена екологија Проценка	1 задолжителни и	

				Македонија	на ризикот по здравјето од фактор(и) на животната средина	1 избор ни предм ети може да се бираат во трите семест ри	
--	--	--	--	------------	---	--	--

Табела 7.1.1. Список на лица избрани во наставно-научни, научни и наставни звања во редовен работен однос со скратено работно време на единицата каде што се реализира студиската програма

Име и презиме на наставникот	дасенаведе			Предмети што ги предава наставникот	Вкупен број на предмети	
	<i>Звањето во кое е избран и во која научна област</i>	<i>Областа во која што е докториран</i>	<i>Институцијата каде работи во редовен работен однос</i>		Зимски	Летен

Табела 7.2. Список на лица избрани во наставно-научни, научни и наставни звања во редовен работен однос со полно работно време од други единици на Универзитетот, ангажирани на единицата каде што се реализира студиската програма

	Име и презиме на наставникот	дасенаведе			Предмети што ги предава наставникот	Вкупен број на предмети	
		<i>звaњетово кое е избран и во која научна област</i>	<i>Областа во која што е докториран</i>	<i>институција каде работи во редовен работен однос</i>		зимски	летен
1.							
2.							
3.							

Табела 7.3. Список на лица избрани во наставно-научни, научни и наставни звања во работен однос во друга високообразовна установа или институција, ангажирани на единицата каде што се реализира студиската програма

1.	Име и презиме на наставникот	Звање и научна област во кои е избран	Научна област на којашто докторирал	Институција каде што работи во редовен работен однос	Предмети што ги предава наставникот	Вкупен број на предмети по семестри		Работен однос
						зимски	летен	

2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
..								

10. Податоци за просторот предвиден за реализација на Студиската програма, Стручни специјалистички студии за инструментар/ка, организира на Медицинскиот факултет

Табела 8.1. Список и површина на просторите високообразовната установа што ќе се користат за реализација на студиската програма

Р.Б.	Вид и намена на простор	Број	Број на места	Површина m ²
1.	Амфитеатри	9	2.250	1119
2.	Предавални	8	530	500
3.	Простории за изведување нумерички вежби	8	280	24
4.	Компјутерска училница (Интернет центар)	1	40	30
5.	Лаборатории за изведување експериментални (практични) самостојни вежби	28	951	248
6.	Лаборатории за изведување аудио-визуелни вежби	2	150	20
7.	Демонстрационилаборатории	8	260	54
8.	Лаборатории за изведување современа научно-истражувачка дејност	11	235	58
9.	Кабинети за наставно-научен кадар	82	1.287	140
10.	Библиотека (оддел за монографии и публикации; мала читална за лекари, студентска библиотека и читална за студенти)	1	722	110
11.	Клиники и болнички одделенија за практични вежби	24	175.574	
12.	Здравствени установи за практична настава (наставни бази)	1	11.000	
Вкупно		193	193.279	2.303

11. Листа на опрема предвидена за реализација на студиската програма Стручни специјалистички студии за инструментар/ка, организирана на Медицинскиот факултет

Табела 9.1. Список на опрема и наставни средства за вршење на дејноста што одговараат на нормативите и стандардите за вршење високообразовна дејност

	Опрема и наставни средства	Вид	Намена	Број
1.	Преносни компјутери		Теоретска и практична настава	19
2.	ЛЦД Проектори		Теоретска и практична настава	19
3.	Графоскопи		Теоретска и практична настава	17
4.	Платна		Теоретска настава	9
5.	Компјутери со интернет пристап		Теоретска и практична настава	242
5.	Фантоми и модели дигитални или аналогни за различни едукативни цели (анатомија, физиологија, хидтологија, биохемија, педијатрија, оториноларингологија)		Практична настава	6
6.	Луминометар		Научно истражувачка дејност	1
7.	Eletctrophoresis System Multifor II		Научно истражувачка дејност	1
8.	Electrophoresis System Biorad Mini Proteaan II (4) хефер со делови		Научно истражувачка дејност	4
9.	електрофореза капиларна		Научно истражувачка дејност	1
10.	систем за течна хроматографија- ХПЛЦ		Научно истражувачка дејност	1
11.	анализатор- Виктор 2 Multilagel-C (2)		Научно истражувачка дејност	2
12.	Genoquant PRO RNA/DNA		Научно истражувачка дејност	1
13.	PCT-100 HB 96V Termal Cycler		Научно истражувачка дејност	1
14.	LKB-Victor2-флуорометар		Научно истражувачка дејност	1
15.	апарат Bee Blot		Научно истражувачка дејност	1
16.	BN Prospec Nefelometar		Научно истражувачка дејност	1
17.	Bio Robot EZ 1 систем		Научно истражувачка дејност	1
18.	апарат читач на Елиса (2)		Научно истражувачка дејност	2
19.	АПАРАТ Imulite комплет со ацесор (2)		Научно истражувачка дејност	2
20.	Multiphor 2 Elektrophorezis System (2)		Научно истражувачка дејност	2
21.	Multi Temp 3 thermostatik		Научно истражувачка дејност	1
22.	Електронски микроскоп		Научно истражувачка дејност	1

12. Информација за бројот на студентите (првпат запишани) на студиската програма во периодот од последната акредитација

Табела 10.1. Преглед на бројот на студентите запишани (првпат) на студиската програма во периодот на последната акредитација и бројот на студенти за кои се бара акредитација

	Академска година	Број на студенти запишани во прва година
1.	2018/19	4
2.	2019/20	5
3.	2020/21	5
4.	2021/22	7

5.	2022/23	3
Вкупно запишани студенти		24
Бројот на студенти за кои е добиена акредитација		100
Бројот на студенти за кои се бара нова ре/акредитација		20

13. Информација за обезбедена задолжителна и дополнителна литература

Задолжителната и дополнителна литература која што е наведена од страна на предметните наставници, и истата им е достапна на студентите во Библиотеката и книжарата на Медицинскиот факултет, како и Интернет страната на факултетот.

12. Информација за веб-страница

www.medf.ukim.edu.mk

13. Активности и механизми преку кои се развива и се одржува квалитетот на наставата

На Медицинскиот факултет има Наставно-научен колегиум за Јавно здравје составен од 14 члена меѓу кои преставници на четирите катедри носители на наставата за докторските студии од областа на јавно здравство при Медицинскиот факултет: Катедра по епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика, Катедра по социјална медицина, Катедра по хигиена и Катедра по медицина на трудот, како и преставници од други катедри на Медицинскиот факултет кои имаат допирниточки со областа на јавното здравје. Колегиумот за јавно здравство има одговорност да се грижи за квалитетот и начинот на изведување на постоечките програми, да предлага нивни измени или да предлага нови програми и да прави анализа на проодноста.

Квалитетот на програмата се мониторира преку:

1. Самоевалуација од страна на Комисија за евалуација составена од универзитетски наставници и студенти
2. По завршување на наставната програма по секој предмет се спроведува анонимна студентска евалуација (анкета) за наставните програми и наставниците.
3. Надворешна евалуација.

14. Резултати од изведената самоевалуација во согласност со Упатството за единствените основи на евалуацијата и евалуациските постапки на универзитетите, донесено од Агенцијата за евалуација на високото образование во Република Македонија и од Интеруниверзитетската конференција на Република Македонија (Скопје-Битола, септември 2002)

Врз основа на направениот процес на самоевалуација од страна на Комисија за евалуација може да се констатира дека Факултетот покажува тренд на перманентно надоградување и усовршување на наставно-образовниот процес и научно-истражувачката работа. Воведен е електронски систем со електронски студентски картон во кој се внесуваат сите податоци за студентите, предметите што ги слушаат и положени предмети. Анализата на податоците за академската 2018/19 година покажува дека проодноста на испитите во испитните сесии за сите предмети е над 50%. Анализата покажа релативно високи просечни оценки за квалитетот на теоретската и практичната настава и посочената литература.

Резултатите од евалуацијата се достапни на веб страната на факултетот www.medf.ukim.edu.mk

15. Дали формалното образование и истражувачкото искуство на наставниците кореспондира со специфичноста на студиската програма, односно со профилот и квалификацијата на наставно-научниот кадар

Табела 15.1. Збирен преглед на бројот на наставници по области ангажирани за изведување на студиската програма

Ред. Бр.	Научна област	Потесна научна, уметничка односно стручна област	Наставник по странски јазик	Предавачи	Виши предавачи	Асистенти и Асистент	Доцент	Ванр. проф.	Редов. проф.	Научно знаење – истражувач	Емеритус	Остали	Вкупно
1.	30804 Организација на здравствената служба (Катедра за социјална медицина)								3				3
2.	30800 Епидемиологија 30803 Здравствена статистика и информатика								3				3
3.	22500 Животна средина (Катедра по хигиена)						1		3				4
4.	30807 Медицина на трудот							2	1				3
Вкупно							1	2	10				13

16. Усогласеност на структурата и содржината на циклусот на студиите со општите и специфичните дескриптори

Општи дескриптори	
Специфичен дескриптор	Опис
Знаење и разбирање	Општи дескриптори на квалификациите со кои се одредуваат резултатите од учењето за студиската програма од докторските студии од втор циклус по јавно здравство Покажува знаење и разбирање за научното поле на проучување (или студирање), кое се надградува врз првиот циклус, применувајќи методологии соодветни за

	решавање сложени проблеми, како на систематски, така и на креативен начин, што обезбедува основа или можност за оригиналност во развивањето и/или примената на автономни идеи во контекст на истражувањето; Способност за употреба на проширено и продлабочено знаење; Показува високо ниво на професионална компетентност во едно или повеќе специфични научни полиња; Поседува знаење од една или повеќе предметни области кои, во дадените научни полиња, се базираат на најреномирани меѓународни истражувања во тоа научно поле.
Примена на знаењето и разбирањето	<p>Студентот се стекнува со основни сознанија за полето на јавното здравје и јавно здравствените функции како и со научно-истражувачките методи и вештини за истражување во рамките на јавното здравје, идентификација на јавно здравствените проблеми и управување со истите, согласно највисоките меѓународни стандарди.</p> <p>Показува способност да идентификува, толкува, дизајнира, применува и адаптира суштински предмет на истражување во јавното здравје, со научен интегритет.</p> <p>Има направено придонес преку оригинални истражувања кои ги поместуваат напред постојните граници на знаење во јавното здравје, развивајќи нови знаења, вреднувани на ниво на национални и интернационални рецензирани публикации.</p>
Способност за проценка	<p>Способност за идентификација на јавно здравствен проблем, критичка анализа, оценување и верификација на постојни или синтеза на нови и сложени идеи, имајќи компетенции за проценка.</p> <p>Способност за независно или тимско иницирање и учество во национални и меѓународни истражувачки мрежи во областа на јавното здравје и настани со научен интегритет.</p> <p>Способност за независно или тимско иницирање на истражувачки и развојни проекти на полето на јавното здравје, преку кои ќе генерира ново знаење и вештини за развој на истражувачкото поле.</p>
Комуникациски вештини	Со примена на мултидисциплинарен пристап ќе може да комуницира со своите колеги, пошироката академска заедница и со општеството во целина во рамките на јавно здравствените области.
Вештини за учење	Со примена на стекнатото знаење и вештини во истражувањата, функциите и услугите во јавното здравје, се очекува да биде способен да се промовира во академски и професионални рамки и во технолошкиот, социјалниот или културниот развој во општество базирано на знаење.

Специфични дескриптори	
Специфичен дескриптор	Опис
Знаење и разбирање	Студентот се стекнува со основни сознанија за полето на јавното здравје и јавно здравствените функции како и со научно-истражувачките методи и вештини за истражување во рамките на јавното здравје, идентификација на јавно здравствените проблеми и управување со истите, согласно највисоките меѓународни стандарди.

Примена на знаењето и разбирањето	Покажува способност да идентификува, толкува, дизајнира, применува и адаптира суштински предмет на истражување во јавното здравје, со научен интегритет. Има направено придонес преку оригинални истражувања кои ги поместуваат напред постојните граници на знаење во јавното здравје, развивајќи нови знаења, вреднувани на ниво на национални и интернационални рецензирани публикации.
Способност за проценка	Способност за идентификација на јавно здравствен проблем, критичка анализа, оценување и верификација на постојни или синтеза на нови и сложени идеи, имајќи компетенции за проценка. Способност за независно или тимско иницирање и учество во национални и меѓународни истражувачки мрежи во областа на јавното здравје и настани со научен интегритет. Способност за независно или тимско иницирање на истражувачки и развојни проекти на полето на јавното здравје, преку кои ќе генерира ново знаење и вештини за развој на истражувачкото поле.
Комуникациски вештини	Со примена на мултидисциплинарен пристап ќе може да комуницира со своите колеги, пошироката академска заедница и со општеството во целина во рамките на јавно здравствените области.
Вештини за учење	Со примена на стекнатото знаење и вештини во истражувањата, функциите и услугите во јавното здравје, се очекува да биде способен да се промовира во академски и професионални рамки и во технолошкиот, социјалниот или културниот развој во општество базирано на знаење.

17. Усогласеност на теоретската и практичната настава со целите на студиската програма

Во студиската програма магистерски студии по јавно здравство предвидена е практична настава во третиот семестар во вид на истражувачки форум и интегрирачка работилница.

18. Усогласеност на студиската програма со единствениот европски простор за високо образование и споредливост со програмите на европски високообразовни институции

Студиската програма е отворена како кон студентите на Медицинскиот факултет, Стоматолошкиот факултет, Фармацевтски факултет (регулирани професии) и сродните факултети (Ветеринарен) така и кон студентите со завршен прв циклус академски студии од високо образование на факултетите од општествени, технички, природни и биотехнички науки, кои може да имаат академски и научно-истражувачки интерес за различните сегменти од областа на јавното здравство. Со тоа, студиите по јавно здравство се мултидисциплинарни, целосно отворени и директно му служат на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј”, согласно принципите на интегриран универзитет.

Низ наставната програма за постдипломски студии од областа на јавното здравство, адаптирана од Асоцијацијата на Школите за јавно здравје на Европскиот регион-**Association of Schools of Public Health in the European region (ASPHER)** се усвојуваат знаења за: основните елементи на општествената анализа; следење на здравјето и расположението на населението; следење и одговор на здравствените ризици и кризни состојби; здравствена заштита, вклучувајќи и заштита на животната средина, безбедност на работа, безбедност на храна и друго; здравствена промоција, социјални детерминанти на здравјето и здравствена еднаквост; системи на здравствена заштита, организација, финансирање и управување за здравје,

обезбедување на компетентна работна сила за јавно здравје; информации, комуникации и социјална мобилизација за здравје; истражувања во јавното здравје во функција на информирање на политиките и праксите.

ДОКУМЕНТИ

1. Одлука за усвојување на студиската програма од Наставно-научниот совет

2. Одлука за усвојување на студиската програма од Универзитетскиот сенат

3. Мислење од Одборот за соработка и доверба со јавноста

4. Изјава од наставникот за давање согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма

Изјавите се дадени во прилог

5. Согласност на Универзитетскиот сенат за учество на наставникот во реализација на студиска програма во друга високообразовна установа

Врз основа на член 93 и член 179 од Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр.82/18), Сенатот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје на седницата одржана на _____ година, ја донесе следната:

ОДЛУКА (1)

за согласност за учество во реализација на студиската програма _____ на Факултетот/Институтот _____ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Член 1

Врз основа на доставеното барање на Факултетот/Институтот _____ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Сенатот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје донесе одлука за определување наставен кадар што ќе учествува во изведување на наставата на прв циклус студии на студиската програма _____ на Факултетот/Институтот _____.

Член 2

Наставен кадар вработен на единиците на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје што ќе учествува во изведување на настава на прв циклус академски студии на студиската програма _____ е:

1. Проф. д-р _____
2. Проф. д-р _____

Член 3

Одлуката стапува на сила со денот на нејзиното донесување.

Скопје, ---.---.2020

Претседател на Сенат

Доставено до:

- Архивата на _____
- Факултетот _____

6. Согласност на Наставно-научниот за учество на наставникот во реализација на студиска програма на друга единица на Универзитетот

Прилог бр. 3
Содржина на предметните програми

ЗАДОЛЖИТЕЛНИ ПРЕДМЕТИ

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО НОВОТО ЈАВНО ЗДРАВЈЕ		
2.	Код	Задолжителен		
3.	Студиска програма	Постдиоломски студии по јавно здравје		
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Центар/Школа за јавно здравје при Медицински факултет во Скопје Катедра за социјална медицина		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор		
6.	Академска година/семестар	Прва година / прв семестар	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Моме Спасовски Институт за социјална медицина, 50 Дивизија 6 1000 Скопје		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема		
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>По завршувањето на ова поглавје студентите треба да бидат способни:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Да ги идентификуваат главните историски трендови и концепти на јавното здравје/ здравство и нивната поврзаност со поединецот и заедницата; 2. Да пристапуваат кон здравствените прашања во историска перспектива; 3. Да го применуваат искуството од минатото во приодот кон тековните и новите здравствени проблеми; 4. Да ги анализираат овие концепти и нивната применливост на тековните и новонастанатите јавно здравствени проблеми; 5. Да дискутираат за принципите и компонентите на новото јавно здравје. 			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Што е здравје и што е народно/јавно здравје/здравство? 2. Развојни концепти на јавното здравје и јавно здравствениот пристап 3. Кој е одговорен за здравјето на поединецот, семејството, заедницата, вулнерабилните популациони групи, нацијата, глобалните региони и меѓународната заедница? Кои се импликациите од различните одговори на горенаведените прашања по здравјето на популацијата? 4. Кои се улогите на владите, невладините агенции, организациите базирани на локалната заедница, семејството и поединецот? 5. На кој начин општествениот, културниот, економскиот и политичкиот контекст на различни земји влијае врз народното/јавното здравје/здравство и јавно здравствените служби? 6. Природен тек/настанување на болеста/ нарушувањето 7. Домаќин - причинител - опкружување 8. Примарна, секундарна и терциерна превенција: <ol style="list-style-type: none"> а. Примарна превенција - специфична превенција на заболувањата <ul style="list-style-type: none"> • Не-специфична превенција: Промоција на здравјето - креирање свесност за здравјето и опкружувањето • Специфична превенција на болестите б. Секундарна превенција - рана дијагностика и соодветен третман на болестите или нарушувањата в. Терциерна превенција - враќање на максималниот функционален капацитет по болеста д. Промоција на здравјето - креирање свесност за здравјето и легислатива, и контролирана животна средина 9. Зошто има потреба од краткорочно и долгорочно планирање во здравството? 10. Дали здравствената заштита е право или комодитет/стока? 			

	11. Што се нееднаквости во здравјето и кои се факторите кои придонесуваат за нивната појава? 12. Кои се врските помеѓу медицината, јавното здравје/здравство и здравствените системи? 13. Кон што се стреми јавното здравје/здравство во иднината? Прашања, контраверзности, предизвици. 14. Кои вештини се потребни на еден професионалец во областа на јавното здравје/здравство?			
12.	Методи на учење: Настава: предавања, интерактивна настава, групна работа, прикажување на филмови од областа, семинари. Индивидуална работа: евалуација на научна литература, консултации, консултации по сегменти од интерес, есеи, семинарска работа			
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови
		16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење - задачи	10 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		36- 60 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		18- 30 бодови
	17.3.	Активност и учество		6 - 10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската и практичната настава и да освои минимум бодови. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата.		
22.	Литература			

		Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.		Tulchinsky TH, Varavikova EA.	The New Public Health Third Edition	Elsevier Academic Press	2014
	2.		Detels R., McEwen J., Beagehole R., Tanaka H.(Eds)	Oxford Textbook of Public Health Fourth edition	Oxford University Press	2004
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.		Rosen G.	A History of Public Health. B	Baltimore: Johns Hopkins University, Press, original MD Publications, New York	1991

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЈАВНО ЗДРАВСТВЕНА РАБОТА И ОРГАНИЗАЦИЈА НА ЈАВНО ЗДРАВСТВЕНИ СИСТЕМИ			
2.	Код	Задолжителен			
3.	Студиска програма	Постдиоломски студии по јавно здравје			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Центар/Школа за јавно здравје при Медицински факултет во Скопје Катедра за социјална медицина			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година/семестар	Прва година / прв семестар		Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Моме Спасовски Институт за социјална медицина, 50 Дивизија 6 1000 Скопје			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на ова поглавје студентите треба да бидат способни: 1. Дефинирање на јавно - здравствените функции во различни нивоа на управа; 2. Дефинирање на методите, што се на располагање на владините организации за работа со јавноздравствените одговорности и активности; 3. Употреба на принципите на новото јавно здравје во активностите од федерално (национално), државно (регионално) и локално ниво на управа; 4. Опис на главни типови на национално здравствено осигурување и системи на здравствена заштита: Америка, Канада, Скандинавските земји и др.; 5. Формулирање на јавно- здравствените реформи во контекст на новото јавно здравје;				

	<p>6. Дефинирање на критериуми за развивање на новите вештини за обука на новите здравствени работници: за евалуација на здравствените програми за обука: лиценцирање и акредитација на функциите на новото јавно здравје;</p> <p>7. Опис на одговорности и методи на процена и регулирање на технолошкото рзвој во здравствената заштита;</p> <p>8. Опис на методи на оценка на квалитетот во здравствената заштита: внатрешни и надворешни;</p> <p>9. Опис на концептот на тоталниот квалитативен менаџмент;</p> <p>10. Идентификација и етичка дискусија и практично користење на националниот здравствен систем</p>	
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура и организација на јавно-здравствената служба-локална, државна, национална и интернационална. 2. Јавно-здравствена мисија, цели и целни групи 3. Јавно-здравствен закон и регулаторни механизми. 4. Евалуација на здравјето на популацијата и перформансите на здравствениот систем. 5. Неповолни услови, оштетувања, заболувања и ризик фактори. 6. Вулнерабилни групи-година, пол, социјално-економска состојба, етничка припадност, 7. Еднаквост/Нееднаквост 8. Национални здравствени системи. <ul style="list-style-type: none"> - Здравствен систем во развиените земји (САД, Канада, Велика Британија, Израел, Нордијски земји); - Здравствени системи во земјите во развој (Африка, Латинска Америка, Азија); - Здравствени системи во земјите на Југоисточна Европа. 9. Човекови ресурси во здравствената заштита. 10. Акредитација и квалитет на осигурување. 11. Етички аспекти во јавното здравје. 12. Здравствен информативен систем. 13. Глобализација на јавното здравје. 14. Технологија, квалитет, право и морал <ul style="list-style-type: none"> - Иновација, регулација и контрола на квалитет - Определување на здравствена технологија - Процена на технологијата во здравството - Распореденост на технологијата - Квалитет на осигурување - Организација за заштита - Индикатори на извршена работа - Јавен интерес - Тотален квалитативен менаџмент - Јавно здравствен закон 15. Етичките аспекти во јавното здравје 	
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Настава: предавања, интерактивна настава, групна работа, прикажување на филмови од областа , семинари.</p> <p>Индивидуална работа: евалуација на научна литература, консултации, консултации по сегменти од интерес, есеи, семинарска работа</p>	
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови
14.	Распределба на расположивото време	

15.	Форми на наставните активности		15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови
			15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.	30 часови
16.	Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи	30 часови
			16.2.	Самостојни задачи	20 часови
			16.3.	Домашно учење - задачи	10 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			36- 60 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			18- 30 бодови
	17.3.	Активност и учество			6 - 10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<p>За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската и практичната настава и да освои минимум бодови.</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.</p>		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата.		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
1.	Tulchinsky TH, Varavikova EA.	The New Public Health Third Edition	Elsevier Academic Press	2014	

		2.	Донев Д, Спасовски М , Тозија Ф, Ќосевска Е, Гудева- Никовска Д, Касапинов Б, Кишман- Христовска М, Лазаревик В, Симоновска В	Социјална медицина	Универзитет “Св. Кирил и Методиј” – Скопје; Медицински Факултет – Скопје ISBN 978-608- 4596-56-1	2013	
		3.	WHO Observatory	Health systems reviews (HiT series)	European Observatory on Health Systems and Policies	2007-2022	
		Дополнителна литература					
		22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
			1.	Last JM, Wallace RB (eds). Maczy- Rosenau-Last .	Public Health and Preventive Medicine 13th Edition	Norwalk CT: Appleton Lange	1992
			2.				

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОМПЈУТЕРСКИ ВЕШТИНИ И ИНТЕРНЕТ ВО ЈАВНОТО ЗДРАВЈЕ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Магистерски студии, јавно здравје			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра за Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва година / прв семестар	задолжителен	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Одговорен наставник: Проф. д-р Ирина Павловска Наставата ја изведуваат следните членови на Катедра по епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика: Проф. д-р Весна Велиќ Стефановска Проф. д-р Бети Зафорова Ивановска Проф. д-р Ирина Павловска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	<ul style="list-style-type: none"> • Да се обезбедат неопходните вештини за користење и анализа на глобалните бази на податоци • Да се укаже на видот и улогата на здравствените организации и институции кои 			

	<p>се инволвираани во собирањето, обработката и прикажувањето на глобалните бази</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да се презентираат глобалните карактеристики на софтверските пакети за анализа на податоците
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретска настава: Internet: Data bases (База на податоци)</p> <p>Health for All Data Base, WHO European Region http://www.who.dk/InformationSources/Data/2001082 7 1</p> <p>Pubmed - http://www.ncbi.nlm.nih.gov/entrez/query.fcgi National Library of Medicine - www.nlm.nih.gov</p> <ul style="list-style-type: none"> • www.healthy.net • www.healthgate.com <p>Current Contents www.isinet.com Excerpta Medica www.excerptamedica.com Organizations and institutions (Организации и институции)</p> <ul style="list-style-type: none"> • World Health Organization - www.who.int or http://www.who.dk • Weekly Epidemiologic Record http://www.who.int/wer • European Health Observatory http://www.observatory.dk • Promed - http://www.healthnet.org/programs/promed.html • ASPH - Association of Schools of Public Health www.asph.org • Council on Education in Public Health http://www.ceph.org • Association of Schools of Public Health in the European Region (ASPHER) http://www.ensp.fr/aspher • American Public Health Association http://www.apha.org/public_health/schools.htm • Boston University School of Public Health www.bumc.bu.edu/SPH • Columbia School of Public Health http://cpmcnet.columbia.edu/dept/sph • Harvard University School of Public Health http://www.hsph.harvard.edu/ • Johns Hopkins University School of Hygiene & Public Health http://www.ihsph.edu/ • Yale University Department of Epidemiology & Public Health http://www.info.med.yale.edu/eph • Brown Medical School. Program in Public Health and Public Policy http://www.bms.brown.edu/pubhealth/ <p>Software Windows - Microsoft Office - Word, PowerPoint, Excel</p> <p>DISMOD Software - DISMOD е алатка на software- от која може да се користи да се провери внатрешната конзистенција на епидемиолошката проценка на инциденцата, преваленцата, траењето и фаталноста.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Center for Disease Control Morbidity and Mortality Weekly Reports (MMWR) at www.cdc.gov/mmwr • Morbidity and Mortality Weekly Reports <p>(MMWR) series - десет постигнувања во Јавно здравје во САД, 1900-2022.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вакцинација; 2. Подобрена безбедност на патиштата; 3. Подобрена безбедност на работното место; 4. Контрола на заразни болести; 5. Редукција на морталитетот од коронарни срцеви заболувања и мозочен удар; 6. Подобрено здравје на жените и децата; 7. Планирање на семејство; 8. Флуорирање на водата за пиење; 9. Подобрена безбедност на храна и нутриција;

	10. Борба против пушењето како hazard по здравјето.			
12.	Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска), вежби, семинарска работа.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	21 час Кредити 3 x 7 часа за 1 кредит = 21 21 – час предавања, вежби и семинари, домашно учење		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	14 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	Вежби - 4 часа Семинари - 3 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење - задачи	
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Завршен испит		мин- макс Усмен дел – бодови 15 - 25
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		мин- макс Семинарска работа - бодови 25 - 35
	17.3.	Активност и учество		мин- макс Теоретска настава 10 - 20 Практична настава 10 - 20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<p>Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови.</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи power point презентација.</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на</p>		

		бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата.			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Tulchinsky TH, Varavikova EA	The New Public Health: An Introduction for the 21 st Century		
22.2.	Интернет адреси понудени како линкови погоре во листата на методски единици				

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Принципи на епидемиологијата и методи на истражување			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Магистерски студии, јавно здравство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Задолжителен, I семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Одговорен наставник: Проф. д-р Весна Велиќ Стефановска Наставата ја изведуваат следните членови на Катедра по епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика: Проф. д-р Весна Велиќ Стефановска Проф. д-р Бети Зафирова Ивановска Проф. д-р Ирина Павловска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Да ги објасни основните поими и концепти на епидемиологијата; 2. Да стекне знаење за методите на епидемиолошките истражувања со посебен осврт на типот на епидемиолошки студии, толкување на добиените согледувања, и нивна примена; 3. Да ја интерпретира базата на податоци во здравството од епидемиолошки аспект				

	3. Да примени системски пристап во евалуација на здравствениот статус на населението;
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дефиниција и примена на епидемиологијата; 2. Цели на епидемиологијата; 3. Епидемиолошки пристап; 4. Историска перспектива на епидемиолошките истражувања (James Lind и скорбутот, 1756; Peter Panum за морбили, 1846; John Snow и колерата, 1854; Doll, Hill и Peto за пушењето и ракот на белите дробови, 1950; Студијата на Framingham, 1960; Фолната киселина и дефектите на нервниот проводник 1990; 5. Здравје и фактори на ризик (возраста, полот, општествената класа, економскиот статус, образованието, брачниот статус, вработувањето, приходот, миграција, етничка припадност, регион, урбан/рурален, религиозна припадност, лични навики/начин на живот итн); 5. Улогата на системите за надзор и следење во јавното здравство; 6. Епидемиите и нивно испитување - кој, што, каде, кога; презентирање на индексни случаи; време: период на инкубација и латентност, предклиничка, клиничка и фаза на резултати; вообичаен извор (време, место, начин на пренесување). 7. Експериментална епидемиологија <ol style="list-style-type: none"> a. Клинички тестирања по случаен избор б. Теренски студии в. Тестирања во заедницата <ol style="list-style-type: none"> i. Систематски интервентни тестирања во заедницата, на пр., Северна Карелија, ii. Тестирања во заедницата по случаен избор - на пр., надоместување на витамин А г. Контролирано експериментално проучување д. Неконтролирано експериментално проучување ѓ. Опсервациски студии е. Потенцијални студии ж. Компатибилни и некомпатибилни студии з. Студии за контрола на случај 8. Меѓународни споредби (на пр., HFA база на податоци), миграција, регионални варијации 9. Мерки на стапки на зачестеност, случаи и доминантност, стапка на морталитет, пропорционален морталитет, морталитет што може да се избегне 10. Каузално размислување 11. Клиничка епидемиологија и епидемиологија на квалитетот на негата 12. Испитување 13. Клинички тестирања 14. Медицина базирана на докази и јавно здравство 15. Показатели на здравјето и квалитетот на животот 16. Мерење на тежината на болеста - SDRs (евиденција на статистички податоци), SMRs (стандардизирана стапка на смртност), DALYs (години на животот изгубени поради инвалидитет), QALYs (години на животот според неговиот квалитет), морталитет што може да се избегне 17. Еколошки студии - локација и временски шеми 18. Извори на финансирање 19. Пишување предлог/ напис
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Теоретска настава: интерактивни предавања,</p> <p>Практична настава: вежби/работилници преку прикажување на филмови со презентација од соодветниот проблем и дебатирање, работа во групи на студии на случај (case studies),</p> <p>Индивидуална работа: евалуација на научна литература, консултации, дискусии по теми од интерес и подготвување на есеи на зададени теми.</p>

13.	Вкупен расположив фонд на време		180 часови	
14.	Распределба на расположивото време		6 кредити x 30 часови = 180 часови = 3 кредити настава, 3 кредити индивидуална работа	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	45 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	45 часови
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови
		16.3.	Домашно учење	25 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	Усмен дел	бодови мин - макс 15 - 25
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа	бодови мин - макс 25 - 35
	17.3.	Активност и учество	Теоретска настава	бодови мин - макс 10 - 20
Практична настава			бодови мин - макс 10 - 20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 59 бода	5 (пет) (F)
			од 60 до 68 бода	6 (шест) (E)
			од 69 до 76 бода	7 (седум) (D)
			од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)
			од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)
			од 93 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Условувачки критериуми: <ul style="list-style-type: none"> • Студентот е задолжен активно да ги следи сите предвидени активности со коишто освојува бодови како дел од завршното оценување. • Студентот ќе учествува во изготвување план на истражување, анализа на податоци, пишување извештај и презентација на проект во јавен семинар. • Следењето и активното учество во наставата е задолжително • Самостојно изготвување на семинарски теми нивно презентирање и дебатирање е задолжително. • Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, и завршниот испит. 	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците кои учествуваат во изведувањето на наставата	

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Bhopal, Raj S	Epidemiological study designs and principles of data analysis: A conceptually integrated suite of methods and techniques', 3 ed.	Oxford Academic	2016
		2.	U.S. Department of Health and Human Services, Centers for Disease Control and Prevention (CDC), Office of Workforce and Career Development (OWCD), Career Development Division (CDD), Atlanta, Georgia 30333	Principles of Epidemiology in Public Health Practice	CDC, OWCD, CDD	October 2006 Updated May 2012
		3.	Даниловски Д, Оровчанец Н, Василевска К, Таушанова Б, Велиќ Стефановска В, Исјановска Р, Зафирова Ивановска Б, Здравковска М, Павловска И.	Општа епидемиологија	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет	2007
		4.	Gordis L.	Epidemiology	<i>Second Edition</i> , New York: WB Saunders	2001
		5.	Tulchinsky TH, Varavikova EA	The New Public Health: An Introduction for the 21 st Century	Academic press	2000
		6.	Manning Feinleib Edited by: John M. Last, Robert A. Spasoff, and Susan S. Harris	A Dictionary of Epidemiology. Fourth Edition	<i>American Journal of Epidemiology</i> , Volume 154, Issue 1	2001
		7.	Hennekens CH, Buring J.	Epidemiology in medicine	Little, Brown and Company of Boston/Toronto	1987

1.	Наслов на наставниот предмет	БИОСТАТИСТИКА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Магистерски студии, јавно здравство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Задолжителен, I семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	<p>Одговорен наставник: Проф. д-р Бети Зафирова Ивановска</p> <p>Наставата ја изведуваат следните членови на Катедра по епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика:</p> <p>Проф. д-р Бети Зафирова Ивановска Проф. д-р Весна Велиќ Стефановска Проф. д-р Ирина Павловска</p>			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>1. Да ги објасни основните термини и концепти на биостатистиката;</p> <p>2. Да ја интерпретира базата на податоци во здравството од биостатистички аспект.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>1. Извори на здравствени податоци:</p> <p>а. Демографски и основни статистички податоци</p> <p>б. Морталитет, на пр., стапката кај бебињата, мајките, возраст-пол, кај конкретни дијагнози</p> <p>в. Морбидитет, на пр., инфективни заболувања, неинфективни заболувања, траума</p> <p>г. Податоци за хоспитализација, на пр., стапка на прием и задржување, просечна должина на престој, процедури, болнички морталитет и стапка на инфекции</p> <p>д. Амбулантни податоци, на пр., стапка на имунизација, стапка на опфатеност со постапката на испитување</p> <p>ѓ. Посебни регистри, на пр., карцином, дефекти при раѓање, траума, инфаркт на миокардот, дијабетес, повреди или заболувања поврзани со работата</p> <p>е. Финансиски податоци, на пр., национални расходи за здравството по жител, трошоци за болничка нега и други услуги, национални и по регион што обезбедува услуги, осигурителни податоци</p> <p>ж. Посебни истражувања - пописот, работната сила, исхраната, населението според Заводот за статистика, Министерството за труд, Бирото за попис, НВО-и и други</p> <p>2. Описна статистика - сумирање на податоците за возраста, полот, локацијата, времето, распространетоста, шемата на распространетоста, шеми; презентирање на податоците за преживување (криви на преживување од таблиците на животот и Каплан-Маеровите криви), нормална дистрибуција, грешка во мерење, поврзување на две непрекинати (корелација, линијата на најмалиот квадрат, прогнозирање, остатоци), мерење на поврзуваноста меѓу две категорички променливи (со SPSS)</p>				

	<p>3. Дедуктивна статистика - елементи на веројатност, променливи по случаен избор, биноминална и Поазон крива на дистрибуција, основни концепти на земање примероци, дистрибуција на земањето примероци, процена на интервалите на сигурност (средна вредност и сразмер), принципи на проверка на хипотеза, посебни тестови на средна вредност и во сразмер кај една и две популации, чи-квадрат тест, грешки во тестирањето и степен, односот меѓу интервалите на сигурност и тестирањето на хипотеза, основи на пресметување на големината на примерокот, во врска со SPSS</p> <p>4. Менторски сесии со компјутери и менторски сесии без компјутери - наизменични компјутерски или менторски сесии за да им се обезбеди практичен дел на студентите во однос на содржината презентирани на предавањата, со користење на компјутери и на дигитрони заради утврдување на статистичките концепти и толкувања, на пр., конструирање графикони, хисторгами, вежби со табели</p> <p>5. Формулирање на хипотези и тестирање: формулирање на намената на студијата, темата и целите</p> <p>6. Фактори на испитувањата</p> <p>а. Променливи на студијата - збунувачки, континуирани и категорички променливи</p> <p>б. Мерни скали</p> <p>в. Популација на студијата - дефинирање, селектирање и земање примероци</p> <p>г. Веродостојност и валидност/пристрасност</p> <p>д. Прашалници и интервјуа</p> <p>ѓ. Шифрирање, внесување и анализирање на податоци</p> <p>е. Проценување на валидноста и веродостојноста на податоците</p> <p>7. Описна епидемиолошка студија</p> <p>8. Природен експеримент</p> <p>9. Аналитичка епидемиологија</p> <p>10. Изработка на студијата: класификација, предности и недостатоци, соодветни мерење на ефектот (резултат или зависни променливи), независни променливи, пристрасност, збунувачки променливи. Универзални променливи - возраст, пол, брачен статус, образование, социо-економска состојба, урбана-рурална, локација (регион) на живеење</p> <p>11. EPIINFO</p> <p>12. Релативен ризик, апсолутен (атрибутивен) ризик, степен на веројатност</p> <p>13. Морталитет што може да се избегне и трејсер на состојбите</p> <p>14. Изработка на прашалник</p> <p>15. Квалитативни истражувања и толкување</p>			
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Теоретска настава: интерактивни предавања,</p> <p>Практична настава: вежби/работилници преку прикажување на филмови со презентација на случај од соодветниот проблем и дебатирање.</p> <p>Индивидуална работа: евалуација на научна литература, консултации, дискусии по теми од интерес и подготвување на есеи на зададени теми.</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	<p>180 часа</p> <p>Кредити 6 x 30 часа за 1 кредит = 180</p> <p>90 часови предавања, вежби и семинари + 90 часови домашно учење</p>		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45 часа
		15.2.	Вежби (лабораторски, аудиторски), семинари, тимска	45 часа

			работа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење	90 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	Усмен дел	бодови мин - макс 15 - 25
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа	бодови мин - макс 25 - 35
	17.3.	Активност и учество	Теоретска настава	бодови мин - макс 10 - 20
Практична настава			бодови мин - макс 10 - 20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 59 бода		5 (пет) (F)
		од 60 до 68 бода		6 (шест) (E)
		од 69 до 76 бода		7 (седум) (D)
		од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)
		од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)
		од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската и практичната настава и да освои минимум бодови</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.</p>		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата		

22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	Даниловски Д., Оровчанец Н., Василевска К., Таушанова Б., Велиќ Даниловски Д., Оровчанец Н., Василевска К., Таушанова Б., Велиќ	Биостатистика	Универзитет Св. Кирил и Методиј, Медицински факултет, Скопје, Реиздание 2012. ISBN 978-608-4596-28-8 COBISS.MK-ID 92208650	2012

			Стефановска В., Исјановска Р., Зафирова Ивановска б., Здравковска М., Павловска И				
		2.	Даниловски Д., Оровчанец Н., Василевска К., Таушанова Б., Велиќ Стефановска В., Исјановска Р., Зафирова Ивановска б., Здравковска М., Павловска И	Практикум биостатистика	Универзитет Св. Кирил и Методиј, Медицински факултет, Скопје, Реиздание 2012. ISBN 978-608-4596-27-1 COBISS.MK-ID 92208394	2012	
		3.					
	22.2.	Дополнителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Abramson, JH, Abramson ZH	Survey Methods in Community Medicine	Churchill Livingstone, London, 5th Edition.	1999	
		2.	Bland M.	An Introduction to Medical Statistics, Third Edition	New York: Oxford University Press.	1993	
		3.	McClave, J.T. and Dietrich II, F.H.	Statistics, Seventh Edition	Maxwell Macmillan International Editions, New York.		

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЕКОНОМИКА ВО ЗДРАВСТВО			
2.	Код	Задолжителен предмет			
3.	Студиска програма	Магистерски студии по јавно здравје			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	УКИМ Медицински факултет – Скопје Катедра за Социјална медицина			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Одговорен наставник: Проф. д-р Фимка Тозија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на овој предмет, студентот ќе го продлабочи знаењето од областа на економијата во здравството и би требало да биде способен да: <ul style="list-style-type: none"> ▪ користи економски и евалуативни пристапи во новото јавно здравје. 				

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ одреди оптовареност со болест ▪ примени економски евалуации за одредување приоритети во здравството ▪ примени економски анализи за алтернативните методи за обезбедување здравствени услуги 			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Економика во здравството – основни принципи ▪ Инвестиција за здравје ▪ Рамноправност во здравството ▪ Потреба за здравствени услуги ▪ Побарувачка за здравје и здравствени услуги ▪ Индекси на здравствен статус (профил, DALY, QALY, HALE, DALE) ▪ Оптовареност со болест ▪ Цена на болест ▪ Економски евалуации: Cost-effectiveness analysis, Cost-utility analysis и cost-benefit analysis ▪ Одредување приоритети во здравството ▪ Одредување буџет ▪ Модели на финансирање на здравствената заштита ▪ Методи на плаќање на давателите на здравствени услуги ▪ SWOT анализа ▪ Здравствена политика, приоритети, контрола на трошоци 			
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Теоретска настава: предавања, интерактивна настава, групна работа, прикажување на филмови од областа</p> <p>Практична настава: семинари, вежби со калкулации и анализа на податоци, прикажување на филмови со презентација на случај од соодветниот проблем и дебатирање, компјутерска симулација и интернет</p> <p>Индивидуална работа: критичко читање и евалуација на научна литература, консултации, дискусии по теми од интерес и подготвување на есеи на зададени теми, семинарски труд, проектна задача</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	4 Кредити x 30 часа, 2 кредити настава, 2 кредити индивидуална работа		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови
		15.2.	Вежби (аудиториумски), семинари, тимска работа.	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови
		16.3.	Домашно учење - задачи	20 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		40 бодови
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		40 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<p>Студентот е задолжен активно да ги следи и заврши сите предвидени активности со коишто освојува бодови како дел од завршното оценување.</p> <p>Студентот ќе учествува во изготвување план на истражување, анализа на податоци, пишување извештај и презентација на проект во јавен семинар.</p> <p>Следењето и активното учество во наставата е задолжително</p> <p>Самостојно изготвување на семинарски теми нивно презентирање и дебатирање е задолжително.</p>				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски/Англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Tulchinsky TH, Varavikova EA, Cohen MJ	The New Public Health. Fourth Edition	Academic Press	2022
		2.	Tulchinsky TH, Varavikova EA.	The New Public Health. Third Edition	Elsevier Academic Press	2014
		3.	Донев Д., Спасовски М., Тозија Ф., Ќосевска Е.	Социјална медицина	УКИМ Медицински факултет Скопје	2013
	4.	Detels R., Beaglehole R., Lansang MA., Gulliford M.	Oxford Textbook of public health (5 th edition)	Oxford University Press	2009	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kawachi, Ichiro, Iain Lang, and Walter Ricciardi (eds)	Oxford Handbook of Public Health Practice 4e (4 edn). Oxford Medical Handbooks	Oxford Academic	2020
2.	Макси-Розено-Ласт, Роберт В. Волас и др.,	Јавно здравство и превентивна медицина	Табернакул	2011		

		3.	Roberts M, Hsiao W, Berman P, Reich M.	Getting Health Reform Right. A Guide to Improving Performance and Equity	Oxford University Press	2009
--	--	----	---	---	-------------------------------	------

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЗДРАВСТВЕН МЕНАЏМЕНТ			
2.	Код	Задолжителен			
3.	Студиска програма	Постдипломски магистерски студии по јавно здравје			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Центар/Школа за јавно здравје при Медицински факултет во Скопје Катедра за социјална медицина			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година/семестар	Прва година / втор семестар		Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Моме Спасовски Институт за социјална медицина, 50 Дивизија 6 1000 Скопје			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на ова поглавје студентите треба да бидат способни: 1. Да ја дефинира улогата на менаџментот на сите нивоа на здравствените служби и јавните здравствени организации; 2. Да ја примени теоријата на менаџментот во планирањето на здравството и новото јавно здравје; 3. Да ја продолжи подготовката за водечките улоги во организациите за здравствени услуги; 4. Да ја опише одговорноста и методите за оценување и регулирање на технолошкиот развој на здравствената заштита; 5. Да ги опише методите за акредитација на здравствените организации и peer review; 6. Да ги идентифицира и дискутира етичките и правните прашања на националните здравствени системи; 7. Да ги примени етичките принципи во неговата/нејзината средина.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Теории на организацијата - структурата, хиерархиски бирократски модел наспроти мрежа; 2. Стратегиско планирање при управување со организации; 3. Улогата на менаџерот (раководителот) во организациите за здравствена заштита - визија, стратегиско планирање, мотивација, одлучување, лидерство; 4. Финансирање и одредување буџети во здравствени организации на примарно, секундарно и терцијарно ниво; 5. Извори на финансирање: даноци, грантови во помош, цена на услуга, капитација, блок грантови; 6. Улогата на владите во здравствените системи - одредби, регулатива и финансии; 7. Дефинирање и ажурирање на „кошница услуги“; 8. Кадровско раководење во здравствените служби - работни односи, оценување на потребите, преговарање за склучување договор за работа, жалби, мотивација; 9. Маркетинг, конкуренција и односи со заедницата за здравствените услуги;				

	10. Цени на здравствените услуги; 11. Финансиски стимули, дестимулација; 12. Болници - историја, класификација, организација, буџетирање и надомест, хотелски услуги, финансиски обврски 13. Дневна, амбулантна, домашна здравствена заштита; 14. Управувана здравствена заштита и регионални здравствени системи; 15. Оценување на технологијата 16. Раководење со специјалистички, дијагностички и терапевтски служби 17. Здравствени информативни системи за раководење со здравствениот систем; 18. Рамноправност (еднаквост) за здравје и алокација на ресурсите; 19. Правата на пациентот - етика, здравствено законодавство, односи со заедницата и со луѓето; 20. Оценување на квалитетот, подобрување, внатрешна ревизија и механизми на надворешна акредитација; 21. Прашања од здравствената политика			
12.	Методи на учење: Настава: предавања, интерактивна настава, групна работа, прикажување на филмови од областа, семинари. Индивидуална работа: евалуација на научна литература, консултации, консултации по сегменти од интерес, есеи, семинарска работа			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, семинари, тимска работа), аудиториски,	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови
		16.3.	Домашно учење - задачи	10 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		36- 60 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		18- 30 бодови
	17.3.	Активност и учество		6 - 10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската и практичната настава и		

		да освои минимум бодови. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Tulchinsky TH, Varavikova EA.	The New Public Health Third Edition	Elsevier Academic Press	2014
		2.	K.Petkovski, V. Simonovska, M. Spasovski, E.Rutebemberwa	Management in Healthcare	Printed in Uganda,Kampala by Makerere Unuversity Printery; ISBN No.978-9970- 35-005-6;	2014
	22.2.	Дополнителна литература				
Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.		Донев Д, Спасовски М , Тозија Ф, Ќосевска Е, Гудева- Никовска Д, Касапинов Б, Кишман- Христовска М, Лазаревик В, Симоновска В	Социјална медицина	Универзитет “Св. Кирил и Методиј” – Скопје; Медицински Факултет – Скопје ISBN 978-608-4596- 56-1	2013	

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	СОЦИЈАЛНИ И БИХЕВИОРАЛНИ НАУКИ ВО ЗДРАВСТВОТО
2.	Код	Задолжителен
3.	Студиска програма	Втор циклус студии по јавно здравство
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за социјална медицина
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор

6.	Академска година /семестар	Прва година II семестар	Летен	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Елена Косевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на ова поглавје студентите треба да бидат способни за: -Опис на основните социјални фактори на јавното здравје; -Анализа на овие концепти и нивната примена во решавање на јавно- здравствени проблеми; -Примена на принципите и концептите на новото јавно здравје. -Спроведување на социјални и бихевиорални студии во својата пракса				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Социјални елементи и елементи на средината во промената на однесување. 1. Здравје, девијација и социјална контрола 2. Институционални димензии на социјална контрола. 3. Предмети на иследување и инплементација на еден постоечки програм 4. Социјални детерминанти на болеста. 5. Проширување и социјална поддршка во социо-културен контекст. 6. Евалуација на социјалните програми за интервенција. 7. Методи користени за постигнување промена во однесување- случај на студии: а) Пушење б) Сексуално однесување и ХИВ в) Планирање на семејство, абортус г) Ризични фактори за хронични срцеви заболувања.д) Злоупотреба на дроги и алкохол ѓ) Злоупотреба на лекови е) Насилство 8. Теоретски модели на промена на здравственото однесување. а) Health Belief Model (Rosenstock 1956, Baker 1970) б) Trans-Theoretical Model (Prochaska I. Declemente, 1986) в) PRECEDE-PROCEED модел за планско унапредување на здравјето (Green, 1990) 9. Планирање на мала бодовна програма за промена на здравственото однесување. 10. Здравствено однесување, здравствена едукација и здравствено унапредување. 11. Знаење, ставови и вежби - КАП (Knowledge, attitudes and practices) во здравјето. 12. Европска рамка за спроведување на бихевиорални и културолошки студии 13. Улога на СЗО во поддршка на национални длабински студии за однесување на популацијата или одделни вулнерабилни групи кон здравјето 14. Примери на бихевиорални студии во светот 15. Примери на бихевиорални студии во Република Северна Македонија				
12.	Методи на учење Теоретска настава: интерактивни предавања, Практична настава: вежби/работилници преку презентација на случај од соодветниот проблем и дебатирање. Индивидуална работа: евалуација на научна литература, консултации, дискусии по теми од интерес и подготвување на есеи на зададени теми.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	1 кредит = 30 часови, 4 кредити=4 x 30=120 часови			
14.	Распределба на	90 часови предавања и вежби			

	распољоживото време	30 часови домашно учење				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби , семинари, тимска работа, есеј	15 часови вежби 15 часа есеј		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/		
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Завршен испит	Усмен дел бодови		мин.-макс. 15-25	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	Пишување есеј бодови		мин.-макс. 25 - 35	
	17.3.	Активност и учество	Теоретска настава бодови Практична настава бодови		мин.-макс. 10-20 10-20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 59 бода	5 (пет)Ф		
			од 60 до 68 бода	6 (шест) Е		
			од 69 до 76 бода	7 (седум)Д		
			од 77 до 84 бода	8 (осум) Ц		
			од 85 до 92 бода	9 (девет)Б		
			од 93 до 100 бода	10 (десет)А		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската и практичната настава и да освои минимум бодови. За да пристапи на завршен испит студентот треба да напише есеј на зададена тема во писмена форма. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, и завршниот испит.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација за предметот и наставниците кои учествуваат во изведувањето на наставата.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Tulchinsky TH, Varavikova EA.	The New Public Health: An Introduction for the 21 st Century	San Diego: Academic Press	2001, 2014
2.	Last JM, WallaceRB (eds)	Public Health and Preventive Medicine.	Norwalk CT:Appleton Lange	1992		

				13 Edition. - поглавје 40-45,64.		
		3.	WHO	"Health 21", Health for all in the 21st century	WHO Regional Office for Europe	1999
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	ESPAD Group(2020)	ESPAD Report 2019	EMCDDA	2020
		2.	WHO	HBSC Study Report from the 2013/2014, 2018/2019	WHO Regional Office for Europe	2016,2020
		3.	CDC, WHO	GYTS, Report 2016	Institut of Public Health of RNM	2016

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УНАПРЕДУВАЊЕ (ПРОМОЦИЈА) НА ЗДРАВЈЕ			
2.	Код	Задолжителен			
3.	Студиска програма	Постдипломски магистерски студии по јавно здравје			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Центар/Школа за јавно здравје при Медицински факултет во Скопје Катедра за социјална медицина			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година/семестар	Прва година / втор семестар		Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Моме Спасовски Институт за социјална медицина, 50 Дивизија 6 1000 Скопје Наставата ја изведуваат: Проф. д-р Моме Спасовски и проф. д-р Елена Ќосевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на ова поглавје студентите треба да бидат способни: 1. Дефинирање на приоритетите за унапредување на здравјето во 21-от век; 2. Развивање на компетентност во промоцијата на здравјето - ставови, знаења и способности; 3. Објаснување на улогата на поединците и превентивните установи од заедницата во промоцијата на здравјето; 4. Применување на знаењата од оваа област во определување на приоритетите во новото јавно здравје.				

11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дефинирање на поимот - унапредување на здравјето; 2. Развивање на јавно-здравствени концепти и процес на унапредување на здравјето; 3. Унапредување на здравјето-создавање на грижа за здравјето и животната средина; 4. Приоритети: унапредување на социјалната одговорност кон здравјето, зголемување на вложувањата во развојот на здравјето, јакнење и ширење на соработката за здравје, зголемување на општествените капацитети моќта на индивидуите, обезбедување на инфраструктура за здравствена промоција; 5. Специфични и заеднички мерки - законски, едукативни, акција на заедницата; 6. Развивање знаења, ставови и способности (вештини) <ul style="list-style-type: none"> • Водење на политика со политичка анализа • Организациони способности • Развој на заедницата • Активен интерес за јавното здравје • Обврска кон демократските принципи и човековите права • Научни и истражувачки вештини • Вештини на комуникација • Способност за рационално планирање • Јакнење и ширење на партнерството за здравје и мултисекторскиот пристап 7. Здравствена едукација за унапредување на здравјето; 8. Методи за здравствена едукација -индивидуални и групни; 9. Подрачја на здравствена едукација - семејство, училиште, работно место, центри во заедницата; 10. Употреба на медиумите во промоцијата на здравјето; 11. Здрави заедници, институции ; 12.Евалуација на програми за здравствена промоција; <ul style="list-style-type: none"> • Здравствени резултати: намалување на морбидитет, инвалидитет и морталитет • Социјални резултати: квалитет на живот, еднаквост 13. Повеќе акции за промоција на здравјето: едукација, проширување на активностите, поголема опфатеност. 			
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Настава: предавања, интерактивна настава, групна работа, прикажување на филмови од областа , семинари.</p> <p>Индивидуална работа: евалуација на научна литература, консултации, консултации по сегменти од интерес, есеи, семинарска работа</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови
		16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење - задачи	10 часови
17.	Начин на оценување			

	17.1.	Тестови				36- 60 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				18- 30 бодови	
	17.3.	Активност и учество				6 - 10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода			5 (пет) (F)	
			51 до 60 бода			6 (шест) (E)	
			61 до 70 бода			7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<p>За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската и практичната настава и да освои минимум бодови.</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.</p>				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата.				
22.	Литература						
	22.1.	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Tulchinsky TH, Varavikova EA.	The New Public Health Third Edition	Elsevier Academic Press	2001, 2014	
		2.	Detels R., McEwen J., Beagehole R., Tanaka H.(Eds)	Oxford Textbook of Public Health Fourth edition	Oxford University Press	2004	
		3.	WHO	Ottawa Charter for Health Promotion	Copenhagen: WHO Regional Office for Europe	1986	
	4.		The Jakarta Declaration on Leading Health Promotion into the 21st Century	Fourth International Conference on Health Promotion	1997		
	22.2.	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	

	1.	Last JM, Wallace RB (eds). Maczy-Rosenau-Last .	Public Health and Preventive Medicine 13th Edition	Norwalk CT: Appleton Lange	1992
	2.		Health for all in the 21st century. European Health for All Series No 6.	Copenhagen: WHO Regional Office	1999
	3.	Rootman I, Goodstadt M, Potvin L, Spingett J.	A framework for Health promotion evaluation.	Copenhagen: WHO Regional Office for Europe, Publications, European Series, No.92,	2001

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Контрола на заразни болести			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Магистерски студии, Јавно здравство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година II семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Одговорен наставник: Проф. д-р Весна Велиќ Стефановска Наставата ја изведуваат следните членови на Катедра по епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика: Проф. д-р Весна Велиќ Стефановска Проф. д-р Бети Зафирова Ивановска Проф. д-р Ирина Павловска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> • Да се запознае со значењето на заразните болести за јавното здравје; • Да стекне знаења за заразните болести, нивно пренесување, начини на следење - воспоставување на систем за надзор, • Да стекне вештини за пресметување на показателите на појава / постоење на болест и нивно толкување 				

	<ul style="list-style-type: none"> • Да го разбере значењето на вакцинацијата, менаџментот на здравствениот систем за контрола на заразните болести и нивно пријавување. • Да се запознае со начините на превенција на заразните болести и нивна ерадикација; • Да се стекне со знаење за менаџирање на заразните болести во кризни ситуации - интервентно делување 			
11.	Содржина на предметната програма: <ol style="list-style-type: none"> 1.Историјат на јавноздравствениот аспект на заразните болести 2.Карактеристики на заразните болести (начин на пренесување, манифестен и инапаренетен случај, клиноносителство, епидемски процес, колективен и индивидуален имунитет, инкубационен период итн.) 3.Начини на пренесување на заразни болести, видови и карактеристики на епидемии, истражувањето во епидемии 4.Показатели на заболување, пресметување, толкување на информации за преземање дејствија 5.Системи на следење на заразните болести, епидемиолошки надзор, 6.Превенција на заразни заболувања - општи и специфични мерки, пријавување на заразни заболувања 7.Значење на лабораториите во надзор и контрола на заразни заболувања 8.Заразни заболувања (респираторни, цревни, хелминтози, контакни, трансмисивни, природноогнишни, зоонози итн.) 9.Контролата на заразните заболувања и евалуација на успехот 10. Менаџирање на заразните заболувања во кризни состојби - интервентна епидемиологија (Epidemic intelligence service-IES, Public Health Emergency operations centre - PHEOC) 11. Антимикробна стратегија - контрола на антимикробна резистенција 			
12.	Методи на учење: Теоретска настава: интерактивни предавања, Практична настава: вежби/работилници преку прикажување на филмови со презентација од соодветниот проблем и дебатирање, работа во групи на студии на случај (case studies), Индивидуална работа: евалуација на научна литература, консултации, дискусии по теми од интерес и подготвување на есеи на зададени теми			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови		
14.	Распределба на расположивото време	4 кредити x 30 часови = 120 часови = 2 кредити настава, 2 кредити индивидуална работа		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови
		16.3.	Домашно учење	20 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Завршен испит	Усмен дел бодови	мин - макс 15 - 25
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа бодови	мин - макс 25 - 35
	17.3.	Активност и учество		мин - макс

			Теоретска настава	бодови	10 - 20
			Практична настава	бодови	10 - 20
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода	5 (пет) (F)		
		од 60 до 68 бода	6 (шест) (E)		
		од 69 до 76 бода	7 (седум) (D)		
		од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)		
		од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)		
		од 93 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Условувачки критериуми: <ul style="list-style-type: none"> • Студентот е задолжен активно да ги следи сите предвидени активности со коишто освојува бодови како дел од завршното оценување. • Студентот ќе учествува во изготвување план на истражување, анализа на податоци, пишување извештај и презентација на проект во јавен семинар. • Следењето и активното учество во наставата е задолжително • Самостојно изготвување на семинарски теми нивно презентирање и дебатирање е задолжително. • Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, и завршниот испит. 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата			

22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	David L. Heymann	Control of Communicable Diseases Manual, 21st Edition	APHA Press	2022
	2.	Chan, Emily Ying Yang,	Communicable Disease and Control' Essentials for Health Protection: Four Key Components	Oxford Academic	2019
	3.	Даниловски Д, Оровчанец Н, Василевска К, Таушанова Б, Велиќ Стефановска В, Исјановска Р, Зафирова Ивановска Б, Здравковска М, Павловска И.	Специјална епидемиологија	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет	2009
	4.	Tulchinsky TH, Varavikova EA	The New Public Health: An Introduction for the	Academic press	2000

				21 st Century		
22.2.	Дополнителна литература					
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	James F. Jekel, David L. Katz, Joann G. Elmore, and Dorothea Wild	Epidemiology, Biostatistics and Preventive Medicine, 3rd Edition, 2007	Saunders ISBN: 978-1-4160-3496-4 Табернакул	2011	
2.	Denise M. Oleske	Epidemiology and the Delivery of Health Care Services, Second Edition	Kluwer Academic/Plenum Publishers	2001		

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОНТРОЛА НА НЕЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Магистерски студии, јавно здравје			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра за Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва година / втор семестар	задолжителен	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Одговорен наставник: Проф. д-р Ирина Павловска Наставата ја изведуваат следните членови на Катедра по епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика: Проф. д-р Весна Велиќ Стефановска Проф. д-р Бети Зафирова Ивановска Проф. д-р Ирина Павловска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	1. Опис на епидемиолошката транзиција; 2. Опис на ризик - факторите за незаразни болести; 3. Опис на улогата на индивидуалните и општествените превентивни служби во контрола на незаразни болести; 4. Употреба на знаењата за епидемиологија на хронични болести при селекција на приоритетите во новото јавно здравје.			
11.	Содржина на предметната програма:	1. Превенција од хронични болести - примарна, секундарна, терцијарна; 2. Фактори што влијаат врз ризично однесување - поединечно и во заедницата;			

	<p>3. Промовирање на здравјето и превенција на болести - општи и специфични мерки образовно, правно и дејствување на заедницата;</p> <p>4. Бихевиорални фактори на ризик за кардиоваскуларни и други хронични болести</p> <p>а. Студијата Framingham</p> <p>б. MONICA в. CINDI</p> <p>5. Бихевиорални фактори на ризик за СПБ-и, ХИВ, хепатит (А,Б,Ц), туберкулоза;</p> <p>6. Познавања, ставови и практики - нивната улога кај хроничните болести</p> <p>7. Ефектите врз здравјето како резултат на однесувањето и навиките, на пр., пушење, алкохол, физичка неактивност, исхрана и злоупотреба на дрога;</p> <p>8. Здравствено образование како фактор за промовирање на здравјето;</p> <p>9. Методи за менување на односот кон здравјето - индивидуални и групни</p> <p>а. Задолжителни - законска обврска, на пр., обврската за користење сигурносен појас при возење кола;</p> <p>б. Совети од страна на здравствените работници за време на болничкото лекување на пациентите</p> <p>в. Предавање-учење - на пр., групно опкружување - работно место, училиште, месни центри;</p> <p>г. Користење на медиумите - новинари кои се занимаваат со здравствени проблеми и колумни за здравствено образование;</p> <p>д. Намалување на ризикот - употреба на нови игли (кај зависници од дрога), достапност на кондомите;</p> <p>10. Заедници и институции за рехабилитација на зависниците од дроги;</p> <p>11. Планирање на интервенции</p> <p>а. Screening (активно откривање) на лица кај кои може да се делува превентивно - хипертензија, рак на грлото на матката, новороденчиња;</p> <p>б. Исхрана и хронични болести - промена во диететските навики, појачана исхрана, додатоци (на пр. витамини);</p> <p>в. Заразни болести и хронични болести - на пр., ревматска треска и ревматско срцево заболување, инфекција со <i>Helicobacter pylori</i> и пептичен улкус;</p> <p>г. Кардиоваскуларни заболувања - срцев удар, коронарно срцево заболување, хипертензија;</p> <p>д. Траума, насилство, повреда, самоубиство, убиство, злоупотреба, насилство и сексуална злоупотреба на жени и деца;</p> <p>ѓ. Карцином - бели дробови, дојка, желудник, црн дроб, грло на матката, мочен меур;</p> <p>е. Дијабетес мелитус и компликации;</p> <p>ж. Пептичен улкус.</p>			
12.	<p>Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска), вежби, семинарска работа.</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	<p>21 час Кредити 3 x 7 часа за 1 кредит = 21 21 – час предавања, вежби и семинари, домашно учење</p>		
14.	<p>Распределба на расположивото време</p>			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	14 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	Вежби – 4 часа Семинар – 3 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење - задачи	
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Завршен испит	Усмен дел – бодови	мин-макс 15 - 25
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација:		мин-макс

		писмена и усна)	Семинарска работа - бодови 25 - 35		
	17.3.	Активност и учество	Теоретска настава 10 – 20 - бодови Практична настава 10 – 20 - бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<p>Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови.</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи power point презентација.</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.</p>			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата.			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
1.	Даниловски Д., Оровчанец Н., Василевска К., Таушанова Б., Велиќ Стефановска В., Исјановска Р., Зафирова Ивановска Б., Здравковска М., Павловска И.	Биостатистика	Универзитет Св. Кирил и Методиј, Медицински факултет, Скопје Реиздание, 2012. ISBN 978-608-4596-288.COBISS.MK-ID 92208650.	2012	

	2.	Даниловски Д., Оровчанец Н., Василевска К., Таушанова Б., Велиќ Стефановска В., Исјановска Р., Зафирова Ивановска Б., Здравковска М., Павловска И.	Општа епидемиологија	Универзитет Св. Кирил и Методиј, Медицински факултет, Скопје Реиздание, 2012. ISBN 978- 9989-2534-2-3. COBISS.MK-ID 70088970	2007	
	3.	Даниловски Д., Оровчанец Н., Василевска К., Таушанова Б., Велиќ Стефановска В., Исјановска Р., Зафирова Ивановска Б., Здравковска М., Павловска И.	Специјална епидемиологија	Универзитет Св. Кирил и Методиј, Медицински факултет, Скопје Реиздание, 2009. ISBN 9989- 2534-3-0.	2009	
	4.	Tulchinsky TH, Varavikova EA.	Textbook <i>The New Public Health: An Introduction for the 21st Century.</i>	San Diego: Academic Press, Chapter 5	2001	
	5.	Brownson R, Remington PL, Davis JR.	Chronic Disease Epidemiology and Control. Second Edition	American Public Health Association	1998	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Роберт Х. Фрис, Томас А. Селерс	Епидемиологија на јавното здравје	Академски печат, Скопје	2011

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Исхрана во јавното здравје				
2.	Код					
3.	Студиска програма	Магистерски студии, јавно здравје				
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра за хигиена				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор				
6.	Академска година/семестар	Втора година / трет семестар	Задолжителен	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	Проф. д-р Игор Спирски Наставата ја изведува и следниот член на Катедрата по хигиена:				

		проф. д-р Гордана Ристовска
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>По завршувањето на ова поглавје, студентот би требало да биде способен да:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. го разбира значењето на болестите поврзани со небезбедна храна, причините и последиците по здравјето на луѓето и економското влијание; 2. ги разбира превентивните мерки и системи за безбедна храна на локално и глобално ниво; 3. ја опише поврзаноста на исхраната со болестите и здравјето; 4. го опише следењето и поддршката на добра исхрана на индивидуално и популациско ниво; 5. ги дефинира политиките поврзани со исхраната и нивната улога во заштитата на јавното здравје; 6. ја опише поврзаноста на исхраната со националниот и локалниот социо-економски развој. 	
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Безбедна храна <ol style="list-style-type: none"> a. биолошки, физички и хемиски опасности во храната и болести поврзани со нив b. прописи и политики кои ја регулираат безбедноста на храната на национално и меѓународно ниво 2. Системи за контрола на безбедноста на храната од фарма до трпеца 3. Современи опасности и предизвици за сигурна храна 4. Наука за исхраната <ol style="list-style-type: none"> a. Храна, макро и микронутриенси b. Храната како извор на енергија c. Градивни и заштитни материи во храната d. Метаболна регулација и контрола e. Препораки за исхрана базирани на храна и нутриенси 5. Карактеристики на нутритивниот статус кај деца и возрасни <ol style="list-style-type: none"> a. Проценка на нутритивен статус и на сите форми на малнутриција b. Дебелина, јавноздравствени аспекти и ризици 6. Извори на податоци во врска со храната 7. Исхраната како ризик фактор за доминантните незаразни болести 8. Додатоци во исхраната 9. Следење на исхрана на популации од интерес <ol style="list-style-type: none"> a. Дизајнирање на студии на исхрана b. Методи за испитување на ухранетост 10. Јавноздравствени интервенции преку исхрана <ol style="list-style-type: none"> a. Збогатување на храна кај општа популација b. Интервенции кај ранливи групи 11. Промовирање на здрава исхрана и здрав начин на живеење во текот на целиот живот 12. Современи трендови и ризици во врска со исхраната и јавното здравје <ol style="list-style-type: none"> a. Нутритивни профили b. Рекламирање на храна на деца c. Достапност на храна богата со сол, шеќер, заситени масти и транс масни киселини како предуслов за обезогена околина d. Фискални политики во исхраната 	
12.	Методи на учење:	

	<p>Теоретска настава: интерактивни предавања;</p> <p>Практична настава: вежби и работилници преку прикажување на материјали во различна форма, со презентација на случај од соодветниот проблем и дебатирање.</p> <p>Индивидуална работа: евалуација на научна литература, консултации, дискусии по теми од интерес и подготвување на есеи на зададени теми.</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа 30 часа = 1 кредит		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	40 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа	Вежби 40 часа Семинар 10 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часа
		16.2.	Самостојни задачи	10 часа
		16.3.	Домашно учење - задачи	10 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	36 до 70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 до 20 бодови	
	17.3.	Активност и учество	5 до 10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<p>Условувачки критериуми:</p> <p>За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови.</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи презентација за презентирање.</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.</p>		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата.		
22.	Литература			

		Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	Ѓорѓев Д, Кендровски В, Ристовска Г, Димитровска З.	Хигиена на храна и исхрана	УКИМ Медицински факултет	2008	
	2.	WHO	The burden of foodborne diseases in the WHO European Region	WHO Regional Office for Europe	2017	
	3.	De Bruyne L, Pinna K.	Nutrition for health and health care	Cengage	2020	
	4.	Temple NJ. Wilson T, George A. B.	Nutrition Guide for Physicians and Related Healthcare Professionals	Springer International Publishing AG	2017	
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	Кочубовски М, Ристовска Г, Спироски И, Петрова А.	Практикум по хигиена и здравствена екологија	УКИМ Медицински факултет	2021	
	2.	World Health Organization	Improving dietary intake and achieving food product improvement: Policy opportunities and challenges for the WHO European Region in reducing salt and sugar in the diet	WHO	2020	
	3.	FAO	Climate change: unpacking the burden on food safety	FAO	2020	
	4.	Институт за јавно здравје	Насоки за исхрана на населението во Република Македонија	ИЈЗ	2014	

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	ФАМИЛИЈАРНИ И СПЕЦИЈАЛНИ ЗДРАВСТВЕНИ ПОТРЕБИ
2.	Код	Задолжителен предмет
3.	Студиска програма	Магистерски студии по јавно здравје

4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	УКИМ, Медицински факултет во Скопје Катедра за социјална медицина			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	Втора година/ трет семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Одговорен наставник: Проф. д-р Фимка Тозија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на овој предмет, студентот ќе го продлабочи знаењето од оваа област и би требало да биде способен да: <ul style="list-style-type: none"> ▪ го разбере здравјето во семејството и да идентификува фамилијарни здравствени потреби во различни стадиуми од животот ▪ идентификува специјални здравствени потреби на ранливи популациони групи ▪ примени јавно здравствен пристап за задоволување на фамилијарните и специјалните здравствени потреби 				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> ▪ семејство, карактеристики, здравствени потреби и планирање на семејство ▪ сексуално и репродуктивно здравје ▪ здравје на новороденче, доенче и мало дете ▪ здравје на училишни деца, адолесценти и млади ▪ здравје на возрасни, здравје на мажи и жени ▪ здравје на работници ▪ здравје на постари лица ▪ ментално здравје ▪ орално здравје ▪ здравје на лица со попреченост ▪ здравје на хомосексуалци ▪ здравје на мигранти ▪ здравје на сексуални работници ▪ здравје на затвореници ▪ здравје на бездомници и социјално загрозени ▪ здравје во услови на катастрофи, војни и тероризам 				
12.	Методи на учење: Теоретска настава: предавања, интерактивна настава, групна работа, прикажување на филмови од областа Практична настава: семинари, вежби со калкулации и анализа на податоци, прикажување на филмови со презентација на случај од соодветниот проблем и дебатирање, компјутерска симулација и интернет Индивидуална работа: критичко читање и евалуација на научна литература, консултации, дискусии по теми од интерес и подготвување на есеи на зададени теми, семинарски труд, проектна задача				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	4 Кредити x 30 часа, 2 кредити настава, 2 кредити индивидуална работа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови	
		15.2.	Вежби (аудиториумски), семинари, тимска работа.	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	

		16.2.	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3.	Домашно учење - задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		40 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација писмена и усна)		40 бодови	
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<p>Студентот е задолжен активно да ги следи и заврши сите предвидени активности со коишто освојува бодови како дел од завршното оценување.</p> <p>Студентот ќе учествува во изготвување план на истражување, анализа на податоци, пишување извештај и презентација на проект во јавен семинар.</p> <p>Следењето и активното учество во наставата е задолжително</p> <p>Самостојно изготвување на семинарски теми нивно презентирање и дебатирање е задолжително.</p>		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски/Англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентска анонимна евалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Tulchinsky TH, Varavikova EA, Cohen MJ	The New Public Health. Fourth Edition	Academic Press
		2.	Tulchinsky TH, Varavikova EA.	The New Public Health Third Edition	Elsevier Academic Press
		3.	Detels R., Beaglehole R., Lansang MA., Gulliford M.	Oxford Textbook of public health (5 th edition)	Oxford University Press
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
				Година	

		1.	Kawachi, Ichiro, Iain Lang, and Walter Ricciardi (eds)	Oxford Handbook of Public Health Practice 4e (4 edn). Oxford Medical Handbooks	Oxford Academic	2020
		2.	Донев Д, Спасовски М, Тозија Ф, Косевска Е, уредници	Социјална медицина	Медицински факултет- Скопје	2013

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Здравствена екологија			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Магистерски студии, јавно здравје			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра за Хигиена			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	Втора година / трет семестар	Задолжителен	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Одговорен наставник: Проф. д-р Михаил Кочубовски Наставата ја изведуваат и следните членови на Катедрата по хигиена: Проф. д-р Гордана Ристовска Доц. д-р Мирјана Димовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на ова поглавје, студентот би требало да биде способен да: 1. Да ги идентифицира и опише здравствено еколошките ризици и одреди програма за управување со истите 2. Да може да ја одреди оптовареноста со болести причинети од состојбите во животната средина 3. Да ја одреди улогата на магистерот по јавно здравје во интерсекторските политики за справување со здравствено-еколошките ризици и превенцијата на истите				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Еколошко здравје – основни принципи • Модел на движечки сили, притисок, експозиција, ефект и акција • Здравствено-еколошка експозиција, ризици и оптовареност со заболувања • Процена на здравствено-еколошки ризици - методологија • Феномен на врв на леден брег • Извори на здравствено-еколошки податоци и нивно користење • Комуникација на ризиците 2. Загадување на амбиентниот и внатрешен воздух – процена на ризици и оптовареност со				

	заболувања, утврдување политики и планови за превенција, користење податоци, комуникација на ризиците			
	3. Загадување на водите – процена на ризици и оптовареност со заболувања, утврдување политики и планови за превенција, користење податоци, комуникација на ризиците			
	4. Климатските промени и глобално здравје – модели за адаптација на различни нивои преку користење на современи алатки за проценка на јавното здравје			
	5. Хемикалии современа контроверза - здравствено–еколошки аспекти, индустриски жешки точки, токсичен отпад			
	6. Физички фактори во современиот екосистем (јонизирачко, нејонизирачко зрачење и бучава) – ризици по здравјето на населението			
	7. Управување со отпад - со особен аспект на медицинскиот отпад, циркуларна економија			
	8. Урбана здравствена екологија - одржливи градови			
	9. Нееднаквости во здравствено-еколошките ризици			
	10. Здравствено-еколошки итности и хаварии од различно потекло			
12.	Методи на учење: Теоретска настава: интерактивни предавања; Практична настава: вежби и работилници преку прикажување на видео филмови со презентација на случај од соодветниот проблем и дебатирање. Индивидуална работа: евалуација на научна литература, консултации, дискусии по теми од интерес и подготвување на есеи на зададени теми.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа Кредити 4 x 30 часа за 1 кредит = 120		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	40 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.	Вежби 40 часови Семинар 10 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	5 часови
		16.2.	Самостојни задачи	5 часови
		16.3.	Домашно учење - задачи	20 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	Бодови мин-макс Усмен дел 15 - 25	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа 25 - 35	
	17.3.	Активност и учество	Теоретска настава 10 - 20 Практична настава 10 - 20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови. За да пристапи на завршен испит студентот треба		

		да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи презентација за презентирање. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Кочубовски М., Ристовска Г., Спироски И., Петрова А.	Практикум по хигиена и здравствена екологија	Медицински факултет, Скопје	2021
		2.	Tulchinsky TH, Varavikova EA.	The New Public Health, Third Edition (Поглавје 8)	Elsevier, Academic Press	2014
		3.	Ѓорѓев Д. Кочубовски М., Кендровски В., Ристовска Г.	Хигиена и здравствена екологија	Медицински факултет, Скопје	2008
		4.	Rayner G. and Tim Lang	Ecological Public Health	Routledge	2012
		5.	Волас РВ и сор.	Јавно здравје и превентивна медицина	Табернакул	2011
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	M. Kochubovski, S. Petrova, M. Velickovska, N. Dokovska, F. Spirovski, A. Radevska	Achieving the human right to water and sanitation	UNECE, Geneva	2018
		2.	G. S. Martinez, J. V. Spadaro, D. Chapizanis, V. Kendrovski, M. Kochubovski, P. Mudu	Health impacts and economic costs of air pollution in the Metropolitan area of Skopje	Int. J. Environ. Res. Public Health	2018

		3.	R. Martin-Hurtado, C. Demilecamps, D. Guerrier, E. Shinee, M. Kochubovski, M. Vargha	The Human Rights to Water and Sanitation in Practice: Findings and lessons learned from the work on equitable access to water and sanitation under the Protocol on Water and Health in the pan-European region	UNECE, Geneva	2019
--	--	----	--	--	---------------	------

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	МЕДИЦИНА НА ТРУДОТ				
2.	Код	Задолжителен предмет				
3.	Студиска програма	Втор циклус студии по јавно здравство				
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Медицински факултет, Универзитет “Св. Кирил и Методиј“ Катедра за медицина на трудот				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус				
6.	Академска година/семестар	Прва година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	Раководителот на катедрата Проф. д-р Јордан Минов *наставата ја изведуваат сите членови на Катедрата за Медицина на труд				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Усвојување на основни јавно здравствени принципи: за препознавање, евалуација и контрола на здравствените ризици кај работниците во услови на професионална експозиција на специфични професионални штетности и опасности, за формулирање и евалуација на превентивни стратегии и спроведување на јавноздравствени интервенции за превенција и промоција на здравјето на работниците. Студентот ќе биде способен да ги примени стекнатите знаења за изведување на научно-истражувачка работа и изработка на научен труд од јавното здравство од оваа област.					
11.	Содржина на предметната програма: -Вовед во медицина на трудот; принципи; специфични цели / задачи , обврски и ниво на акција-јавно-здравствени аспекти. -Медицина на труд- историја и развој, Legge's Axioms -Извори на податоци (административни, епидемиолошки, информатички) - Работно место и јавно-здравствени аспекти, workers' health approach , добра пракса за здравје на работа-национални и меѓународни стратешки документи (СЗО, МОТ, ЕУ) -Работна анамнеза, “sentinel health events”, клиничко и епидемиолошко следење и проценка. - Легислативни и регулативни аспекти, организација на службите за медицина на трудот -Економски аспекти на здравјето и работата (cost-benefit, cost-effectiveness) специфичен					

	<p>морбидитет и морталитет, апсентизам, презентизам</p> <p>-Проценка на ризик и управување со ризик (идентификација на хазард, евалуација на ризик, биолошки мониторинг, специфична професионална експозиција), евалуација на работното место</p> <p>-Дефиниција, класификација, механизми на дејствување на професионалните штетности и опасности (физички, хемиски, биолошки, психо-социјални), професионални заболувања, болести во врска со работата, повреди при работа</p> <p>-Рационален пристап во евалуацијата на здравствената состојба - индивидуално ниво и ниво на група, клинички и епидемиолошки принципи.</p> <p>-Специфични case studies од интерес за јавното здравство - бучава, вибрации, јонизирачко и нејонизирачко зрачење, жива, олово, азбест, пестициди; професионална астма, професионални дерматози, пневмокониози.</p> <p>-Нов предизвик во медицината на трудот - професионален канцер, психо-социјален стрес, репродуктивни ефекти, биолошки нокси, ергономски аспекти на работното место</p> <p>-Глобализација и влијание на здравјето на работниците, трансфер на технологиии.</p> <p>- Детски труд и работа на деца:стари-нови прашања.</p> <p>-Превентивна стратегија на работното место (примарно, секундарно и терцијарно ниво).</p> <p>-Унапредување на здравјето на работното место, начин на живот (детерминанти, фактори, проценка).</p>			
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Теоретска настава: Интерактивни предавања</p> <p>Практична настава: вежби, есеј, семинарска работа, постер презентации,</p> <p>Индивидуална работа: евалуација на научна литература, консултации, дискусии по теми од интерес</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	20 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	40 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часови
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови
		16.3.	Домашно учење - задачи	40 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	35-45 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15-25 бодови	
	17.3.	Активност и учество	10-30 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовна посета на теоретската и практичната настава и семинарите. За да пристапи на завршниот испит студентот		

		треба да изработи семинарски труд на зададена тема во писмена форма. Оценката се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот од бодовите од сите активности и завршниот испит.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик (по потреба и англиски јазик)				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анонимна студентска евалуација за предметот, наставникот и соработниците кои учествуваат во наставата.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Караџинска-Бислимовска Ј, Минов Ј, Ристеска-Куч С, Мијаќоски Д, Столески С	Медицина на трудот	УКИМ Скопје	2011
		2.	Tulchinsky T, Varavikova E.	The New Public Health	Academic Press, San Diego, 3rd Edition	2014
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Rom WN (ed.)	Environmental and Occupational Health (4 th ed.)	Lippincot & Williams, Boston	2007
		2.				
3.						

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МЕНАџМЕНТ ЗА КВАЛИТЕТ НА ЗДРАВСТВЕНИТЕ УСЛУГИ (TQM) ВО ЈАВНОТО ЗДРАВЈЕ			
2.	Код	Изборен			
3.	Студиска програма	Постдипломски магистерски студии по јавно здравје			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Центар/Школа за јавно здравје при Медицински факултет во Скопје Катедра за социјална медицина			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година/семестар	Прв, втор или трет семестар		Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Моме Спасовски Институт за социјална медицина, 50 Дивизија 6 1000 Скопје			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на ова поглавје студентите треба да бидат способни: 1. Изготвување на листа од јавноздравствени проблеми поврзани со полето на работа; 2. Постапување на проблемот (problem statement) и целите за подобрување на состојбите (improvement target) ; 3. Изготвување на листа на причини за настанок на проблемот; 4. Можни мерки за редукција или елиминација на причините; 5. Планирање за мерење на тоа колку добро проблемот е решен; 6. Планирање за одржување на напредокот.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Причина за подобрување на состојбите - Brainstorming (листа на идеи за приоритетни јавноздравствени проблеми) - Гласање - Критериуми за одредување на приоритет - Постапки за одредување на причините за избор на соодветниот приоритетен јавноздравствен проблем (шематски приказ - Flowchart) 2. Сегашна состојба Алатки: табела (checksheet), графикони (bar chart), Pareto chart 3. Анализа - Развивање на "Причина-Ефект" дијаграм (Рибина коска - Fishbone) - Методи за потврдување на вистинските причини за јавноздравствениот проблем 4. Мерки со мерливи вредности - Развивање на таблица (Countermeasures Matrix) - Cost-Benefit Analysis Бариири и предности - Изработка на детален план (кој, што, кога) 5. Резултати Алатки: - компарација(споредба) на состојбите пред и по мерките - приказ на податоците со табели, дијаграми, Pareto Chart				

	6. Стандардизација - Воведување на мерките во редовната работа на здравствените работници во процесот на здравствената заштита - Формирање на мониторинг систем - Подготовка на упатства - Едукација на вработените - Повторување на успехот во други подрачја 7. Идни планови - Лекции научени од спроведениот проект			
12.	Методи на учење: Настава: предавања, интерактивна настава, групна работа, прикажување на филмови од областа, семинари. Индивидуална работа: евалуација на научна литература, консултации, консултации по сегменти од интерес, есеи, семинарска работа			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, семинари, аудиториумски), тимска работа.	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови
		16.3.	Домашно учење - задачи	10 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		36- 60 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		18- 30 бодови
	17.3.	Активност и учество		6 - 10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската и практичната настава и да освои минимум бодови. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Tulchinsky TH, Varavikova EA.	The New Public Health Third Edition	Elsevier Academic Press	2001, 2014
		2.	Garcia,A., Filer,C., Brumble,L	Orientation for Patient Flow Analysis-Training Guide	Bureau of Clinical and Nutrition Services,Texas Department of Health, WIC	1999
	3.		Introduction to Total Quality Management, course in Management for International Public Health- Workbook.	U.S. Centers for Disease Control and Prevention, Georgia	2004	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Teaching TQM & Supervising Successful TQM Applied Learning Projects.	U.S. Centers for Disease Control and Prevention, Georgia,	2004
		2.		Croatia-1st Cycle of Total Quality Management Training.	U.S. Centers for Disease Control and Prevention	2004

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАВО И ЈАВНО ЗДРАВЈЕ			
2.	Код	Изборен			
3.	Студиска програма	Постдипломски магистерски студии по јавно здравје			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Центар/Школа за јавно здравје при Медицински факултет во Скопје Катедра за социјална медицина			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година/семестар	Прв, втор или трет семестар		Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Моме Спасовски			

		Институт за социјална медицина, 50 Дивизија 6 1000 Скопје		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на ова поглавје студентите треба да бидат способни: <ol style="list-style-type: none"> 1. Дефинирање на јавно - здравствените функции во различни нивоа на управа; 2. Дефинирање на методите, што се на располагање на владините организации за работа со јавноздравствените одговорности и активности; 3. Употреба на принципите на новото јавно здравје во активностите од федерално (национално), државно (регионално) и локално ниво на управа; 4. Разбирање на системот за здравствена заштита на Р. Македонија (легислатива, администрирање, обезбедување на здравствена заштита и акредитација) 5. Здравствена политика и јавното здравје (влијание на глобализација и преглед на легислативи Унапредување на здравјето и легислативни аспекти Биоетички и медицинско-правни апсекти на јавно-здравствени приоритети 			
11.	Содржина на предметната програма: <ol style="list-style-type: none"> 1. Јавни служби во Македонија 2. Систем на здравствена заштита 3. Акредитација на здравствени устнови 4. Здравствена политика 5. Здравствени стратегии и национални програми 6. Социоекономски детерминати на здравје 7. Процена на здравствен статус на население 8. Легислативни аспекти на унапредување н здравјето 9. Организација, легислатива и конвенции во биоетички и јавно здравствени приоритети 10. Актуелни проблеми и предизвици на јавното здравје 			
12.	Методи на учење: Настава: предавања, интерактивна настава, групна работа, прикажување на филмови од областа , семинари. Индивидуална работа: евалуација на научна литература, консултации, консултации по сегменти од интерес, есеи, семинарска работа			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови
		16.3.	Домашно учење - задачи	10 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	36- 60 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	18- 30 бодови	
	17.3.	Активност и учество	6 - 10 бодови	

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската и практичната настава и да освои минимум бодови. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Tulchinsky TH, Varavikova EA.	The New Public Health Third Edition	Elsevier Academic Press	2001, 2014
2.	Давитковски и сор.	Право и јавно здравје	Правен факултет Скопје	2009		

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОНТРОЛА И ПРЕВЕНЦИЈА НА ПОВРЕДИ И НАСИЛСТВО - ИСТРАЖУВАЊЕ И ПРОМОЦИЈА НА БЕЗБЕДНОСТ			
2.	Код	Изборен предмет			
3.	Студиска програма	Магистерски студии по јавно здравје			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	УКИМ Медицински факултет – Скопје Катедра за Социјална медицина			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	Прв, втор или трет семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4

8.	Наставник	Одговорен наставник: Проф. д-р Фимка Тозија		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема		
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на овој предмет студентот ќе го продлабочи знаењето за повредите и насилството како јавно здравствен проблем и ќе може подобро да:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ги одреди ризик факторите за повредите и насилството ▪ Ја одреди оптовареноста со повреди и насилство ▪ Примени основни принципи за превенција на повреди и насилство и промоција на безбедност, особено за превенција на насилство и сообраќаен трауматизам ▪ евалуира интервентни програми 			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Повреди и насилство како јавно здравствен проблем ▪ Повреди и насилство - дефиниции, методи и концепти во анализата на ризик факторите ▪ Основни принципи на истражување на повреди и насилство ▪ Оптовареност со повреди и насилство ▪ Следење на повреди и насилство ▪ Методи на собирање податоци и анализа на податоците, класификација на повреди, различни видови регистри за повреди, и инструменти на истражување ▪ Контрола и превенција на повреди, насилство и промоција на безбедност – основни принципи и добри практики ▪ Стратегии и интервенции за безбедност и нивна евалуација ▪ Методи за економска евалуација во превенција на повреди и насилство и промоцијата на безбедност ▪ Етички прашања во промоцијата на безбедност ▪ Национална легислатива и регулатива за повреди и насилство ▪ Safe Community network, СЗО Светски ден на здравјето 2004 - безбедност во сообраќајот и “Визија Нула” 			
12.	<p>Методи на учење: Теоретска настава: предавања, интерактивна настава, групна работа, прикажување на филмови од областа Практична настава: семинари, вежби со калкулации и анализа на податоци, демонстрација, компјутерска симулација и интернет Индивидуална работа: дискусии, евалуација на научна литература, консултации, консултации по сегменти од интерес, есеи, семинарска работа, проектна задача.</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови		
14.	Распределба на расположивото време	4 кредити x 30 часа: 2 кредити настава, 2 кредити индивидуална работа		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови
		15.2.	Семинари, вежби, групна – тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови
		16.3.	Домашно учење - задачи	20 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		40 бодови
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и		40 бодови

		усна)			
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<p>Студентот е задолжен активно да ги следи сите предвидени активности со коишто освојува бодови како дел од завршното оценување.</p> <p>Студентот ќе учествува во изготвување план на истражување, анализа на податоци, пишување извештај и презентација на проект во јавен семинар.</p> <p>Следењето и активното учество во наставата е задолжително</p> <p>Самостојно изготвување на семинарски теми нивно презентирање и дебатирање е задолжително.</p>			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски/англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
1	WHO	Global Status Report on Preventing Violence Against Children	WHO, Geneva	2020	
2	WHO	Global status report on road safety 2018	WHO, Geneva	2018	

	3	Tozija F. Butchart A.	Violence a global public health problem and universal challenge. In: Editors: Burazeri G., Zaletel Kragelj Lj. Forum for Public Health in Southeastern Europe. A Handbook for Teachers, Researchers and Health Professionals (2nd edition). Volume I Health: Systems – Lifestyle – Policies.	Jacobs Verlag	2013
	4	WHO	TEACH VIP 2	WHO, Geneva	2012
	5.	Peden M, Scurfield R, Sleet D, Mohan D, Hyder AA, Jarawan E, Mather C.	World Report on road traffic injury prevention.	WHO, Geneva	2004
	6.	Krug EG, Daniberg LI, Mercy JA, Zwi AB, Lozano R.	World Report on Violence and health.	WHO, Geneva	2002
	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Tozija F	Women’s Safety and Gender Based Violence	Frontiers in Public Health	2020
22.2.	2.	Fimka Tozija	Structural and Social Violence. In Editor: Laaser U. (editor) The Global Public Health Curriculum Specific Global Health Competences (Short Reports)	SEEJPH	2018
	3.	Tozija F., Butchart A.	Interpersonal Violence and Public Health. In: Georgieva L, Burazeri G. Eds. Health Determinants in the Scope of New Public Health	Hans Jacobs Publishing Company	2005

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПЛАНИРАЊЕ ЗА ЗДРАВЈЕ - СТРАТЕШКА АНАЛИЗА И ПЛАНИРАЊЕ ВО ЈАВНОТО ЗДРАВЈЕ			
2.	Код	Изборен предмет			
3.	Студиска програма	Магистерски студии по јавно здравје			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	УКИМ Медицински факултет – Скопје Катедра за Социјална медицина			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	Прв, втор или трет семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Одговорен наставник: Проф. д-р Фимка Тозија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>По завршувањето на овој предмет, студентот ќе го продлабочи знаењето од областа на стратешко планирање во здравството и треба да биде способен да:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ го разбере циклусот на менаџмент и процесот на планирање во јавното здравство ▪ дефинира јавно здравствен проблем и одреди приоритети за јавно-здравствена интервенција ▪ врши анализа на здравствен проблем и има иновативна креативност за решавање проблем - процес базиран на докази ▪ одбере и имплементира соодветна ефективна интервентна стратегија базирана на докази ▪ врши мониторинг и евалуација на имплементацијата на интервентната стратегија ▪ примени знаења и вештини од јавно здравствен менаџмент во процесот на донесување одлуки базиран на докази 				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Вовед во циклусот на менаџмент и шест чекорниот процес на планирање ▪ Партиципативно планирање и градење консензус ▪ Систем за одредување основни приоритети и вовед во PEARL ▪ Одредување глобални цели и дефинирање здравствен проблем ▪ Анализа на здравствен проблем: детерминанти, директни и индиректни контрибутивни фактори ▪ Формулирање цели на: исход, влијание, процес ▪ Одбирање правец на интервенција - Стратегијата кои се успешни = базирано на докази ▪ Дизајн на Стратегија за интервенција ▪ Развивање работен план и програмски буџет ▪ Планирање на мониторинг и евалуација ▪ Супервизија и прилагодување на Стратегијата ▪ Анализа на силите ▪ Стратешки комуникации ▪ Лидерство ▪ Водење на промена кон резултати ▪ Промоција и комуникации 				
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Теоретска настава: предавања, интерактивна настава, групна работа, прикажување на филмови од областа и посета на терен – работа во заедницата.</p> <p>Практична настава: семинари, интернет и посета на терен – работа во заедницата</p> <p>Индивидуална работа: дискусии, семинарска работа, проектна задача.</p> <p>Секој студент ќе учествува и придонесе во развивањето на здравствен план и стратегија на</p>				

	заедницата.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	4 Кредити x 30 часа, 2 кредити настава, 2 кредити индивидуална работа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови	
		15.2.	Вежби (аудиториумски), семинари, тимска работа.	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3.	Домашно учење - задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	40 бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	40 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<p>Студентот е задолжен активно да ги следи и заврши сите предвидени активности со коишто освојува бодови како дел од завршното оценување.</p> <p>Студентот ќе учествува во изготвување план на истражување, анализа на податоци, пишување извештај и презентација на проект во јавен семинар.</p> <p>Следењето и активното учество во наставата е задолжително</p> <p>Самостојно изготвување на семинарски теми нивно презентирање и дебатирање е задолжително.</p>			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски/англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
1.	Tulchinsky TH, Varavikova EA, Cohen MJ	The New Public Health. Fourth Edition	Academic Press	2022	

		2.	Tulchinsky TH, Varavikova EA.	The New Public Health. Third Edition	Elsevier Academic Press	2014
		3.	Донев Д., Спасовски М., Тозија Ф., Косевска Е.	Социјална медицина	УКИМ Медицински факултет Скопје	2013
		4.	Tozija F. , Gjorgjev D., Gudeva Nikovska D.	Strengthening public health services: evaluation of essential public health operations. In: Editors: G. Burazeri, Lj. Zaletel Kragelj. Forum for Public Health in Southeastern Europe. A Handbook for Teachers, Researchers and Health Professionals (2nd edition) Volume II. Health Investigation: Analysis – Planning – Evaluation.	Jacobs Verlag Publishing Company	2013
		5.	Mellison M. et al.	Healthy Plan-it: A Tool for Planning and Managing Public Health Programs	Centers for Disease Control	2005
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Kawachi, Ichiro, Iain Lang, and Walter Ricciardi (eds)	Oxford Handbook of Public Health Practice 4e (4 edn). Oxford Medical Handbooks	Oxford Academic	2020
		2.	Макси-Розено-Ласт, Роберт В. Волас и др.,	Јавно здравство и превентивна медицина	Табернакул	2011

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ И СТРУКТУРНИ КОМПЕТЕНЦИИ НА ЗДРАВСТВЕНИТЕ ПРОФЕСИОНАЛЦИ			
2.	Код	Изборен			
3.	Студиска програма	Втор циклус студии по јавно здравство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за социјална медицина Катедра за епидемиологија, медицинска биостатистика и информатика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор			
6.	Академска година /семестар	Прв, втор или трет семестар	Летен	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Елена Косевска Проф. д-р Весна Велиќ Стефановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Генерална цел: Да се зајакнат културолошките и структурните компетенции на студентите за надминување на нееднаквоста, диспаратите, невидливата дискриминација, како и влијанието на социо-економските фактори при здравствената заштита на пациентите со посебен фокус на маргинализираните групи. Други цели: <ul style="list-style-type: none"> • стекнување на знаења, вештини и техники за практикување на наративната медицина со фокус на културолошките и структурните компетенции при здравствената заштита; • проучување на примери за нееднаквости при здравствената заштита со посебен фокус на вулнерабилните групи; • сензибилизација за прифаќање на правата за здравје и еднаквост во национален и европски контекст. 				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: <ul style="list-style-type: none"> • Наративна медицина, наративна етика и техника-поими (односите здравствен работник-пациент, во секојдневната клиничка пракса); • Етички аспекти на истражувања врз луѓе и кај ранливото население; • Културолошки компетенции -дефиниција, важноста на културолошките разлики во медицински контекст (културна идентификација, јазични бариери, метод на комуникација итн.), интеркултурно образование; • Структурни компетенции (поим за “структурна ранливост”, извори и ефекти од социоекономската нееднаквост); • Медицинска одговорност за недискриминација (во релација со пациентите..), ставови, знаење, вештини; • Здравствен систем, право на здравје, процеси на дискриминација (стереотипи, предрасуди, разлики), принципи на недискриминација во ЕУ и во национални рамки; • Набљудување на феноменот на дискриминација со соодветен пристап на заштитата на здравјето кај вулнерабилните групи (ХИВ позитивни лица, жени и деца жртви на насилство, ЈГБТИ лица, сексуални работници, лица кои користат дроги, лица со неспособност, Роми. сиромашни луѓе, и други 				

	<p>групи);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Анализа на статусот на Ромите, како најзастапени вулнерабилни групи (историја, здравје, култура, вработување, јазик. социо-економски статус, еманципација итн., (во Европски и национален контекст); • Поимот еднаквост и неговите претпоставки: формална и суштинска равноправност меѓу различните социјални групи и намалување на здравствените разлики; • Респектирање на човековите права за живот, здравје, приватност, фамилијарен живот и недискриминација. <p>Практична настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> • презентација на случаи од клиничката пракса; • организирање на отворена дискусија во мали групи на зададена тема; • игра на улога според зададено сценарио; • вежбање на техники за слушање. пишување, комуникација, интерпретација, набљудување итн. <p>Есеј: Пишување на есеј на зададена тема</p>			
12.	Методи на учење: интерактивна настава (предавања), вежби, есеј			
13.	Вкупен расположив фонд на време	1 кредит = 30 часови, 4 кредити=4 x 30=120 часови		
14.	Распределба на расположивото време	90 часови предавања и вежби 30 часови домашно учење		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби , семинари, тимска работа, есеј	15 часови 15 часа есеј
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови
		16.2.	Самостојни задачи	/
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Завршен испит	Усмен дел	мин.-макс. бодови 15-25
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	Пишување есеј	мин.-макс. бодови 25 - 35
	17.3.	Активност и учество	Теоретска настава бодови Практична настава бодови	мин.-макс. 10-20 10-20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 59 бода		5 (пет)Ф
		од 60 до 68 бода		6 (шест) Е
		од 69 до 76 бода		7 (седум)Д
		од 77 до 84 бода		8 (осум) Ц
		од 85 до 92 бода		9 (девет)Б
		од 93 до 100 бода		10 (десет)А
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската и практичната настава и да освои минимум бодови. За да пристапи на завршен испит студентот треба да напише есеј на зададена тема во писмена форма.		

		Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, и завршниот испит.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација за предметот и наставниците кои учествуваат во изведувањето на наставата.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ќосевска Е., Стефановска В. В., Најчевска М., Исмаил Георгиевска Лј., Спасовски М., Димова Ц., Положани А., Мирчевска Л., Рајчановска Д.	Културолошки и структурни компетенции на здравствените работници –учебник	Фондација Отворено Општество-Македонија	2018
		2.	Ќосевска Е., Стефановска В. В., Најчевска М., Исмаил Георгиевска Лј., Спасовски М., Димова Ц., Положани А., Мирчевска Л., Рајчановска Д.	Културолошки и структурни компетенции на здравствените работници – практикум	Фондација Отворено Општество-Македонија	2018
		3.	Vasile Astărăstoae Cristina Gavrilovici Mihaela Vicol Dezideriu Gergely Sandu Ion.	Ethics and nondiscrimination of vulnerable groups in the health system	Editura „Gr.T. U. M. F. Iasi, Copyright, ADIS, 2011	2011
		4.	Rita Charon	Principles and Practice of Narrative Medicine	Oxford University Press	2017
	5.	Seth M. Holmes, Kelly R. Knight	Structural competency	PH 290 – Spring 2015, http://bit.ly/holmes_officehours	2015	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Castaneda Heide., Holmes Seth M, Madrigal DS., DeTrinidad Young	Immigration as a Social Determinant of Health	Annu. Rev. Public Health 2015.36:375-392.	2015		

			MariaElena, Beyeler Naomi, Quesada James			
		2.	Quesada J., Holmes SM, Sue K., Bourgois Ph.,	Re-invigorating the social history: "Structural vulnerability" as a tool for promoting structural competence in health care.	Academic Medicine structural Vulnerability Manuscript: 1-17	2015
		3.	Charon Rita, Hermann Nellie, Devlin Michael.	Close Reading and Creative Writing in Clinical Education: Teaching attention, Representation and Affiliation	Academic medicine	2015
		4.	Jonathan M. Metzl Helena Hansen	Structural competency: Theorizing a new medical engagement with stigma and inequality Structural Stigma and Population Health	Social Science & Medicine Volume 103, Pages 126– 133	2014

		Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1.	1.	Tulchinsky ТН, Varavikova ЕА, Cohen МЈ	The New Public Health. Fourth Edition	Academic Press	2022
		2.	Tulchinsky ТН, Varavikova ЕА.	The New Public Health. Third Edition	Elsevier Academic Press	2014
		3.	Донев Д., Спасовски М., Тозија Ф., Косевска Е.	Социјална медицина	УКИМ Медицински факултет Скопје	2013

		4.	Tozija F. , Gjorgjev D., Gudeva Nikovska D.	Strengthening public health services: evaluation of essential public health operations. In: Editors: G. Burazeri, Lj. Zaletel Kragelj. Forum for Public Health in Southeastern Europe. A Handbook for Teachers, Researchers and Health Professionals (2nd edition) Volume II. Health Investigation: Analysis – Planning – Evaluation.	Jacobs Verlag Publishing Company	2013
		5.	Mellison M. et al.	Healthy Plan-it: A Tool for Planning and Managing Public Health Programs	Centers for Disease Control	2005
22.2.	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kawachi, Ichiro, Iain Lang, and Walter Ricciardi (eds)	Oxford Handbook of Public Health Practice 4e (4 edn). Oxford Medical Handbooks	Oxford Academic	2020
		2.	Макси- Розено- Ласт, Роберт В. Волас и др.,	Јавно здравство и превентивна медицина	Табернакул	2011

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	Едно Здравје пристап и глобално здравје	
2.	Код		
3.	Студиска програма	Магистерски студии по јавно здравство	

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за хигиена			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Прв, втор и трет трет семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Гордана Ристовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> • Да го разбира концептот на јавно здравје (One Health approach) низ примери за имплементација на национално и глобално ниво; • Да осознае кои глобални предизвици и закани за јавното здравје можат да бидат надминати со примена на концептот Едно Здравје 				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p><i>Теоретска настава:</i></p> <p>Едно Здравје пристап – дефиниција, поими, интеракција, координација и комуникација меѓу релевантни чинители, организации и институции.</p> <p>СЗО, ФАО и ОИЕ- меморандум за соработка за надминување на закани по здравјето на човекот, животните и животната средина.</p> <p>Глобални закани за јавното здравје и презентација на примери во кои е имплементиран концептот Едно Здравје за намалување на последиците</p> <p>Запознавање со комплексноста на јавно здравственото значење на сигурна и безбедна храна, релација меѓу системите за производство на храна од анимално и растително потекло, зависноста со животната средина и тековните закани во неа по јавното здравје, земајќи ги во предвид факторите како што се еднаквост, притисокот на побарувачката, историските, економските и политичките сили кои влијаеле на системите за храна.</p> <p>Климатски промени и Едно Здравје пристап- презентација на примери за справување со овој предизвик.</p> <p>Едно Здравје пристапот во справување со антимикробната резистенција како глобална закана.</p> <p>Улогата на јавноздравствените професионалци во концептот Едно Здравје за подобро глобално здравје.</p> <p><i>Индивидуална работа:</i> Дискусии, анализа на политики за справување со глобални предизвици, евалуација на научна литература, идентификација на три до пет можности и предизвици за да се менува односот кон храната, подобрување на сигурноста на храната и намалување на влијанието на климатските промени јавното здравје.</p>				
12.	Методи на учење: Предавања, интерактивна настава, интерсекторско истражување, анализа на студии на случај, прикажување на филмови од областа, семинарска работа,				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	4 кредити x 30 часа: 2 кредити настава, 2 кредити индивидуална работа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	60 часови	
		15.2.	Вежби (интернет пребарување за применети практики и	20 часови	

			политики), семинари, тимска работа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови
		16.3.	Домашно учење	10 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		40 Бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		40 Бодови
	17.3.	Активност и учество		20 Бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		Од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>Условувачки критериуми:</p> <p>За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и да освои минимум бодови</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да подготви семинарски труд, а потоа пристапува на завршен испит.</p> <p>Оценката за предметот се формира според сите активности, учество на наставата, семинарската тема и завршниот испит.</p>		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, а по можност и англиски за странски студенти		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентот е задолжен активно да ги следи сите предвидени активности со коишто освојува бодови како дел од завршното оценување. Следењето на наставата е задолжително. Самостојно изготвување на семинарски теми, нивно презентирање и дебатирање е задолжително.		

22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Rüegg S, Häslер B; Zinsstag J.	Integrated approaches to health: a handbook for the evaluation of One Health	Wageningen: Wageningen Academic Publishers	2018

		2.	Barton Behravesh C.	Introduction. One Health: over a decade of progress on the road to sustainability.	Rev Sci Tech	2019
		3.	Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO), World Organisation for Animal Health (OIE) & World Health Organization (WHO)	Memorandum of understanding between the United Nations Food and Agriculture Organization and the World Organisation for Animal Health and the World Health Organization.	FAO, OIE, WHO	2018
		4.	Tulchinky T, Varavikova EA.	The new public health third edition	Elsevier Science and Technology Books	2014
		5.	FAO	The future of food and agriculture – Trends and challenges. Rome.	FAO	2017
22.2.	Дополнителна литература					
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Ристовска Г.	Интерен сет од презентации во Power Point и видео клипови	Интерно	2013	
	2.	Centers for Disease Control and Prevention (CDC)	One Health basics. Available at: www.cdc.gov/onehealth/basics/index.html	CDC	2018	
		Kandel N, Sreedharan R, Chungong S, Sliter K, Nikkari S, Ijaz K, Rodier GRM.	Joint external evaluation process: bringing multiple sectors together for global health security. <i>5</i> (9), e857–e858.	Lancet Glob Hlth	2017	

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	Етика во научноистражувачката работа во областа на јавното здравје	
2.	Код		
3.	Студиска програма	Магистерски студии по јавно здравство	
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра,	УКИМ Медицински факултет – Скопје Катедра по хигиена	

	оддел)				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Прв, втор или трет семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Гордана Ристовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на предметот, студентот ќе добие специфични знаења поврзани со етичките принципи на истражувањето во јавното здравство. Студентот би требало да биде способен:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да ги препознае и применува етичките норми во јавното здравство; • Да ги знае фундаменталните документи кои ги регулираат етичките норми на истражувањето; • Да ги разликува јавноздравствените од биомедицинските етички прашања; • Да ги усвои етичките принципи на популациските истражувања; • Да ги примени принципите и критериумите на донесување одлуки во јавното здравство, земајќи ги предвид етичките принципи. 				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретска настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Јавноздравствени концепти поврзани со етиката; • Цели на јавноздравствените истражувања и нивна етичка димензија; • Ризик и претпазливост во јавноздравствените истражувања; • Етички прашања во посебни теми од јавното здравство; • Истражувачки протоколи при истражувања кои вклучуваат ранливи популациски групи; • Улогата на корпоративните спонзорства во јавноздравствените истражувања; • Преглед на јавноздравствени истражувачки протоколи од аспект на етичките комитети; • Еднаквост и популациско здравје; • Приватност на податоците во јавноздравствените истражувања; • Етика во публикувањето. <p>Практична настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дискусии за етички дилеми; • Определување на етичките позиции во јавноздравствените истражувања; • Студии на случај и искуства од имплементирани популациски студии; • Чување и користење на податоци од популациски студии; • Стекнување на способности за донесување на етичка одлука; • Анализа на потребни материјали за поднесување на предлог-истражување до етички комитет. <p>Семинарска работа:</p> <p>Се приготвува и се поднесува семинарска работа, на околу 10-15 страници, од која било област на јавното здравје која треба да има примарен фокус кон етичките аспекти на опфатениот јавноздравствен проблем. Семинарската тема треба да ги содржи сите елементи на истражувачки труд</p>				
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Теоретска настава: предавања, интерактивна настава, групна работа, следење на актуелности од областа на предметот.</p> <p>Практична настава: семинари, вежби, симулации, анализа на случаи.</p> <p>Индивидуална работа: дискусии, пребарување и анализа на научна литература, консултации согласно специфичен интерес, есеи, семинарска тема и презентација.</p>				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	4 кредити x 30 часа, 2 кредити настава, 2 кредити индивидуална работа			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови
		16.3.	Домашно учење	20 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		36 до 70 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 до 20 бодови
	17.3.	Активност и учество		5 до 10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		<p>Условувачки критериуми:</p> <p>За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови.</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи презентација за презентирање.</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.</p>	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Континуирана евалуација за содржините на предметот, ангажираноста на наставникот и за изведувањето на наставата	

22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	Dawson A.	Public health ethics	Cambridge university press	2011
	2.	Barrett DH, Ortmann LW, Dawson A, Saenz C, Reis A, Bolan G.	Public health ethics. Cases spanning the globe	Springer	2016

	3.	Zaletel-Kragelj L, Božikov J.	Methods and Tools in Public Health	Lage, Germany: Hans Jacobs	2010
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		Lee LM.	An Ethics for Public Health Surveillance	The American Journal of Bioethics,	2020; 20(10): 61-63
		APHA	Public health code of ethics	American Public Health association	2019
		Maeckelberghe ELM, Schroder-Back P.	Ethics in public health: call for shared moral public health literacy	European Journal of Public Health	2017; 27(Suppl 4): 49-51
		Petrini C, Ricciardi G.	Ethical issues in public health surveillance: drawing inspiration from ethical frameworks	Ann Ist Super Sanità	2015; 51(4): 270-276

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Јавноздравствени аспекти на детската дебелина			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Магистерски студии по јавно здравство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ Медицински факултет – Скопје Катедра по хигиена			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Прв, втор или трет семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Игор Спирски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>По завршувањето на предметот, студентот ќе добие специфични знаења поврзани со јавноздравствените аспекти на детската дебелина како ризик фактор за појава на незаразни болести, но и за компликации при заразни болести. Студентот би требало да биде способен:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да ја дефинира и класифицира детската дебелина; • Да користи алатки за дефинирање и класификација на детската дебелина; • Да ги процени ризиците за појава на детска дебелина поврзани со исхраната, околината и стилот на живеење; • Да усвои знаења во врска со телесниот состав и ризиците по здравјето; • Да го процени јавноздравствениот ризик поврзан со детската дебелина; • Да процени соодветност на јавноздравствени интервенции за спречување на појава на детска дебелина. 				

11.	Содржина на предметната програма:			
	<ul style="list-style-type: none"> • Мерења за докажување на присуство на зголемена телесна тежина и дебелина кај деца; • Мерења за проценка на телесен состав; • Влијание на исхраната за појава на дебелина кај деца; • Влијание на околината и стилот на живеење за појава на дебелина кај деца; • Оптовареност на здравствениот систем заради детска дебелина; • Комуникација на проблеми поврзани со исхрана и дебелина кај деца; • Креирање на политики базирани на докази поврзани со детската дебелина како ризик фактор; • Јавноздравствени интервенции за намалување на ризикот од појава на детска дебелина. 			
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Теоретска настава: предавања, интерактивна настава, групна работа, следење на актуелности од областа на предметот.</p> <p>Практична настава: семинари, вежби, користење на алатки за калкулација и проценка на ризик, симулации, анализа на случаи.</p> <p>Индивидуална работа: дискусии, пребарување и анализа на научна литература, консултации согласно специфичен интерес, есеи, семинарски теми и проектни задачи.</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	4 кредити x 30 часа, 2 кредити настава, 2 кредити индивидуална работа		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови
		16.3.	Домашно учење	20 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	36 до 70 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 до 20 бодови	
	17.3.	Активност и учество	5 до 10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>Условувачки критериуми:</p> <p>За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови.</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да</p>		

		изработи презентација за презентирање. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Континуирана евалуација за содржините на предметот, ангажираноста на наставникот и за изведувањето на наставата

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ѓорѓев Д, Кендровски В, Ристовска Г, Димитровска З.	Хигиена на храна и исхрана	Медицински факултет	2008
		2.	Bagchi D.	Global Perspectives on Childhood Obesity Current Status, Consequences and Prevention	Elsevier	2019
	3.	World Health Organization	WHO European regional obesity report 2022	WHO	2022	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Кочубовски М, Ристовска Г, Спироски И, Петрова А.	Практикум по хигиена и здравствена екологија	УКИМ Медицински факултет	2021
		2.	World Health Organization	Monitoring and restricting digital marketing of unhealthy products to children and adolescents	WHO	2019
3.	World Health Organization	Report of the commission on ending childhood obesity	WHO	2016		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	Јавно здравство во услови на итности и катастрофи	
2.	Код		
3.	Студиска програма	Медицински науки и здравство	
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра,	Катедра по хигиена	

	оддел)				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Втор циклус		
6.	Академска година / семестар		Прв, втор или трет семестар	7.	Број на ЕКТС кредити
8.	Наставник		Проф. д-р Михаил Кочубовски		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Без		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да биде запознат со неопходните знаења за подготвеност на здравствениот систем при појава на итни, вонредни/кризни состојби и катастрофи Да биде запознат со неопходните знаења за одговор на здравствениот систем при појава на итни, вонредни/кризни состојби и катастрофи				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Вовед, дефиниција: здравствена екологија-здравје-болест-околина, промени во животната средина-релација со здравјето на човекот 2. DPSEEA методологија во процена на здравствено еколошките ризици. Глобални еколошки движења и притисоци и здравствено еколошки предизвици 3. Здравствена екологија при катастрофи (водоснабдување, отпад, санитација, сместување, фактори на животната средина, стандарди на SPHERE) 4. Законска регулатива во областа на итни, вонредни/кризни состојби и катастрофи 5. Меѓународен здравствен правилник и конвенции и протоколи во функција на глобалната заштита на животната средина и здравјето 6. Анализа на хазард и ризик за интерсекторско планирање при вонредни/кризни состојби 7. Комуникација при ризик 8. Процена на штетите и анализа на потребите, брза проценка на здравствените потреби 9. Процес на опоравување и реконструкција – закани по животната средина и здравјето				
12.	Методи на учење: Предавања, интерактивна настава, демонстрација, комјутерска симулација, прикажување на филмови од областа, семинарска работа, учество на симулациона вежба, евалуација на симулациона вежба. Индивидуална работа: Дискусии, евалуација на научна литература, семинари, консултации по сегменти од интерес				
13.	Вкупен расположив фонд на време		12 часа Кредити 4 x 3 часа за 1 кредит = 12 часа		
14.	Распределба на расположивото време		10 часа предавања вежби и семинари = 2 часови домашно учење		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	6 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	2 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	1 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	1 часови	
		16.3.	Домашно учење	2 часови	
17.	Начин на оценување				60 бодови
	17.1.	Тестови			

	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови
	17.3.	Активност и учество	20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>Условувачки критериуми:</p> <p>За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и да освои минимум бодови</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да подготви семинарски труд, а потоа пристапува на завршен испит.</p> <p>Оценката за предметот се формира според сите активности учество на наставата, семинарската тема и завршниот испит.</p>	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, а по можност и англиски за странски студенти	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	<p>Студентот е задолжен активно да ги следи сите предвидени активности со коишто освојува бодови како дел од завршното оценување.</p> <p>Следењето на наставата е задолжително.</p> <p>Самостојно изготвување на семинарски теми, нивно презентирање и дебатирање е задолжително.</p>	

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Кочубовски М, Ѓорѓев Д., Кендровски В, Ристовска Г.	Хигиена и здравствена екологија	Медицински факултет, Републички завод за здравствена заштита	2008
		2.	Кочубовски М.	План за подготвеност и одговор на здравствениот систем при справување со итни, кризни состојби и катастрофи	Министерство за здравство, Скопје	2017
3.	Кочубовски М.	План за одговор при вонредни/кризни состојби на ниво на ЈЗУ Универзитетска Клиника	Министерство за здравство	2013		

				по хируршки болести „Св.Наум Охридски“-Скопје			
		4.	IASC	Inter-Agency Contingency planning guidelines for humanitarian assistance	Inter-Agency Standing Committee – IASC	2007	
		5.	WHO	Manual for the health care of children in humanitarian emergencies	WHO	2008	
		6.	WHO	Framework for a Public Health Emergency Operations Centre	WHO	2015	
		7.	WHO	Joint external evaluation tool, 2nd Edition	WHO IHR	2018	
		Дополнителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Кочубовски М.	Интерен сет од презентации во Power Point и видео клипови	Интерно	2016	
		2.	Тулчински Т.	Новото јавно здравство	НИП Студентски збор	2014	
	22.2.	3.	http://www.who.int/emergencies/en/ http://www.safehospitals.info/ http://www.euro.who.int/chemicalsafety http://www.who.int/hac/en/ http://www.epa.gov/ http://www.cdc.gov/ http://new.paho.org/ www.unisdr.org/wdrc-2008-2009 http://www.euro.who.int/en/countries/the-former-yugoslav-republic-of-macedonia/news/news/2016/12/who-in-the-former-yugoslav-republic-of-macedonia-supports-a-simulation-exercise-to-test-health-crisis-preparedness-in-the-veles-region https://emergency.cdc.gov/				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на проценката на влијанието на животната средина врз здравјето			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Медицински науки и здравство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра по хигиена			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Прв, втор или трет семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Михаил Кочубовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Без			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да ја препознае и опише проценката на влијанието на животната средина врз здравјето Да формулира стратегии за нивна превенција и минимизирање				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Квантификација на влијанието на животната средина врз здравјето 2. Оптовареност со болестите од ризиците на животната средина 3. Развој на методологија на НИА – проценка на влијанието на здравјето 4. Примери на НИА 5. Демонстрација на трошковната ефикасност (cost-benefit пристап) 6. Минимизација на напредните ефекти и максимизација на корисноста на ефектите врз здравјето 7. Придонес кон одржливиот развој и ЦОР – Целите за оджлив развој				
12.	Методи на учење: Предавања, интерактивна настава, демонстрација, комјутерска симулација, прикажување на филмови од областа, семинарска работа, приказ на научни трудови со НИА и cost-benefit пристап Софтверски алатки за cost-benefit пристап Индивидуална работа: Дискусии, евалуација на научна литература, семинари, консултации по сегменти од интерес				
13.	Вкупен расположив фонд на време	12 часа Кредити 4 x 3 часа за 1 кредит = 12 часа			
14.	Распределба на расположивото време	10 часа предавања вежби и семинари = 2 часови домашно учење			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	6 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	2 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	1 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	1 часови	

		16.3.	Домашно учење	2 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		60 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		20 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>Условувачки критериуми:</p> <p>За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и да освои минимум бодови</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да подготви семинарски труд, а потоа пристапува на завршен испит.</p> <p>Оценката за предметот се формира според сите активности учество на наставата, семинарската тема и завршниот испит.</p>		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, а по можност и англиски за странски студенти		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	<p>Студентот е задолжен активно да ги следи сите предвидени активности со коишто освојува бодови како дел од завршното оценување.</p> <p>Следењето на наставата е задолжително.</p> <p>Самостојно изготвување на семинарски теми, нивно презентирање и дебатирање е задолжително.</p>		

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Кочубовски М, Ѓорѓев Д., Кендровски В, Ристовска Г.	Хигиена и здравствена екологија	Медицински факултет, Републички завод за здравствена заштита	2008
		2.	http://www.who.int/topics/health_impact_assessment/en/			
3.		Prüss-Üstün A et al.. Geneva, World Health Organization,	Introduction and methods: assessing the environmental	Geneva, World Health	2003	

		2003. http://www.who.int/quantifying_ehimpacts/publications/9241546204/en/index.html	burden of disease at national and local levels	Organization	
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Кочубовски М.	Интерен сет од презентации во Power Point и видео клипови	Интерно	2016
	2.	Кочубовски М., Ристовска Г., Спироски И., Петрова А.	Практикум по хигиена и здравствена екологија	Иниверзитет „Св. Кирил и Методиј,, – Скопје, Медицински факултет Скопје, Катедра по хигиена	2021
	3.	Martinez G., Spadaro J., Chapizanis D., Kendrovski V., Kochubovski M., Mudu P.	Health Impacts and Economic Costs of Air Pollution in the Metropolitan Area of Skopje	International Journal of Environmental Research and Public Health	2018
	4.	Тулчински Т.	Новото јавно здравство	НИП Студентски збор	2014
5.	Bulletin of the World Health Organization: the International Journal of Public Health, 2003, 81(6):387–472 [special issue]. http://www.who.int/bulletin/volumes/81/6/en/	Health impact assessment	WHO	2003	

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Јавно здравство и болести на зависност			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Магистерски студии, јавно здравство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра за Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика			
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	Прв, втор или трет семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. др. Весна Велиќ Стефановска			

9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Да се согледа значењето на болестите на зависност за јавното здравје. 2. Да се укаже на официјалните и проектирани податоци за распространетоста на болестите на зависност во земјите во светот. 3. Да се согледаат индикаторите за постоење и ширење на болестите на зависност. 4. Да се прикажат здравствените и финансиските последици од болестите на зависност и стратегиите за нивно превенирање. 			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Појава, факти и фундаментални аспекти на болестите на зависност; • Распространетоста на болестите на зависност - официјални и проектирани податоци. • Индикатори за постоење и ширењето на болестите на зависност (нови глобални здравствени предизвици и нивна поврзаност со болестите на зависност); • Карактеристики на болестите на зависност кај различни популациони групи; • Болестите на зависност како фактор за мултидисциплиниран приод во јавното здравство; • Минорно застапени болести на зависност како јавно здравствен проблем; • Економските и хумани последици од постоењето на болестите на зависност; • Стратегии за превенирање на болестите на зависност; 			
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Теоретска настава: интерактивни предавања,</p> <p>Практична настава: вежби/работилници преку прикажување на филмови со презентација од соодветниот проблем и дебатирање, работа во групи на студии на случај (case studies),</p> <p>Индивидуална работа: евалуација на научна литература, консултации, дискусии по теми од интерес и подготвување на есеи на зададени теми.</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови		
14.	Распределба на расположивото време	4 кредити x 30 часови = 120 часови = 2 кредити настава, 2 кредити индивидуална работа		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	30 часови
		16.2	Самостојни задачи	10 часови
		16.3	Домашно учење	20 часови
17.	Начин на оценување			бодови
	17.1	Завршен испит	Усмен дел	мин - макс бодови 15 - 25
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа	мин - макс бодови 25 - 35
	17.3	Активно учество		мин - макс

			Теоретска настава	бодови	10 - 20	
			Практична настава	бодови	10 - 20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода	5 (пет) Ф			
		од 60 до 68 бода	6 (шест) Е			
		од 69 до 76 бода	7 (седум) Д			
		од 77 до 84 бода	8 (осум) Ц			
		од 85 до 92 бода	9 (девет) Б			
		од 93 до 100 бода	10 (десет) А			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>Условувачки критериуми:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Студентот е задолжен активно да ги следи сите предвидени активности со коишто освојува бодови како дел од завршното оценување. • Студентот ќе учествува во изготвување план на истражување, анализа на податоци, пишување извештај и презентација на проект во јавен семинар. • Следењето и активното учество во наставата е задолжително • Самостојно изготвување на семинарски теми нивно презентирање и дебатирање е задолжително. • Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, и завршниот испит. 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1	<u>Priscilla Joys N.</u>	Substance abuse and its impact on public health: An overview	LAP LAMBERT Academic Publishing	2020
		2	Lo TW, Yeung JWK, Tam CHL	Substance Abuse and Public Health: A Multilevel Perspective and Multiple Responses	Int J Environ Res Public Health	2020
		3	World Health Organization team	Primary Prevention of Substance Abuse: A Facilitator Guide	World Health Organization	2000
		4	World Health Organization team, Expert Committee on Drug Dependence (ECD)	The public health dimension of the world drug problem: how WHO works to prevent drug misuse, reduce harm and improve safe access to medicine	World Health Organization	2019

1.	Наслов на наставниот предмет	Современи епидемиолошки истражувања во јавното здравство			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Магистерски студии, јавно здравство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра за Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика			
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	Прв, втор или трет семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. др. Весна Велиќ Стефановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Да се прикажат епидемиолошки методи и нивната примена во истражувањата во јавното здравство. 2. Да се укаже на потребата и начините на користењето на епидемиолошките методи при собирањето, обработувањето и толкувањето на податоците. 3. Да се укаже на важноста од имплементацијата на современите епидемиолошки истражувања во решавањето на различните јавно здравствени проблеми 4. Да се презентира значењата од почитувањето на етичките стандарди при употреба на нови генерации епидемиолошки истражувања во јавното здравство.				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> • Генерален осврт на епидемиолошките методи (обсервациони и експериментални) и нивната примена во научните јавно здравствени истражувања; • Примена на втора и трета генерација на епидемиолошко следење во јавното здравство (дизајнирање на систем за следење, собирање на податоци, интерпретација и зголдување на значење); • Примена на метода за брза проценка и реакција – PАР метода во пракса; • Примена на ПАР метода во пракса; • Етички аспекти во современите епидемиолошки истражувања 				
12.	Методи на учење: Теоретска настава: интерактивни предавања, Практична настава: вежби/работилници преку прикажување на филмови со презентација од соодветниот проблем и дебатирање, работа во групи на студии на случај (case studies), Индивидуална работа: евалуација на научна литература, консултации, дискусии по теми од интерес и подготвување на есеи на зададени теми.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	4 кредити x 30 часови = 120 часови= 2 кредити настава, 2 кредити индивидуална работа			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	

		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	30 часови
		16.2	Самостојни задачи	10 часови
		16.3	Домашно учење	20 часови
17.	Начин на оценување			бодови
	17.1	Завршен испит	Усмен дел	мин - макс бодови 15 - 25
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа	мин - макс бодови 25 - 35
	17.3	Активно учество	Теоретска настава	мин - макс бодови 10 - 20
Практична настава			бодови 10 - 20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода		5 (пет) Ф
		од 60 до 68 бода		6 (шест) Е
		од 69 до 76 бода		7 (седум) Д
		од 77 до 84 бода		8 (осум) Ц
		од 85 до 92 бода		9 (девет) Б
		од 93 до 100 бода		10 (десет) А
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Условувачки критериуми: <ul style="list-style-type: none"> • Студентот е задолжен активно да ги следи сите предвидени активности со коишто освојува бодови како дел од завршното оценување. • Студентот ќе учествува во изготвување план на истражување, анализа на податоци, пишување извештај и презентација на проект во јавен семинар. • Следењето и активното учество во наставата е задолжително • Самостојно изготвување на семинарски теми нивно презентирање и дебатирање е задолжително. • Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, и завршниот испит. 		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата		
22.	Литература			
	Задолжителна литература			
	Р.бр	Автор	Наслов	Издавач
22.1	1.	Џејмс Ф. Џекел, Дејвид Л. Кац, Џоан Ц. Елмор, Доротеа М. Ц.Вајлд	Епидемиологија, биостатистика и превентивна медицина	Табернакул
				Година 2010

		2.	Bhopal, Raj S	Epidemiological study designs and principles of data analysis: A conceptually integrated suite of methods and techniques', 3 ed.	Oxford Academic	2016
		3.	World Health Organization	Rapid Assessment and Response Technical Guide	WHO	2003
		4.	Wallace/ Maxcy-Rosenary-Last	Public Health & Preventive Medicine	McGraw-Hill Companies	2008
		5.	World Health Organization	The Rapid Assessment and Response Guide on Psychoactive Substance Use and Sexual Risk Behaviour (SEX - RAR).	WHO	2001
		6.	Hennekens CH, Buring J.	Epidemiology in medicine	Little, Brown and Company of Boston/Toronto	1987

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	БОЛЕСТИ НА БЕЛИТЕ ДРОБОВИ ПОВРЗАНИ СО ПРОФЕСИОНАЛНАТА ЕКСПОЗИЦИЈА – ЈАВНОЗДРАВСТВЕН ПРОБЛЕМ				
2.	Код	Изборен предмет				
3.	Студиска програма	Втор циклус студии по јавно здравство				
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Медицински факултет, Универзитет “Св. Кирил и Методиј“ Катедра за медицина на трудот				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус				
6.	Академска година/семестар	Прв, втор или трет семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	Проф. д-р Јордан Минов				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции):					
	<p>Да се обезбеди знаење и вештини за примена на основните принципи за превенција на болестите на белите дробови поврзани со професионалната експозиција, проценка на предностите и слабостите на постојната литература од оваа област, придонесе за спроведување јавноздравствени интервенции за превенција на болестите на белите дробови поврзани со професионалната изложеност и да ги евалуира јавноздравствените интервентни програми од оваа област.</p> <p>Студентот ќе биде оспособен да ги примени стекнатите знаења за изведување на научно истражувачка работа и изработка на научен труд од јавното здравје од оваа област.</p>					
11.	Содржина на предметната програма:					
	Теоретска настава:					

	<ul style="list-style-type: none"> - Аерополутанти од работната и животната средина - Активно и пасивно пушење – јавноздравствено значење - Респираторно здравје и аерополуција – јавноздравствено значење - Актуелна легислатива од овој домен - Јавноздравствени интервенции од овој домен <p>Практична настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Астма во врска со работата/професионална астма - ХОББ - Хиперсензитивен пневмонит - Силикоза - Болести на белите дробови предизвикани од професионална експозиција на азбест - Акутен иритативен респираторен синдром - Професионални инфективни болести на белите дробови - Опструктивна sleep апнеа - Професионални малигни неоплазми на белите дробови <p>Индивидуална работа:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Евалуација на литература - Семинар за јавноздравствен пристап кон болестите на белите дробови поврзани со професионалната експозиција - Консултации 			
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Теоретска настава: Интерактивни предавања</p> <p>Практична настава: вежби, есеј, семинарска работа, постер презентации,</p> <p>Индивидуална работа: евалуација на научна литература, консултации, дискусии по теми од интерес</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	20 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.	40 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часови
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови
		16.3.	Домашно учење - задачи	40 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	15-25 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	35-45 бодови	
	17.3.	Активност и учество	10-30 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовна посета на теоретската и практичната настава и семинарите.		

		За да пристапи на завршниот испит студентот треба да изработи семинарски труд на зададена тема во писмена форма. Оценката се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот од бодовите од сите активности и завршниот испит.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик (по потреба и англиски јазик)				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анонимна студентска евалуација за предметот, наставникот и соработниците кои учествуваат во наставата.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Караџинска-Бислимовска Ј, Минов Ј, Ристеска-Куч С, Мијаќоски Д, Столески С	Медицина на трудот	УКИМ Скопје	2011
		2.	Минов Ј	Болести на белите дробови и плеврата поврзани со професионалната експозиција	Пристоп МК, Скопје & Институт за медицина на трудот на Р. Македонија, Скопје	2009
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Rom WN (ed.)	Environmental and Occupational Health (4 th ed.)	Lippincot & Williams, Boston	2007
		2.	Minov J	COPD and the Workplace	Nova Science Publishers, Inc., New York	2016
3.	Minov J	Work-Related Asthma. In: e-Book: Asthma	SM Group Open Access eBooks (www.smgebooks.com)	2016		

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Психосоцијални фактори на работното место – јавноздравствени аспекти
2.	Код	Изборен предмет
3.	Студиска програма	Академски магистерски студии по јавно здравство, II циклус

4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Медицински факултет, Универзитет “Св. Кирил и Методиј” Катедра по медицина на трудот			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	II циклус			
6.	Академска година/семестар	Прв, втор или трет семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4 кредити
8.	Наставник	Проф. д-р Драган Мијаќоски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Да се обезбеди знаење и вештини за: примена на основните принципи на идентификација на психосоцијалните фактори на работното место; анализа на стресот поврзан со работата и синдромот на согорување; утврдување и примена на методологијата за анализа на стресогените фактори поврзани со работата според моделот на барања и ресурси на работното место; да придонесе за спроведување јавноздравствени интервенции за превенција на негативните ефекти од психосоцијалните фактори на работното место и да овозможи креирање и примена на организациски интервенции според принципите на акциското истражување.</p> <p>Студентот ќе биде оспособен да ги примени стекнатите знаења за изведување на научно-истражувачка работа и изработка на научен труд од јавното здравство од оваа област.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретска настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Психолошки аспекти на работата - основен концепт и дефиниции - Значење на психосоцијалните фактори на работното место - Анализа на Моделот на барања и ресурси на работното место (Job Demands/Resources Model) - Стрес поврзан со работата и синдром на согорување - дефиниции, епидемиолошки податоци и негативни ефекти - Синдром на согорување vs. ангажирање на индивидуата при работењето - Значење на организациската култура и тимската работа - Јавноздравствени интервенции за превенција на негативните ефекти од психосоцијалните фактори на работното место - Улога на акциското истражување во креирање и примена на организациски интервенции - епидемиолошки студии и case studies со евалуација на научната литература од интерес <p>Практична настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Утврдување и примена на методологијата за евалуација на психосоцијалните фактори на работното место, стресот поврзан со работата и синдромот на согорување - Практична примена на статистичките методи за анализа на психосоцијалните фактори на работното место, стресот поврзан со работата и синдромот на согорување и изведување релевантни заклучоци - Креирање на организациски интервенции за редуцирање на стресот поврзан со работата според принципите на акциското истражување <p>Индивидуална работа:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Евалуација на литература - Семинар за јавноздравствен пристап кон психосоцијалните фактори на работното место - Консултации 				
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Теоретска настава: интерактивни предавања</p>				

	Практична настава: вежби, есеј, семинарска работа Индивидуална работа: евалуација на научна литература, консултации, дискусии по теми од интерес			
13.	Вкупен расположив фонд на време		120 часови	
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	20 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	40 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часови
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови
		16.3.	Домашно учење - задачи	40 часови
17.	Начин на оценување			бодови
	17.1	Тестови		15-25 бодови
	17.2	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		35-45 бодови
	17.3	Активност и учество		10-30 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) F
			од 51 до 60 бода	6 (шест) E
			од 61 до 70 бода	7 (седум) D
			од 71 до 80 бода	8 (осум) C
			од 81 до 90 бода	9 (девет) B
			од 91 до 100 бода	10 (десет) A
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		<p>Редовна посета на теоретската и практичната настава и семинарите.</p> <p>За да пристапи на завршниот испит студентот треба да изработи семинарски труд на зададена тема во писмена форма.</p> <p>Оценката се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот од бодовите од сите активности и завршниот испит.</p>	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик (по потреба и англиски јазик)	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Анонимна студентска евалуација за предметот, наставникот и соработниците кои учествуваат во наставата.	

22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач

		1.	Караџинска-Бислимовска Ј, Минов Ј, Ристеска-Куч С, Мијаќоски Д, Столески С	Медицина на трудот	УКИМ Скопје	2011
		2.	Rom WN (ed.)	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Environmental and Occupational Health (4th ed.)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>L</i> 	2007
		3.	Tulchinsky T, Varavikova E.	The New Public Health (3 rd ed.)	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>A</i> 	2014

Дополнителна литература					
Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.	Sauter S, Murphy L, Colligan M, et al.	Stress at Work. DHHS (NIOSH) Publication No. 99-101	National Institute for Occupational Safety and Health (NIOSH), Cincinnati, OH	1999	
2.	Leka S, Griffiths A, Cox T, Institute of Work, Health & Organizations	Work Organization and stress: systematic problem approaches for employers, managers and trade union representatives	World Health Organization (WHO), Geneva	2004	
3.	European Commission, Directorate-General for Employment and Social Affairs	Guidance on work-related stress. Spice of life or kiss of death?	Office for Official Publications of the European Communities, Luxembourg	2000	
4.	European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions	Work-related stress	European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions, Dublin	2007	
5.	Bakker AB, Leiter MP (eds.)	Work engagement: a handbook of essential theory and research	Psychology Press, New York, NY	2010	

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Професионални малигни неоплазми - јавноздравствени аспекти			
2.	Код	Изборен предмет			
3.	Студиска програма	Академски магистерски студии по јавно здравство, II циклус			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет Катедра по медицина на трудот			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	II циклус			
6.	Академска година/семестар	Прв, втор или трет семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Сашо Столески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се обезбеди знаење и вештини за примена на основните принципи за превенција на				

	<p>професионалните малигни неоплазми, евалуација на достапната литература од оваа област, придонес за спроведување јавноздравствени интервенции за превенција на овие болести и оценка на успешноста на јавноздравствените интервентни програми од оваа област.</p> <p>Студентот ќе биде оспособен да ги примени стекнатите знаења за изведување на научноистражувачка работа и изработка на научен труд од областа на јавното здравство посветен на оваа проблематика.</p>			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретска настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Професионални малигни неоплазми – јавноздравствено значење - Професионални малигни неоплазми – дефиниција и професионален ризик етиопатогенезата, дијагностиката и третманот - Професионални хумани канцерогени – класификација според International Agency for Research on Cancer (IARC) - Професионални малигни неоплазми – епидемиолошки карактеристики и burden of the disease - Професионални малигни неоплазми - регистрација - Професионални малигни неоплазми - превенција - Професионални малигни неоплазми - можности за јавноздравствена интервенција <p>Практична настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Јавноздравствени аспекти на професионалните малигни неоплазми на одделни органи и системи - Специфични case studies од интерес за јавното здравство – азбест, силициум диоксид, никел, хром, винил хлорид, јонизирачко и нејонизирачко зрачење, вирусен хепатит, афлатоксин и др. <p>Индивидуална работа:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Евалуација на литература - Семинар за јавноздравствен пристап кон професионалните малигни неоплазми - Консултации 			
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Теоретска настава: интерактивни предавања</p> <p>Практична настава: вежби, есеј, семинарска работа</p> <p>Индивидуална работа: евалуација на научна литература, консултации, дискусии по теми од интерес</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	20 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.	40 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часови
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови
		16.3.	Домашно учење - задачи	40 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	15-25 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	35-45 бодови	

	17.3.	Активност и учество			10-30бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<p>Редовна посета на теоретската и практичната настава и семинарите.</p> <p>За да пристапи на завршниот испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма.</p> <p>Оценката се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот од бодовите од сите активности континуираните проверки и завршниот испит.</p>			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик (по потреба на англиски јазик)			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Анонимна судентска евалуација за предметот, наставникот и соработниците кои учествуваат во наставата.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Карацинска-Бислимовска Ј (ур.), Минов Ј, Ристеска-Куч С, Мијакоски Д, Столески С	Медицина на трудот	Универзитет	Карацинска-Бислимовска Ј (ур.), Минов Ј, Ристеска-Куч С, Мијакоски Д, Столески С
		2.	Rom WN (ed.)	Environmental and Occupational Health (4 th ed.)	Lippincott & Williams, Boston	2007
		3.	International Agency for Research on Cancer.	IARC Monograph on the Evaluation of the Carcinogenic Risk of Chemical To Humans. Some Industrial Chemicals. Vol. 115.	IARC, Lyon	2018
22.2.	Дополнителна литература					
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	

		1.	Anttila S, Boffetta P.	Occupational Cancers	Springer	2014
		2.	Linda R, Mark C, Carl B, Carrie R.	Textbook of Clinical Occupational and Environmental Medicine 2nd Edition	Saunders	2004
		3.	Carol J.B.	ICD-10-CM Draft Edition	Elsevier Health Sciences	2013

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Проценка на ризикот по здравјето од фактор(и) на животната средина (изборен предмет)				
2.	Код					
3.	Студиска програма	Магистерски студии по јавно здравство				
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Катедра по хигиена Медицински факултет, УКИМ				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус				
6.	Академска година/семестар	Прв, втор или трет семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	Доц. д-р Мирјана Димовска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции):					
	<p>Проценката на ризикот по здравјето од фактор(и) на животната средина прикажана преку примерот со загадениот воздух е клучна во донесувањето на одлуки на сите нивоа, од локално до централно. Квантификацијата на ризикот со употреба на различни мерни единици односно индикатори (смртни случаи кои можат да се припишат на аерозагадувањето на пример, DALY (Disability-Adjusted Life Years), YLL (Years of Life Lost) и YLD (Years of life with Disability)) обезбедува податоци кои претставуваат основа за донесувањето на одлуки, креирање на политики како и приоритизација на истите или пак приоритизација на научно-истражувачките програми во јавното здравје.</p> <p>Главната цел на изборниот предмет е јакнење на капацитетите на последипломците за употреба на достапните бази на податоци, самостојна проценка на клучните индикатори наведени погоре како и употреба на добиените резултати во секојдневната работа. Примената на најновите научни сознанија од областа на Здравствената екологија вклучително и проценка на ризикот придонесуваат кон креирање на јавноздравствени политики и политики во сите останати области на јавното здравје, базирани на докази.</p>					
11.	Содржина на предметната програма:					
	<ul style="list-style-type: none"> Запознавање на студентите со концептот проценка на ризикот по здравјето (Health Impact Assessment) од одреден(и) ризик фактор(и) преку примерот на ризик фактор од животната средина 					

	<p>средина</p> <ul style="list-style-type: none"> • Запознавање на студентите со концептот и развојот на Студиите за глобално оптоварување со болести (Global Burden of Disease studies) од почетокот до денес • Концепт и употреба на индикаторите за квантификација на ризикот (DALY, YLL, YLD, смртни случаи кои можат да се припишат на ризик факторот • Достапни бази на податоци за клучните индикатори и алатки за визуелизација на оптоварувањето со болести • Концепт на студиите за еколошко оптоварување со болести (Environmental Burden of Diseases) • Методологии за проценка на придобивките по здравјето од усогласувањето со меѓународни стандарди, норми и обврски • Значење и употреба на резултатите од студиите во донесувањето на одлуки, развој на јавноздравствени програми и програми во други области, како и приоритизација во програмите за истражување • Студија на случај (применета методологија) во Македонија 			
12.	<p>Методи на учење: Предавања, on line настава презентации, интерактивна настава, систематски преглед на литература (Cochrane Library), директни пресметки во Excel и достапни софтвери, визуелизација на добиените резултати, компјутерска симулација, семинарска работа - предлог студија за проценка на здравствен ризик</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови
		16.3.	Домашно учење - задачи	60 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		20 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		60 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<p>Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската и практичната настава и да освои минимум бодови. За да пристапи на завршен испит студентот треба</p>		

		да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи презентација за презентирање. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и англиски за странски студенти				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Geof Rayner, Tim Lang	Ecological Public Health: Reshaping the Conditions for Good Health	Routledge, New York	2012
		2.	Tulchinsky TH, Varavikova EA	The new Public Health: An Introduction for the 21 st Century	Elsevier Academic Press	2014
		3.	Otto Hänninen and Anne Knol.	European Perspectives on Environmental Burden of Disease. Estimates for Nine Stressors in Six European Countries	University Printing Helsinki, Finland	2011
		4.	World Health Organization. Regional Office for Europe	The Global Burden of Disease Concept	WHO	2015
		5.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Мирјана Димовска	Докторска дисертација "Примена на методите за проценка на ризик во услови на високо урбано аерозагадување во РМ"	Медицински факултет Скопје	2019
		2.	World Health Organization. Prüss-Üstün et al.	Introduction and methods. Assessing the environmental burden of disease at national and local levels	WHO, Protection of the Human Environment Geneva	2003

		3.	World Health Organization. Regional Office for Europe	Health risk assessment of air pollution. General principles	World Health Organization. Regional Office for Europe	2016
		4.				

1.	Наслов на наставниот предмет	ЕПИДЕМИОЛОШКИОТ МЕТОД ВО ПРОЦЕНА НА ЕФИКАСНОСТА НА ПРЕВЕНИРАЊЕТО НА ЗАРАЗНИТЕ И ХРОНИЧНИТЕ НЕЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Магистерски студии, Јавно здравство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	По избор	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Бети Зафирова Ивановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Слушателот да добие сознанија за епидемиолошките карактеристики на заразните и незаразните болести, што ќе придонесе за негово активно учество во давање насоки за подобро превенирање на истите, бидејќи искуствата од развиените земји покажале дека одредени болести можат успешно да се превенираат со примена на соодветни стратегии, пред се од примарната превенција.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: <ul style="list-style-type: none"> • Основни социјално-демографски и епидемиолошки податоци за хроничните незаразни болести (заболување, умирање, тренд); • Глобални ризици; • Ризици кои се однесуваат на популационите групи и индивидуите; • Унапредување на здравјето и показатели за здравјето; • Епидемиолошки пристап на превенцијата на хроничните незаразни болести; • Мерење на ефектите на превенцијата ; • Нивои на превенција ; • Стратегија на превенцијата; • Роузова теорема и популационен парадокс; • Причина за заболување на индивидуата и причини за инциденцијата; • Преваленција, релација меѓу инциденцијата и преваленцијата; • Релативен и атрибутивен ризик; • Odds Ratio; • Survival (Life – table) Analysis; • Економски критериуми и Cost – Benefit Analysis; • Заштита на високоризичните групи и заштита на популацијата; • Индивидуализиран и популационен пристап на превенцијата; • Ставот на научната јавност во однос на популациониот пристап на превенцијата; • Примери за мерење на ефикасноста на превенцијата на хроничните незаразни болести; • Примена на тестови за мерење на ефектот на рехабилитацијата 				

	• Вежби			
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Теоретска настава: интерактивни предавања,</p> <p>Практична настава: вежби/работилници преку прикажување на филмови со презентација на случај од соодветниот проблем и дебатирање.</p> <p>Индивидуална работа: евалуација на научна литература, консултации, дискусии по теми од интерес и подготвување на есеи на зададени теми.</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа Кредити 4 x 30 часа за 1 кредит = 120 60 часови предавања, вежби и семинари + 60 часови домашно учење=120 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Вежби 28 часови Семинар 2 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење	60 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Завршен испит	Усмен дел бодови	мин - макс 15 - 25
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа бодови	мин - макс 25 - 35
	17.3.	Активност и учество	Теоретска настава бодови	мин - макс 10 - 20
Практична настава бодови			10 - 20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 59 бода		5 (пет) (F)
		од 60 до 68 бода		6 (шест) (E)
		од 69 до 76 бода		7 (седум) (D)
		од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)
		од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)
		од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>Условувачки критериуми:</p> <p>За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската и практичната настава и да освои минимум бодови</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.</p>		

20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Даниловски Д, Оровчанец Н, Василевска К, Таушанова Б, Велиќ Стефановска В, Исјановска Р, Зафирова Ивановска Б, Здравковска М, Павловска И.	Општа Епидемиологија	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет	2007
		2.	Даниловски Д, Оровчанец Н, Василевска К, Таушанова Б, Велиќ Стефановска В, Исјановска Р, Зафирова Ивановска Б, Здравковска М, Павловска И.	Специјална епидемиологија	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет	2009
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Teodor Tulcinski, Elena A. Varavikova	Novoto Javno Zdravstvo		
		2.	Wolf P	Cerebrovascular ischemic disease. In: Hofman A, Mayeuh R, eds. Investigating neurological disease. Epidemiology for clinical neurology.	Cambridge, University Press, New York,	2001
3.	Leys D, Kwiecinski H, Bogousslavsky J. et al.	Prevention.	Cerebrovascular Diseases	2004		

1.	Наслов на наставниот предмет	АПЛИКАТИВНА ВРЕДНОСТ НА ЕПИДЕМИОЛОШКИТЕ И СТАТИСТИЧКИ МЕТОДИ ВО РЕШАВАЊЕ НА ЈАВНО-ЗДРАВСТВЕНИТЕ АСПЕКТИ НА ПРОБЛЕМИТЕ ПОВРЗАНИ СО ЗДРАВЈЕТО
2.	Код	
3.	Студиска програма	Магистерски студии, Јавно здравство
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра,	УКИМ-Медицински факултет

	оддел)	Катедра по епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	По избор	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Бети Зафирова Ивановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Да се добијат знаења за аплицирање на епидемиолошките и статистички методи во донесување на точни заклучоци кои се однесуваат на проблемите кои произлегуваат во дијагностицирање на болестите и лечењето на пациентите				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: <ul style="list-style-type: none"> • Концепт за дефинирање на нормалност-дефинирање и одредување на границата меѓу болест и нормална состојба. • Мерење на прогнозата на болестите. • Потребен број на лечени. • Извори на варијации во испитувањата - варијации врзани за испитувачите, варијации врзани за испитаниците, варијации врзани за испитувањето • Дијагностички тестови. • Елементи на сигурност и валидност на дијагностичките тестови и постапки. • Грешки при мерење на изложеноста и при дијагностицирање на болеста Практична настава: <ul style="list-style-type: none"> • Практична примена на современите статистички методи: • статистичка значајност и разлика меѓу споредуваните групи (p ниво). • видови на грешки • анализа на преживување (survival analysis). • процент на слагање. • сензитивност, специфичност, позитивна предиктивна вредност, негативна предиктивна вредност, глобална точност. • практично занчење на елементите на валидноста. 				
12.	Методи на учење: Теоретска настава: интерактивни предавања, Практична настава: вежби/работилници преку прикажување на филмови со презентација на случај од соодветниот проблем и дебатирање. Индивидуална работа: евалуација на научна литература, консултации, дискусии по теми од интерес и подготвување на есеи на зададени теми.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа Кредити 4 x 30 часа за 1 кредит = 120 60 часови предавања, вежби и семинари + 60 часови домашно учење=120 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Вежби 28 часови Семинар 2 часови	

16.	Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи	
			16.2.	Самостојни задачи	
			16.3.	Домашно учење	60 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Завршен испит	Усмен дел бодови 15 - 25		мин - макс
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа бодови 25 - 35		мин - макс
	17.3.	Активност и учество	Теоретска настава бодови 10 - 20		мин - макс
Практична настава бодови 10 - 20					
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 59 бода		5 (пет) (F)
			од 60 до 68 бода		6 (шест) (E)
			од 69 до 76 бода		7 (седум) (D)
			од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)
			од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)
			од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		<p>Условувачки критериуми:</p> <p>За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската и практичната настава и да освои минимум бодови</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.</p>		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата		

22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1.	Даниловски Д, Оровчанец Н, Василевска К, Таушанова Б, Велиќ Стефановска В, Исјановска Р, Зафирова Ивановска Б, Здравковска М, Павловска И.	Биостатистика	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет	2006
	2.	Даниловски Д, Оровчанец Н, Василевска К,		Универзитет "Св. Кирил и	

			Таушанова Б, Велиќ Стефановска В, Исјановска Р, Зафирова Ивановска Б, Здравковска М, Павловска И.	Општа епидемиологија	Методиј", Медицински факултет	2008
	3.		Зоран Радовановиќ	Епидемиологија		2005
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Leon Gordis, MD, MPH, DrPH	Epidemiology , sekond edition		
		2.	Charles H. Hennekens, Julie E. Buring.	Epidemiologi in Medicine, first edition		
		3.		Statistika za istrazivace u oblast medicinskih nauka	Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd	2001

Прилог бр. 4.

Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови

Реден број:		Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови		
1.	Име и презиме	Моме Спасовски		
2.	Дата на раѓање	25.09.1957		
3.	Степен на образование	Високо		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Доктор на медицина	1982	УКИМ – Медицински факултет Скопје
		Специјалист по социјална медицина и организација на здравствена дејност	1987	УКИМ – Медицински факултет Скопје
		Доктор на медицински науки и здравство	1997	УКИМ – Медицински факултет Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		/	/	/
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Медицински науки и здравство	Превентивна здравствена заштита	Јавно здравство
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција		Звање и област во кои е избран
		Медицински факултет Скопје		Редовен професор од 2007
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
	9.1.	Список на предмети што наставникот ги води на првиот циклус на студии		
		Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција
		1.	Вовед во медицина	Општа медицина, УКИМ- Медицински факултет Скопје
		2.	Социјална медицина и здравствена економија	Општа медицина, УКИМ- Медицински факултет Скопје
		3.	Здравствен менаџмент	Тригодишни стручни студии, УКИМ- Медицински факултет Скопје
4.	Право и јавно здравство	Општа медицина и тригодишни стручни студии, УКИМ- Медицински факултет Скопје		

			Здравствена политика	Општа медицина и тригодишни стручни студии, УКИМ- Медицински факултет Скопје
	5.		Социјална медицина	Дентална медицина, УКИМ- Стоматолошки факултет Скопје
9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот		Студиска програма и институција
	1.	Вовед во Новото јавно здравје		Постдипломски магистерски студии по јавно здравство УКИМ-Медицински факултет Скопје
	2.	Јавно здравствена работа и организација		Постдипломски магистерски студии по јавно здравство УКИМ-Медицински факултет Скопје
	3.	Здравствен менаџмент		Постдипломски магистерски студии по јавно здравство УКИМ-Медицински факултет Скопје
	4.	Унапредување (промоција) на здравје		Постдипломски магистерски студии по јавно здравство УКИМ-Медицински факултет Скопје
	5.	Total Quality Management (TQM) во јавното здравство		Постдипломски магистерски студии по јавно здравство УКИМ-Медицински факултет Скопје
	6.	Право и јавно здравство		Постдипломски магистерски студии по јавно здравство УКИМ-Медицински факултет Скопје
9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот		Студиска програма и институција
	1.	Методологија на научно истражувачката работа од областа на јавното здравство		Докторски студии по јавно здравство, УКИМ-Медицински факултет Скопје
	2.	Право и јавно здравство		Докторски студии по јавно здравство, УКИМ-Медицински факултет Скопје
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Zdraveska M., Dimitrievska D., Spasovski M. , et al.	Strategy for Developing a Smoking Cessation Program in Macedonia	EC Pulmonology and Respiratory Medicine 2020: 9(8):83-91
	2.	Kosumi E., Isjanovski V., Spasovski M.	Knowledge on human papillomavirus and associated factors among the population in the Republic of Kosovo	Archives of Public Health, 2022; 14(1)
	3.	Stamenova A., Stevanovski G., Spasovski M.	Rising prevalence of diabetes: evidence for the national registry in North Macedonia	European Journal of Public Health, 2019; 29(4)

	4.	Spasovski M. , Stamenova A.	Smoking Prevalence and Attitudes Toward Smoking Medical Doctors in the Republic of Macedonia.	Tobacco Prevention and Cessation, 2018 (4)
	5.	Spasovski M. Ristovska G., Spiroski I., Pangovski, I.	Obesity and diabetes type 2 in Republic of Macedonia - recent activities for improved management	The European Journal of Obesity, 2017; 10 (1):196
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Deska Dimitrievska, Marija Zdraveska, Mome Spasovski	Collaborative development of a continuing education program to train healthcare providers on tobacco cessation counseling in the Republic Macedonia	Универзитет “Св. Кирил и Методиј” – Скопје и Henry Ford Health System
	2.	Моме Спасовски , Блашко Касапинов	Доенечка и мајчина смртност во Република Македонија - Фокус на социјалните детерминатори	Универзитет “Св. Кирил и Методиј” – Скопје; Медицински Факултет – Скопје, Институт за Социјална Медицина, Декомври 2014
	3.	Mome Spasovski , Vladimir Lazarevik	Study on use tobacco and tobacco products among medical doctors in the Republic of Macedonia	Ministry of Health, Institute of Social Medicine, Faculty of Medicine; 2014
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Mome Spasovski , Vladimir Lazarevik	Study on use tobacco and tobacco products among medical doctors in the Republic of Macedonia	Ministry of Health, Institute of Social Medicine, Faculty of Medicine; ISBN 978-608-4518-47-1; 2014
	2.	Донев Д, Спасовски М , Тозија Ф, Ќосевска Е, Гудева-Никовска Д, Касапинов Б, Кишман-Христовска М, Лазаревик В, Симоновска В	Социјална медицина	Универзитет “Св. Кирил и Методиј” – Скопје; Медицински Факултет – Скопје 2013; ISBN 978-608-4596-56-1
	3.	К.Petkovski, V. Simonovska, M. Spasovski , E.Rutebemberwa	Management in Healthcare	Printed in Uganda, Kampala by Makerere Univesity Printery; ISBN No.978-9970-35-005-6; 2014
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			

	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година	
	1.	Spasovski M. , Chingoska D., Pecev P., Stamenova A.	Lifestyle risk factors and control of chronic non-communicable diseases	Archives of Public Health 2018; 10(1):36-45	
	2.	Spasovski M. , Stamenova A., Spasovska E.	The Legal and Institutional response to gender-based violence in Macedonia	Archives of Public Health, 2018; 10(3)	
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии				
	11.1.	Дипломски работи	11		
	11.2.	Магистерски работи	14		
	11.3.	Докторски дисертации	10		
12.	Селектирани резултати во последните пет години				
	12.1.	За ментори на докторски трудови: доказ за објавени шест научни трудови во референтна научна публикација (чл. 136 став (8) од ЗВО)			
		Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	Zdraveska M., Dimitrievska D., Spasovski M. , et al.	Strategy for Developing a Smoking Cessation Program in Macedonia	EC Pulmonology and Respiratory Medicine 2020; 9(8):83-91
		2.	Kosumi E., Isjanovski V., Spasovski M.	Knowledge on human papillomavirus and associated factors among the population in the Republic of Kosova	Archives of Public Health, 2022; 14(1)
		3.	Stamenova A., Stevanovski G., Spasovski M.	Rising prevalence of diabetes: evidence for the national registry in North Macedonia	European Journal of Public Health, 2019; 29(4)
		4.	Spasovski M. , Stamenova A.	Smoking Prevalence and Attitudes Toward Smoking Medical Doctors in the Republic of Macedonia.	Tobacco Prevention and Cessation, 2018 (4)
		5.	Spasovski M. Ristovska G., Spiroski I., Pangovski, I.	Obesity and diabetes type 2 in Republic of Macedonia - recent activities for improved management	The European Journal of Obesity, 2017; 10 (1):196
		6.	Spasovski M. , Chingoska D., Pecev P., Stamenova A.	Lifestyle risk factors and control of chronic non-communicable diseases	Archives of Public Health 2018; 10(1):36-45
	12.2.	Доказ за најмалку два печатени научно-истражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
		Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	Stamenova A., Stevanovski G., Spasovski M.	Rising prevalence of diabetes: evidence for the national registry in North Macedonia	European Journal of Public Health, 2019; 29(4)

	2.	Spasovski M. Ristovska G., Spiroski I., Pangovski, I.	Obesity and diabetes type 2 in Republic of Macedonia - recent activities for improved management	The European Journal of Obesity, 2017; 10 (1):196	
12.3.	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години				
	Реден број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/конференција	Година
	1.	Spasovski M., Stamenova A.	Health status of young adults and organization of health care services in North Macedonia	Congress of Youth Health, Belgrade	2021
	2.	Mome Spasovski	Health workforce Mobility: the case of North Macedonia	Health Workforce Mobility in the EU and Western Balkan World Bank Group	2019
3.	Mome Spasovski – chair of panel discussion	Emerging Issues in Tobacco Control in the Balkans: Hot Topics for Better Health.	3rd ENST-CNPT International Conference on Tobacco Control	2018	

Реден број:	Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови			
1.	Име и презиме	Ирина Павловска		
2.	Дата на раѓање	30.07.1968		
3.	Степен на образование	Високо		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на медицински науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1994	УКИМ Медицински факултет-Скопје
		Магистриум	2002	УКИМ Медицински факултет-Скопје
		Докторат	2009	УКИМ Медицински факултет-Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Општествени науки	Фундаментални медицински науки	Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Општествени науки	Фундаментални медицински науки	Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика

8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција	Звање и област во кои е избран и област		
		Институт за епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика, УКИМ Медицински факултет	Редовен професор		
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии				
	9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
		Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
		1.	Епидемиологија	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
		2.	Биостатистика со медицинска информатика	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
		3.	Превентивна медицина (XII семестар)	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
		4.	Епидемиологија	Општа стоматологија, УКИМ Стоматолошки факултет-Скопје	
		5.	Биостатистика	Општа стоматологија, УКИМ Стоматолошки факултет-Скопје	
		6.	Информатика со здравствена статистика	Тригодишни стручни студии за физиотерапевти, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
		7.	Информатика со здравствена статистика	Тригодишни стручни студии за логопеди, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
		8.	Информатика со здравствена статистика	Тригодишни стручни студии за радиолошки технолози, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
		9.	Информатика во здравствена нега	Тригодишни стручни студии за медицински сестри и техничари МСТ, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
		10.	Јавно здравство – Епидемиологија и статистика	Тригодишни стручни студии за медицински сестри и техничари МСТ, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
		11.	Основи на здравствена статистика	Тригодишни стручни студии за инжињери по медицинско лабораториска дијагностика, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
		12.	Медицинска информатика	Тригодишни стручни студии за инжињери по медицинско лабораториска дијагностика, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
		9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии		
			Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција
			1.	Контрола на заразни заболувања	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
			2.	Контрола на незаразни заболувања	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
			3.	Биостатистика	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		4.	Компјутерски вештини и интернет во јавното здравство	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје	

	5.	Современи епидемиолошки истражувања	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје		
	6.	Статистика	УКИМ, Стоматолошки факултет		
	9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии			
		Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
		1.	Информатика и статистика во јавно здравство	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
		2.	Епидемиолошки принципи и методи во истражувањата во јавното здравство	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
		3.	Онколошка епидемиологија	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
		4.	Медицинска информатика со статистика	Базична медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
		5.	Епидемиолошки основи на научното истражување	Базична медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
		6.	Онколошка епидемиологија	Базична медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
10.	Селектирани резултати во последните пет години				
	10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
		Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	LiljanaStojanova, Pavlovska I , Taushanova B, Jankulovska M, Bihorac E.	Transversal (Cross-sectional), study forrepresentation of maxillary impacted canines in Macedonia	Journal of Morphological Sciences [S.I.]. 2018. V.1, n.2, p.76-82
		2.	Taushanova B, Pavlovska I , BajramiLj, Petrovska N.	Dealing with stressful situations and other risk factors associatedwith coronary arterial disease found in cases of female patients during menopause.	Medicus (2); 2017. p. 51-63.
	10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
		Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	Јулија Живадиновиќ-Богдановска, Марија Папазова, Ники Матвеева, Билјана Зафирова, Елизабета Чадиковска, Аце Додевски, Билјана Бојациева, Бети Зафирова-Ивановска, Ирина Павловска , Јасмина Чабуковска-Радулова, Тања Петровска.	Анатомски варијации на аортниот лак-клиничко и радиолошко значење.	2001/20/ЕС 2016
	10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
		Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година

	1.	Даниловски Д, Таушанова Б, Велиќ Стефановска В, Исјановска Р, Зафирова-Ивановска Б, Павловска И.	Биостатистика – практикум за студенти на биомедицински науки.	Универзитет “Св. Кирил и Методиј“, Медицински факултет, Скопје. 2019. ISBN 978-608-4840-30-5, COBISS.MK-ID 110774794.
	2.	Даниловски Д., Оровчанец Н., Василевска К., Таушанова Б., Велиќ Стефановска В., Исјановска Р., Зафирова-Ивановска Б., Павловска И.	Медицинска статистика: практикум за тригодишни стручни студии	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Медицински факултет, Скопје. 2017. ISBN 978-608-4596-70-7, COBISS.MK-ID 97870090.
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Taushanova B, Pavlovska I , BajramiLj, Veljanoska S.	Public health promotion of the impact of oral health on the quality of life of the children in primary and secondary schools in Ohrid.	Journal of Morphological Sciences [S.I.]. 2020; 3(2): p.81-97.
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
	11.1.	Дипломски работи	3	
	11.2.	Магистерски работи	3	
	11.3.	Докторски дисертации	3	
12.	Селектирани резултати во последните пет години			
12.1.	За ментори на докторски трудови: доказ за објавени шест научни трудови во референтна научна публикација (чл. 136 став (8) од ЗВО)			
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Biljana Iliev, Irina Pavlovska, Andromahi Naumovska.	Epidemiological Characteristics of Great Depression Diseases of Hospitalized Patients in Psychiatric Hospital"Skopje" - Skopje for a Five Year Period From 2013 – 2017.	Journal of Health, Medicine and Nursing www.iiste.org ISSN 2422-8419 An International Peer-reviewed Journal Vol.95, 2021.
	2.	Andrej Nikolovski, Agron Zuferi, Nimetula Limani, Irina Pavlovska , Gordana Petrusavska.	Endothelial Cyst of the Left Adrenal Gland in Female Patient Presented as a Cystic Tumor of the Pancreas: a case report.	Journal of Health, Medicine and Nursing, ISSN 2422-8419. An International Peer-reviewed Journal 2021; Vol.85:42-44.
	3.	Taushanova Biljana, Pavlovska I. , BajramiLj., Snezana V.	Public Health Promotion of the Impact of Oral Health on the Quality of Life of the Children in Primary and Secondary Schools in Ohrid.	Journal of Morphological Sciences 2020; 3(2):81-97. UDC:616.31-084-057.874(497.771)
	4.	Nikolovski A, StavridisGj, Fildishevski I, Pavlovska I , Antovic S, Cvetanovska-Ilievski B, Krsteva A,	Rising trend of using laparoscopy in the treatment of complicated appendicitis in our	Journal of the Macedonian Medical Association 2019; 73(1):38-41.

		Dimitrovski D, et al.	institution during January 2017 - May 2019.		
	5.	LiljanaStojanova, Pavlovska I. , Taushanova B., Jankulovska M., Bihorac E.	Transversal (Cross-sectional), study for representation of maxillary impacted canines in Macedonia.	Journal of Morphological Sciences [S.I.], V.1, n.2, p.76-82, dec. 2018. ISSN 2545-4706. Available at: < http://jms.mk/jms/article/view/41 >. Date accessed: 30 may 2019	
12.3.	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години				
	Реден број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/ конференција	Година
	1.	Pavlovska Irina , Taushanova Biljana, Zafirova Ivanovska Beti, Stojanova Ljiljana	Transverzalni (Cross sectional), studij o zastupljenosti impaktiranih maksilarnih ocnjaka u Republici Makedoniji	4 ^{ti} Hrvatski Epidemioloski kongres s megjunarodnim sudjelovanjem, 16-18. svibnja 2019. / Amadria Park, Opatija, (E-Poster).	2019
	2.	Taushanova Biljana, Pavlovska Irina , Bajrami Ljulzime, Veljanoska Snezana.	Utjecaj oralnog zdravlja na kvalitetu zivota djece u osnovnim i srednjim skolama na teritoriju grada Ohrida.	4 ^{ti} Hrvatski Epidemioloski kongres s megjunarodnim sudjelovanjem, 16-18. svibnja 2019. / Amadria Park, Opatija.	2019
	3.	Taushanova Biljana, Pavlovska Irina , Bajrami Ljulzime, Veljanoska Snezana.	Promoting the oral health of children in primary schools in Ohrid and the impact on their quality of life.	Book of abstracts, 52 th Days of Preventive Medicine, International Congress, Nis, 25-289. September 2018, page 227	2018
	4.	Pavlovska Irina , Taushanova Biljana, Zafirova Ivanovska Beti, Stojanoska-Matjanoska L.	The influence of some risk factors on the appearance of the lower back pain and degenerative changes of the intervertebral disks.	Book of abstracts, 52 th Days of Preventive Medicine, International Congress, Nis, 25-289. September 2018, page 35.	2018

Реден број:	Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови	
1.	Име и презиме	Весна Велиќ Стефановска
2.	Дата на раѓање	17.08.1962
3.	Степен на образование	Високо
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на медицински науки

5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Доктор по медицина	1987	УКИМ Медицински факултет-Скопје
		Специјалист по епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика	1995	УКИМ Медицински факултет-Скопје
		Магистер	1995	УКИМ Медицински факултет-Скопје
		Доктор на науки	1999	УКИМ Медицински факултет-Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Медицински науки и здравство	Клинички медицински науки и јавно здравство	Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Медицински науки и здравство	Клинички медицински науки и јавно здравство	Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција	Звање и област во кои е избран	
		Институт за Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика, УКИМ Медицински факултет	Редовен професор во област на епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика	
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
	9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии		
		Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција
		1.	Епидемиологија	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		2.	Биостатистика со медицинска информатика	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		3.	Превентивна медицина (XII семестар)	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		4.	Современи епидемиолошки истражувања - од идеја до научен труд	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		5.	Епидемиологија	Општа стоматологија, УКИМ Стоматолошки факултет
		6.	Биостатистика	Општа стоматологија, УКИМ Стоматолошки факултет
		7.	Информатика со здравствена статистика	Тригодишни стручни студии за физиотерапевти, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		8.	Информатика со здравствена статистика	Тригодишни стручни студии за логопеди, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		9.	Информатика со здравствена статистика	Тригодишни стручни студии за радиолошки технолози, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	10.	Информатика во здравствена нега	Тригодишни стручни студии за медицински сестри и техничари МСТ, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	11.	Јавно здравство -	Тригодишни стручни студии за медицински сестри	

		Епидемиологија и статистика	и техничари МСТ, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	12.	Медицинска информатика	Тригодишни стручни студии за инжињери по медицинско лабораториска дијагностика, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	13.	Основи на здравствена статистика	Тригодишни стручни студии за инжињери по медицинско лабораториска дијагностика, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	14.	Епидемиологија и Инфективно	Тригодишни стручни студии за инжињери по медицинско лабораториска дијагностика, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	15.	Современи епидемиолошки истражувања - од идеја до научен труд	Тригодишни стручни студии, УКИМ Медицински факултет-Скопје
9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии		
	Реден бр.	Наслов на предметот	Студиска програма институција
	1.	Контрола на заразни заболувања	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	2.	Контрола на незаразни заболувања	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	3.	Биостатистика	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	4.	Принципи на епидемиологијата и методи на истражување	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	5.	Компјутерски вештини и интернет во јавното здравство	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	6.	Современи епидемиолошки истражувања	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	7.	Болестите на зависност предизвик за јавното здравство	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	8.	Статистика	УКИМ, Стоматолошки факултет
9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии		
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма институција
	1.	Информатика и статистика во јавно здравство	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	2.	Епидемиолошки принципи и методи во истражувањата во јавното здравство	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	3.	Етика во научноистражувачка работа од областа	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	4.	Медицинските грешки како јавно здравствен проблем	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	5.	Палијативно згрижување - предизвик во јавното здравство	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	6.	Медицинска информатика со статистика	Базична медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	7.	Епидемиолошки основи на научното истражување	Клиничка медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	8.	Медицински грешки - реалност, соочување, пријавување и превенирање	Базична медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	9.	Палијативно згрижување -	Базична медицина, УКИМ Медицински факултет-

		предизвик на современата медицина	Скопје
	10.	Статистика	УКИМ, Стоматолошки факултет
10	Селектирани резултати во последните пет години		
	10.1	Релевантни печатени научни трудови (до пет)	
		Реден број	Автори
			Наслов
			Издавач / година
		1.	Pavloska N., Velik Stefanovska V., Ivanovski K., Kokolanski V
			Characteristics of dental tourism – dental facilities and treatment of patients from abroad.
			Medicus. 2020, ISSN 1409-6366 UDC 61 Vol· 25 (2).
		2.	Chekorova Mitreva B, Stavrikj K, Velikj Stefanovska V. et. all
			Association of glyceimic control, body weight and body fat distribution with selected socio-demographic factors in type 2 diabetes patients at first regular structured visit,
			Mac. Med. Review, 2019; 73 (1)
		3.	Petkovikj N., Velikj Stefanovska V., Eftimovska Rogach I., Eftimovska Otovikj N., Doneva A.
			Comparisan of accuracy of hospital mortality from cardiovascular diseases between two hospitals in Republic of North Macedonia.
			Physioacta. 2019; Vol.13 - No 1.
		4.	Petkovikj N., Velikj Stefanovska V., Eftimovska Rogach I., Eftimovska Otovikj N.,Doneva A.
			Accuracy of death certification from cardiovascular mortality in secondary care hospital.
			Arhivi, 2019. Vol.11 - No 2.
		5.	Milev I., Velikj Stefanovska V., Karagjozov P., Mancheva Lj., Zendelska R.
			Utilization of laparoscopic appendectomy – a three-year experience.
			Physioacta JMAPA, 2018;12(1):47-57
	10.2	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)	
		Реден број	Автори
			Наслов
			Издавач / година
		1.	Vesna Velikj Stefanovska et. all
			North Macedonia COVID-19 Snapshot MOnitoring (COSMO North Macedonia): Monitoring knowledge, risk perceptions, preventive behaviours, and public trust in the current coronavirus outbreak in North Macedonia
			WHO Regional office for Europe, WHO, 2020
		2.	Istituto Superiore di Sanità, Vesna Velikj Stefanovska et. all
			Improving microbiology diagnostic system quality in the function of surveillance on communicable diseases
			Istituto Superiore di Sanità, Roma, Italia, 2020
		3.	COST – European Cooperation in science&technology, Vesna Velikj Stefanovska et. all.
			CA18208 “Novel tools for test evaluation and disease prevalence estimation” – Harmony project –
			COST – European Cooperation in science & technology, 2018
		4.	Sandrine Sleiman, Joao Matias, Vesna Velikj Stefanovska et. all
			Global Population Survey on substance use
			EMCDDA, 2016/2017
		5.	Jose Jaime de
			MediPiet – Mediterranean
			Eropean Union, FIIAPP,

		Domingo, Concha Martín, Vinciane Sizaire, Nikoleta Mavroeidi, Adela Páez, Carmen Varela, Vesna Velikj Stefanovska	programme for Intervention Epidemiology Training	Instituto De Salud Carlos III, 2013/2017
10.3	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Даниловски Д, Таушанова Б, Велиќ Стефановска В, Исјановска Р, Зафирова Ивановска Б, Здравковска М, Павловска И.	Биостатистика – практикум за студенти на биомедицински науки	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет, Скопје. 2019. ISBN 978-608-4840-30-5, COBISS. MK-ID 110774794
	2.	Косевска Е., Велиќ Стефановска В., Најчевска М., Спасовски М., Георгиевска Исмаил Љ., Димова Ц., Положани А., Мирчевска Л., Рајчановска Д.	Културолошки и структурни компетенции на здравствени работници – практикум за студенти по медицински науки и здравство	Фондација Отворено општество – Македонија, Скопје, 2018 ISBN 978-608-218-271-1, COBISS. MK-ID 105306634
	3.	Косевска Е., Велиќ Стефановска В., Најчевска М., Спасовски М., Георгиевска Исмаил Љ., Димова Ц., Положани А., Мирчевска Л., Рајчановска Д.	Културолошки и структурни компетенции на здравствени работници – учебник за студенти по медицински науки и здравство	Фондација Отворено општество – Македонија, Скопје, 2018 ISBN 978-608-218-272-8, COBISS. MK-ID 105306890
4.	Даниловски Д, Оровчанец Н, Василевска К, Таушанова Б, Велиќ Стефановска В, Исјановска Р, Зафирова Ивановска Б, Павловска И.	Медицинска статистика – практикум за тригодишни стручни студии	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет, Скопје. 2017. ISBN 978-608-4596-70-7, COBISS. MK-ID 97870090	
10.4	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Naumovski M, Jovanovska I, Popovska K, Velikj Stefanovska V, Mirchevska G.	Identification of the microflora from the oral cavity of exotic snakes kept as pets.	Arch Pub Health 2020; 12 (2): 56-63 (Macedonian).
	2.	Svejoska-Cholakovska V, Kocova M, Velikj-Stefanovska V, Vlashki E.	The Association between Asthma and Obesity in Children –Inflammatory and Mechanical Factors.	Open Access Maced J Med Sci.2019 Apr 30;7(8):1314-1319. https://doi.org/10.3889/oamjms.2019.31
3.	Tofiloska V, Velic-Stefanovska V, Dimitrov G.	The Connection between the Endometrial Thickness and the Risk of Endometrial Malignancy in Postmenopausal	Open Access Maced J Med Sci. https://doi.org/10.3889/oamjms.2019.639	

			Women.	
	4.	Prosheva S, Kjosevska E, Velikj Stefanovska V.	Assessment of the physical environment situation in primary schools in the Republic of North Macedonia	Arch Pub Health 2020; 12 (3). https://doi.org/10.3889/aph.2020.5418
	5.	Velikj Stefanovska V., Stefanovska-Petkovska M., Bojadziev M., Bojadzieva S.	Investigation of Drivers and Determinants of Inpatient and Outpatient Satisfaction in Public Ambulatory and Hospital Departments.	Universal Journal of Public Health 2017, 5 (4): 141-150.
11	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
	11.1	Дипломски работи	24	
	11.2	Магистерски работи	7	
	11.3	Докторски дисертации	3	
12	Селектирани резултати во последните пет години			
	12.1	За ментори на докторски трудови: доказ за објавени шест научни трудови во референтна научна публикација (чл.136 став (8) од ЗВО)		
		Реден број	Автори	Наслов
			Издавач / година	
	1.	Makazlieva T, Stoilovska Rizova B, Stojanoski S, Manevska N, Vaskova O, Velikj Stefanovska V, Miladinova D.	Ultrasound features and preoperative accuracy of the fine needle aspiration biopsy in detection of thyroid carcinomas	<i>J Clin Ultrasound</i> . 2022; 1- 7. doi: 10.1002/jcu.23302
	2.	Babulovska A., Caparoska D., Velikj-Stefanovska V., Simonovska N., Pereska Z., Kostadinovski K., Naumoski	Clinical and biochemical findings of rhabdomyolysis in acute intoxications with psychoactive and chemical substances.	Georgian Medical News. 2020; No 3 (300) Mart:90-96
	3.	Prosheva S, Kjosevska E, Velikj Stefanovska V.	Assessment of the physical environment situation in primary schools in the Republic of North Macedonia.	Arch Pub Health 2020; 12 (3). https://doi.org/10.3889/aph.2020.5418
	4.	Simonovska NK, Stefanovska VV, Babulovska A.	Non-opioid substances acute poisonings with suicidal intent in patients with opioid use disorder.	Folia Med (Plovdiv) 2020;62(1):117-23. doi: 10.3897/folmed.62.e47789 .
	5.	Chekorova Mitreva B, Stavrikj K, Velikj Stefanovska V. et. all	Association of glycemic control, body weight and body fat distribution with selected socio-demographic factors in type 2 diabetes patients at first regular structured visit	Mac. Med. Review, 2019; 73(1)
	6.	Chekorova Mitreva B, Stavrikj K, Velikj Stefanovska V. et. all	Age-related change in glycemic control in diabetic patients with and without regular structured visits.	Medicus 61 Vol · 24 (2) · 2019

12.2	Доказ за најмалку два печатени научно-истражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Makazlieva T, Vaskova O, Stojanoski S, Nevena M, Miladinova D, Stefanovska VV.	Prognostic factors in thyroid carcinomas: a 17-year outcome study	Arch Endocrinol Metab. 2020 Feb;64(1):30-37. doi: 10.20945/2359-3997000000175. Epub 2019 Sep 30. PMID: 31576963
	2.	Stefanovska-Petkovska M, Stefanovska VV, Bojadjieva S, Bojadjiev MI.	Psychological distress, burnout, job satisfaction and intention to quit among primary healthcare nurses.	Health Serv Manage Res. 2020 Nov 6:951484820971444. doi: 10.1177/0951484820971444. Epub ahead of print. PMID: 33156712.
3.	Makazlieva T, Vaskova O, Nikolovska A, Stefanovska Velikj V.	Distribution of histopathological types of thyroid tumors in 1999-2015 compared to 1966-1988 year period.	Archive of Oncology 2020 Volume 26, Issue 1, Pages: 1-5 https://doi.org/10.2298/AOO190402005M	
12.3	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години			
	Реден број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/ конференција
	1.	Natasha Kirilo Simonovska, Stefanovska Velikj Vesna et. all	Endoscopic findings and emerging complications after ingestion of corrosive substances	GASTRO 2021 Prague, A Joint Meeting WGO/CSG, Prague, Czech Republic
	2.	Aleksandra Babulovska, Daniela Djaparovska, Stefanovska Velikj Vesna et. all	Comparison of aminotransferase activity in patients with rhabdomyolysis due to acute intoxication with psychotropic and chemical substances	GASTRO 2021 Prague, A Joint Meeting WGO/CSG, Prague, Czech Republic
	3.	Stefanovska Velikj Vesna., Vladimir Mikik,	Monitor migrant health in response to the influx of people in 2015-2017	MediPIET, Migrant and Refugee Health, training workshop, Athens, Greece
	4.	Stefanovska Velikj Vesna.	Sectors that might be involved in the management of a major health threat	ET, Emergency dness Beirut, Lebanon
5.	Vladimir Mikik, Stefanovska Velikj Vesna	Activities of Republic of Macedonia in MediPIET	MediPIET Annual Scientific Conference will be held in Brussels, Belgium,	
	Година	9-11 December 2021	9-11 December 2021	13-21, October, 2017
			22-28, September, 2017	28 - 30, November 2017

Реден број:	Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови		
1.	Име и презиме	Бети Зафирова-Ивановска	
2.	Дата на раѓање	3.04.1963	
3.	Степен на образование	Високо	
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на медицински науки	
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година
		Доктор по медицина	1989
		Специјалист по	1999
		Институција	
		УКИМ Медицински факултет-Скопје	
		УКИМ Медицински	

		епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика		факултет-Скопје
		Магистер	1998	УКИМ Медицински факултет-Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Доктор на науки	2002	УКИМ Медицински факултет-Скопје
		Општествени науки		
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Општествени науки		
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција	Звање и област во кои е избран и област	
		Институт за Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика, УКИМ Медицински факултет	Редовен професор	
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Епидемиологија	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	2.	Биостатистика со медицинска информатика	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	3.	Превентивна медицина (XII семестар)	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	4.	Примена на Епидемиолошките и Статистички методи во решавање на проблемите во Клиничката медицина	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	5.	Епидемиологија	Општа стоматологија, УКИМ Стоматолошки факултет	
	6.	Биостатистика	Општа стоматологија, УКИМ Стоматолошки факултет	
	7.	Информатика со здравствена статистика	Тригодишни стручни студии за физиотерапевти, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	8.	Информатика со здравствена статистика	Тригодишни стручни студии за логопеди, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	9.	Информатика со здравствена статистика	Тригодишни стручни студии за радиолошки технолози, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	10.	Информатика во здравствена нега	Тригодишни стручни студии за медицински сестри и техничари МСТ, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	11.	Јавно здравство - Епидемиологија и статистика	Тригодишни стручни студии за медицински сестри и техничари МСТ, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	12.	Примена на Епидемиолошките и Статистички методи во решавање на проблемите во Клиничката медицина	Тригодишни стручни студии, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	13.	Основи на здравствена статистика	Тригодишни стручни студии по медицинско-лабораториска дијагностика, УКИМ Медицински факултет-Скопје	

	14.	Медицинска информатика	Тригодишни стручни студии по медицинско-лабораториска дијагностика, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	15.	Епидемиологија и инфектологија	Тригодишни стручни студии по медицинско-лабораториска дијагностика, УКИМ Медицински факултет-Скопје
9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии		
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција
	1.	Контрола на заразни заболувања	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	2.	Компјутерски вештини и Интернет во Јавното здравство	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	3.	Контрола на незаразни заболувања	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	4.	Биостатистика	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	5.	Основи на епидемиолошки методи	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	6.	Епидемиолошкиот метод во одредување на ефикасноста на превенцијата на заразните и незаразните хронични болести	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	7.	Апликативна вредност на епидемиолошките и статистички методи во решавање на проблемите поврзани со здравјето	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	8.	Статистика	УКИМ, Стоматолошки факултет
9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии		
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција
	1.	Информатика и статистика во јавно здравство	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	2.	Епидемиолошки принципи и методи во истражувањата во јавното здравство	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	3.	Методологија на научно истражувачка работа во јавно здравство и истражувачка етика	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	4.	Епидемиолошкиот метод во процена на ефикасноста на превенирањето на заразните и незаразни болести	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	5.	Примена на ЕПИДЕМИОЛОШКИТЕ и СТАТИСТИЧКИ МЕТОДИ за решавање на проблемите со кои се соочува КЛИНИЧКАТА МЕДИЦИНА	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	6.	Медицинска информатика со статистика	Базична медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	7.	Епидемиолошки методи во медицинските истражувања	Клиничка медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	8.	Епидемиолошкиот метод во процена на ефикасноста на превенирањето на заразните и	Базична медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје

			незаразни болести	
	9.		Примена на ЕПИДЕМИОЛОШКИТЕ и СТАТИСТИЧКИ МЕТОДИ за решавање на проблемите со кои се соочува КЛИНИЧКАТА МЕДИЦИНА	Базична медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
	10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)		
		Реден број	Автори	Наслов
			Издавач / година	
		1.	Daniela Ivanova Panova MD1 , Beti Zafirova Ivanovska2 , Aleksandra Atanasova Boshku MD PhD1 ,Viktorija Jovanovska MD PhD1	DYSMENORRHEA SYMPTOMS, INTENSITY OF PAIN AND COPING STRATEGIES AMONG STUDENT POPULATION IN REPUBLIC NORTH MACEDONIA
			Medicus, ISSN 1409-6366 UDC 61 Vol · 25 (1) · 2020, str 76-81, Skopje	
		2.	Емире Билали1, Елена Косевска2, Бети Зафирова-Ивановска3	Влијание на анксиозноста кај родителите врз давјето на децата во периодот на нивниот пубертет на територија на општина Гостивар
			Medicus, ISSN 1409-6366 UDC 61 Vol · 24 (3) · 2019, str 359-365, Skopje	
		3.	G.Selim1,O.Stojceva-Taneva1, Liljana Tozija1, Beti Zafirova-Ivanovska2, Goce Spasovski1, Vesna Gerasimovska1, Zvezdana petronijevic1, Lada Trajceska1, Pavlina Dzekova-Vidimliski1, Nikola Gjorgjievski1, Svetlana Pavleska-Kuzmanovska1, Angela Kabova1 and Ljubica Georgievska -Ismail3	Uric acid and left ventricular hypertrophy: another relationship in hemodialysis patients
			Clinical Kidney Journal, 2019, 1-8	
		4.	Jankulovska A ¹ , Tozija Fimka ²³ , Ivanovska B ⁴	Health workers attitudes, knowledge and practice towards migrant-patients
			MJA, ISSN 2545-4366, Vo.4 No 3, October 2020, 42-53	
		5.	Tomova E, Maleska-Ivanovska V, Pavlovska I, Ivanovska Zafirova B.	The meaning of auricular acupuncture info-implant in alleviating symptoms resulting from degenerative changes in the cervical vertebrae and the aa. vertebralis syndrome
			Physioacta 2016; Vol 10-No3; page: 51-61.	
	10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)		
		Реден број	Автори	Наслов
			Издавач / година	
		1.	Јулија Живадиновиќ-Богдановска, Марија Папазова, Ники Матвеева, Билјана Зафирова, Елизабета Чадиловска, Аце Додевски, Билјана Бојациева, Бети Зафирова-	Анатомски варијации на аортниот лак-клиничко и радиолошко значење
			2001/20/ЕС	
			2016	

		Ивановска, Ирина Павловска, Јасмина Чабуковска-Радулова, Тања Петровска		
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Даниловски Д, Таушанова Б, Велиќ Стефановска В, Исјановска Р, Зафировска-Ивановска Б, Павловска И.	Биостатистика – практикум за студенти на биомедицински науки	Универзитет “Св. Кирил и Методиј“, Медицински факултет, Скопје. 2019. ISBN 978-608-4840-30-5, COBISS.MK-ID 110774794.
	2.	Даниловски Д, Оровчанец Н, Василевска К, Таушанова Б, Велиќ Стефановска В, Исјановска Р, Зафировска-Ивановска Б, Павловска И.	Медицинска статистика и информатика: тригодишни стручни студии	Универзитет “Св. Кирил и Методиј“, Медицински факултет, Скопје. 2015. ISBN 978-608-4596-69-1, COBISS.MK-ID 97866506.
	3.	Даниловски Д, Оровчанец Н, Василевска К, Таушанова Б, Велиќ Стефановска В, Исјановска Р, Зафировска-Ивановска Б, Павловска И.	Медицинска статистика: практикум за тригодишни стручни студии	Универзитет “Св. Кирил и Методиј“, Медицински факултет, Скопје. 2015. ISBN 978-608-4596-70-7, COBISS.MK-ID 97870090.
	4.			
	5.			
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Aleksandra Atanasova Boshku ¹ , Beti Zafirova-Ivanovska ² , Sasha Jovanovska Mishevskaja ¹	Hormonal and adiposity state of women with polycystic ovary syndrome: implication of adipocytokines	Atherosclerosis 263 (2017) e111-e282
	2.	A. Atanasova Boshku ¹ , B.Zafirova-Ivanovska ² , V. Jovanovska ¹	Adipokines and atherogenic parametres in insulin resistant and non-insulin resistant women with polycystic ovary syndrome	Atherosclerosis 275(2018) e104-e255
	3.	Beti Zafirova-Ivanovska, Sonja Topuzovska, Rozalinda Popova-Jovanovska, Zharko Spasovski	Public health aspect of comparison of laparoscopic and open method of cholecystectomy	International Journal, ISSN 2545-4439, Scientific papers, Vol.17.3
	4.	Irina Pavlovska, Nikola Orovcanec, Biljana Taushanova, Beti Zafirova	Risk of lung cancer in current cigarette smokers: Case-control study results	Journal of Thoracic Oncology. Volume 12; Issue S1; January 2017. 17 th World Conference on Lung Cancer, December 4-7, 2016, Vienna, Austria. Page 560s.
	5.	Beti Zafirova, Sonja Topuzovska, Julija	Public health aspects of Post-traumatic stress	ICSS XII 2017, 13 th International

			Zivadinovik, Marija Andonova	disorder in patients who have experienced a car accident	Conference on Social Medicine , Volume II	
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии					
	11.1.	Дипломски работи		2		
	11.2.	Магистерски работи		6		
	11.3.	Докторски дисертации		5		
12.	Селектирани резултати во последните пет години					
	12.1.	За ментори на докторски трудови: доказ за објавени шест научни трудови во референтна научна публикација (чл. 136 став (8) од ЗВО)				
		Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година	
		1.				
		2.				
		3.				
		4.				
		5.				
		6.				
	12.2.	Доказ за најмалку два печатени научно-истражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години				
		Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година	
		1.	A. Atanasova Boshku ¹ , B.Zafirova-Ivanovska ² , V. Jovanovska ¹	Association of vascular and inflammatory markers with metabolic disorders in women with polycystics ovary sybdrome	Vojnosanit Pregl 2019; 76(7): 703-709	
		2.				
	12.3.	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години				
		Реден број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/ конференција	Година
		1.	Beti Zafirova, Sonja Topuzovska, Julija Zivadinovik, Marija Andonova	Public health aspects of Post-traumatic stress disorder in patients who have experienced a car accident	ICSS XII 2017, 13 th International Conference on Social Medicine , 06-07 October 2017	2017
		2.	Beti Zafirova-Ivanovska, Sonja Topuzovska, Rozalinda Popova-Jovanovska, Zharko Spasovski	Public health aspect of comparison of laparoscopic and open method of cholecystectomy	Thirteenth International Scientific Conference THE TEACHER OF THE FUTURE 25-28 .5., BUdva , Montenegro	2017
		3.	Pavlovska Irina, Taushanova Biljana, Zafirova Ivanovska Beti, Stojanova Ljiljana	Transverzalni (Cross sectional), studij o zastupljenosti impaktiranih maksilarnih ocnjaka u Republici Makedoniji	4 ^{ti} Hrvatski Epidemioloski kongres s megunarodnim sudjelovanjem, 16.-18. svibnja 2019, Opatija, Croatia	2019

Реден број:		Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови		
1.	Име и презиме	Фимка Тозија		
2.	Дата на раѓање	29 11 1958г.		
3.	Степен на образование	Високо		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1986	УКИМ Медицински факултет Скопје
		Специјализација	1995	УКИМ Медицински факултет Скопје
		Докторат	2002	УКИМ Медицински факултет Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер/специјализација	Подрачје	Поле	Област
		Медицински науки и здравство	Фундаментални медицински науки и јавно здравје	Социјална медицина и јавно здравје
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Медицински науки и здравство	Фундаментални медицински науки и јавно здравје	Социјална медицина и јавно здравје
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција		Звање и област во кои е избран
		Институт за јавно здравје на РС Македонија УКИМ Медицински факултет Скопје		Редовен професор Социјална медицина и јавно здравје
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
	9.1.	Список на предмети што наставникот ги води на првиот циклус на студии		
		Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција
		1.	Вовед во медицина	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		2.	Промоција на здравје	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		3.	Социјална медицина и економика во здравството	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		4.	Клиничка пракса - Јавно здравство	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		5.	Оценка на здравје и стратешко планирање за здравје во заедницата – избран предмет	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		6.	Здравје на мигранти– избран предмет	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	7.	Јавно здравство	Тригодишни стручни студии за медицински сестри-техничари, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	8.	Здравствен менаџмент	Тригодишни стручни студии за медицински сестри-техничари, УКИМ Медицински факултет-Скопје	

	9.	Здравствен менаџмент	Тригодишни стручни студии за радиолошки технолози. УКИМ Медицински факултет-Скопје
	10.	Здравствен менаџмент	Тригодишни стручни студии за логопеди УКИМ Медицински факултет-Скопје
	11.	Здравствен менаџмент	Тригодишни стручни студии за физиотерапевти. УКИМ Медицински факултет-Скопје
	12.	Здравствено и социјално законодавство	Тригодишни стручни студии за медицински сестри-техничари, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	13.	Здравствено и социјално законодавство	Тригодишни стручни студии за радиолошки технолози. УКИМ Медицински факултет-Скопје
	14.	Здравствено и социјално законодавство	Тригодишни стручни студии за логопеди УКИМ Медицински факултет-Скопје
	15.	Здравствено и социјално законодавство	Тригодишни стручни студии за физиотерапевти. УКИМ Медицински факултет-Скопје
	16.	Промоција на здравје	Тригодишни стручни студии за медицински сестри-техничари, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	17.	Промоција на здравје	Тригодишни стручни студии за радиолошки технолози. УКИМ Медицински факултет-Скопје
	18.	Промоција на здравје	Тригодишни стручни студии за логопеди УКИМ Медицински факултет-Скопје
	19.	Промоција на здравје	Тригодишни стручни студии за физиотерапевти. УКИМ Медицински факултет-Скопје
	20.	Социјална медицина	Тригодишни стручни студии по медицинско - лабораториска дијагностика, УКИМ Медицински факултет во Скопје
	21.	Здравје на мигранти – изборен предмет	Тригодишни стручни студии за медицински сестри-техничари, СР, СФ, СЛ, лаборанти, акушерки УКИМ Медицински факултет-Скопје
	22.	Оценка на здравје и стратешко планирање за здравје во заедницата – изборен предмет	Тригодишни стручни студии за медицински сестри-техничари, СР, СФ, СЛ, лаборанти, акушерки, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	23.	Здравствено и сексуално образование и социјална медицина	Тригодишни стручни студии за акушерки, УКИМ Медицински факултет во Скопје
	24.	Промоција на здравје	Тригодишни стручни студии за акушерки, УКИМ Медицински факултет во Скопје
	25.	Здравствено и социјално законодавство	Тригодишни стручни студии за акушерки, УКИМ Медицински факултет во Скопје
	26.	Социјална медицина – изборен предмет	Дентална медицина, УКИМ Стоматолошки факултет Скопје
9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии		
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција
	1.	Економика во здравство – задолжителен предмет	Пост-дипломски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	2.	Јавно-здравствена работа и организација - задолжителен предмет	Пост-дипломски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	3.	Здравствен менаџмент - задолжителен предмет	Пост-дипломски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	4.	Фамилијарни и специјални потреби – задолжителен предмет	Пост-дипломски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	5.	Планирање за здравје – стратешка анализа и планирање во јавното здравје – изборен предмет	Пост-дипломски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје

	6.	Контрола и превенција на повреди и насилство - истражување и промоција на безбедност – изборен предмет	Пост-дипломски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма институција	
	1.	Принципи на добра пракса во јавното здравство – задолжителен предмет	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	2.	Дизајнирање и управување со научно-истражувачките проекти во јавното здравство - задолжителен предмет	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	3.	Здравствена политика и стратешко планирање – изборен предмет	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	4.	Контрола и превенција на повреди и насилство: истражување и промоција на безбедност – изборен предмет	Докторски студии по јавно здравство и клиничка медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	5.	Здравје и здравствена заштита на мигранти и добри практики	Докторски студии по клиничка медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
10	Селектирани резултати во последните пет години			
10.1	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Kurti-Karameta A, Tozija F.	Assessment of the epidemiological situation and burden of COVID-19 on global, regional and national level.	Arch Pub Health [Internet]. 2021 Nov. 20 [cited 2021 Dec. 1];13(2):5-16
	2.	Jankulovska A, Tozija F , Ivanovska B, Minov J.	Health workers' attitudes, knowledge and practice towards migrant-patients.	Macedonian Journal of Anaesthesia. Vol. 4 No 3, October 2020:42-54
	3.	Meri Sapurik, Fimka Tozija.	Laser treatment for improvement of oral health of elderly	10 th International Conference ICT Innovations 2018. Web proceedings: ICT Innovations_2018-paper original 82: 1-13 http://proceedings.ictinnovations.org/attachment/paper/491/laser-treatment-for-improvement-of-oral-health-in-elderly.pdf
4.	Фимка Тозија	Безбедноста во сообраќајот на патиптата предизвици за јавноздравствен одговор.	Архиви на јавно здравје, Vol.9 No.2 2017:35-45	

	5.	Biljana Kakaraskoska Boceska, Fimka Tozija , Sekovska, Stikova, Petrovska	Elisaveta Milena	Laboratory Acquired infections among employees in the Microbiological Laboratories in Macedonia.	Arch Pub Health Vol.9 No.1 2017: 58-65
10.2	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)				
	Реденброј	Автори		Наслов	Издавач / година
	1.	<u>Fimka Tozija</u>		Project for Global Status Report on Road Safety 2022	WHO. 2022-2023
	2.	<u>Fimka Tozija</u>		Road Safety Management Capacity Review (RSMCR) and improvements of road safety management capacity at municipality level (Local Communities)	World Bank/Ministry of transport and Communications. 2022-
	3.	<u>Fimka Tozija</u>		Road Safety Observatory and Indicators for Road Safety.	Transport Community. 2020 -
	4.	Fimka Tozija		INHERIT Project	HORIZON 2020 2016-2020
	5.	Tozija Fimka		Project Monitoring system of the situation related to violence against children	UNICEF/EU Commission, 2016- 2018
10.3	Печатени книги во последните пет години (до пет)				
	Реденброј	Автори		Наслов	Издавач / година
	1.	Fimka Tozija		North Macedonia MIPEX 2020. In Editors: Solano, Giacomo & Huddleston, Thomas (2020). Migrant Integration Policy Index 2020.	Barcelona/ Brussels: CIDOB and MPG. 2020
	2.	Тозија Фимка , Ставриќ Катарина, Факовиќ, Нермина, Матевска Весна, Кочовска Елена		Постапување на здравствените работници како одговор на родово базирано насилство, вклучувајќи ги и лицата со попреченост - Прирачник	ХЕРА - Асоцијација за здравствена едукација и истражување, Скопје, 2020

		3.	Fimka Tozija	Structural and Social Violence. In Editor: Laaser U. (editor) The Global Public Health Curriculum Specific Global Health Competences (Short Reports)	SEEJPH 2018, posted: 06 February 2018. DOI 10.4119/UNIBI/SEEJPH - 2018 180
		4.	Tozija F.	Structural and Social Violence. In: Laaser U., Beluli F. (Eds.). South Eastern European Journal of Public Health. Special Volume 2016: A Global Public Health Curriculum 2 nd Edition (2016),	Publisher: Jacobs/Germany 2016, p:105-119 ISSN 2197-5248, DOI: 10.4119/UNIBI/SEEJPH-2015-106 Available at http://www.seejph.com/index.php/seejph/article/view/106/82
		5.	Gjorgjev D., Tozija F.	Enviromental health and Climate Change. In: Laaser U., Beluli F. (Eds.). South Eastern European Journal of Public Health. Special Volume 2016: A Global Public Health Curriculum 2 nd Edition (2016)	Publisher: Jacobs/Germany 2016, p:61-66 ISSN 2197-5248, DOI: 10.4119/UNIBI/SEEJPH-2015-106 Available at http://www.seejph.com/index.php/seejph/article/view/106/82
10.4	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)				
	Реденброј	Автори		Наслов	Издавач / година
	1.	Janevski B, Tozija F , Ristovska G, Mikikj V, Poposka-Treneska V.		The prioritisation of zoonoses in the Republic of North Macedonia – Do we need one health approach.	Arch Pub Health [Internet]. 2021 Nov. 20 [cited 2021 Dec. 1];13(2):39-48
	2.	Мухамед Таири, Фимка Тозија		Подобрување на човековите права во здравствената заштита во Република Македонија.	Арх Ј Здравје 2019; 11(1): 5-18
	3.	Anica Milenkovska and Fimka Tozija		Applied Information and Communication on Technology in Road Traffic Safety Research – Burden of Road Traffic Injuries in republic of macedonia	10 th International Conference ICT Innovations 2018. Web proceedings: ICT Innovations_2018-paper original 82: 1-10
	4.	Fimka Tozija		Health Migration Integration Policy and Response in Republic of Macedonia	"Ss. Cyril and Methodius" University in Skopje Institute for sociological, political and juridical research International Conference: Challenges of Contemporary Society II, 17 November 2017, Skopje, Macedonia. Book of proceedings: 82-93

	5.	Димитринка Јорданова-Пешевска, Фимка Тозија , Љупчо Ефремов.	Поврзаност помеѓу злоупотребата, занемарувањето и травматските доживувања во детството со ризичните однесувања штетни по здравјето на адолесцентите.	Архиви на јавно здравје, Vol.9 No.2 2017:26-34	
	6.				
11	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии				
	11.1	Дипломски работи	16		
	11.2	Магистерски работи	18		
	11.3	Докторски дисертации	8		
12	Селектирани резултати во последните пет години				
	12.1	За ментори на докторски трудови: доказ за објавени шест научни трудови во референтна научна публикација (чл. 136 став (8) од ЗВО)			
		Реен. број	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	Tozija F , Lizana T.	Migrant Health Policy in European Union (EU) and non EU country: Current situation and future challenges for improvement (Original research)	SEEJPH 2020, posted: 16 March 2020. DOI:10.4119/seejph-3369
		2.	Angelka Jankulovska, Fimka Tozija .	The Right of Access to Health Care for Migrants in the Republic of North Macedonia - Barriers and Challenges.	Journal of Health, Medicine and Nursing Vol.70, 2020: 20-25 ISSN 2422-8419 https://iiste.org/Journals/index.php/JHMN
		3.	Dimitrinka Jordanova Peshevskа, Fimka Tozija	Are Resilient Factors Increasing the Risk for Childhood Psychological Victimization?	Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences. 2018 Jun 20; 6(6):1168-1173. https://doi.org/10.3889/oamjms.2018.272 eISSN: 1857-9655
		4.	B. Staatsen, N. van der Vliet, H. Kruize Lisbeth Hall..... F. Tozija .....I. van Kamp.	Exploring triple-win solutions for living, moving and consuming that encourage behavioural change, protect the environment, promote health and health equity.	HORIZON 2020. INHERIT, 2017 www.inherit.eu (https://inherit.eu/wp-content/uploads/2017/06/INHERIT-Executive-Summary--low-res_ISSUU.pdf)
		5.	Thomas-Reilly RG, Tozija F , Soltan V, Nikovska DG, Crudu V, Atun R, McKee M.	Multidrug-resistant tuberculosis in Moldova and the Former Yugoslav Republic of Macedonia: The importance of the overall governance of the health systems	SEEJPH 2016, posted: 11 January 2016. DOI 10.4119/UNIBI/SEEJPH-2016-85

			(Original research).	
	6.	Meisner C, Gjorgjev D, Tozija F.	Estimating health impacts and economic costs of air pollution in the Republic of Macedonia.	SEEJPH 01/2015; DOI: 10.12908/SEEJPH-2014-45
12.2	Доказ за најмалку два печатени научно-истражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Charalampous P, Pallari P, Gorasso V, von der Lippe E,..... Tozija F .....Haagsma JA.	Methodological considerations in injury burden of disease studies across Europe: a systematic literature review	BMC Public Health. 2022 Aug 17;22(1):1564. (if 3.177)
	2.	Haagsma JA, Charalampous P, Ariani F, Gally A, ... Tozija F ..... Zastrozhina A, Polinder S, and Majdan M.	The burden of injury in Central, Eastern, and Western European sub-region: a systematic analysis from the Global Burden of Disease 2019 Study.	<u>Arch Public Health</u> . 2022; 80: 142. Published online 2022 May 20. (if 2.589)
	3.	Charalampous, Periklis, Vanessa Gorasso, Dietrich Plass, Sara M Pires, Elena von der Lippe,... Fimka Tozija , ...Grant M A Wyper, and [missing] The COST Action CA18218 Participants. 2022.	Burden of Non-Communicable Disease Studies in Europe : A Systematic Review of Data Sources and Methodological Choices.	EUROPEAN JOURNAL OF PUBLIC HEALTH. 2022. (5 year Impact Factor 4.011)
	4.	Tozija F	Women's Safety and Gender-Based Violence in the Republic of North Macedonia.	<i>Front. Public Health</i> 8:33. doi: 10.3389/fpubh.2020.00033 https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpubh.2020.00033/full (if 6.461)
	5.	Nina van der Vliet, Brigit Staatsen , Hanneke Kruize· George Morris , Caroline Costongs· .... Fimka Tozija , ...Jantine Schult	The INHERIT Model: A Tool to Jointly Improve Health, Environmental Sustainability and Health Equity through Behavior and Lifestyle Change	July 2018 International Journal of Environmental Research and Public Health 15(7):1435 (if. 4.614)
12.3	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години			
	Реден	Автори	Наслов на	Меѓународен собир/ Година

број		трудот	конференција	
1.	Fimka Tozija	Surveillance System for Road Safety in Republic of North Macedonia	Road Safety Conference and the Second meeting of the Western Balkans Road Safety Observatory (WBRSO). Skopje	6-7 December 2021
2.	Tozija F, Memeti Sh, Milenkoska A.	Road Traffic Injuries in Republic of North Macedonia	24 th International Conference on Safe Community, Tabriz, Iran. Journal Injury & Violence Volume 11 Suppl. 2 July 2019: Paper No 42	22-25 August 2019
3.	Fimka Tozija, Muhamed Tairi.	Patient Safety in Republic of North Macedonia	ISHC 15th Edition of International Conference on Healthcare. Barcelona, Spain. Journal of Healthcare Communications, May 2019, Volume 4:66 ISSN:2472-1654	27-29 May 2019
4.	Fimka Tozija	Knowledge translation into practice in primary health care	EPCCS Annual CV Summit for Primary Care – 2018. Barcelona, Spain. Book of abstracts: 21-22	March 15-16 2018

Реден број:	Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови			
1.	Име и презиме	Елена Ќосевска		
2.	Дата на раѓање	25.06.1958		
3.	Степен на образование	Високо		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1984	УКИМ Медицински факултет-Скопје
		Магистериум		
		Докторат	2004	УКИМ Медицински факултет-Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Општествени науки		
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Медицински науки и здравство	Јавно здравство	Социјална медицина
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција		Звање и област во кои е избран и област
		ЈЗУ Институт за јавно здравје		Редовен професор Социјална медицина

9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии		
9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии		
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција
	1.	Вовед во медицина и здравствени професии- задолжителен предмет	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	2.	Промоција на здравје- задолжителен предмет	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	3.	Социјална медицина и здравствена економија- задолжителен предмет	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	4.	Клиничка пракса- задолжителен предмет	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	5.	Социјална медицина -изборен предмет	Општа стоматологија, УКИМ Стоматолошки факултет-Скопје
	6.	Промоција на здравје и здравствено воспитување- задолжителен предмет	Тригодишни стручни студии за дипломирана медицинска сестра/медицински техничар УКИМ Медицински факултет-Скопје
	7.	Промоција на здравје и здравствено воспитување - задолжителен предмет	Тригодишни стручни студии за дипломирани логопеди УКИМ Медицински факултет-Скопје
	8.	Промоција на здравје и здравствено воспитување - задолжителен предмет	Тригодишни стручни студии за дипломирани физиотерапевти УКИМ Медицински факултет-Скопје
	9.	Промоција на здравје и здравствено воспитување - задолжителен предмет	Тригодишни стручни студии за дипломирани радиолошки технолози УКИМ Медицински факултет-Скопје
	10.	Социјална медицина- задолжителен предмет	Тригодишни стручни студии за дипломиран инженер по медицинско-лабораториска дијагностика УКИМ Медицински факултет-Скопје
	11.	Промоција на здравје, здравствено и сексуално образование-задолжителен предмет	Тригодишни стручни студии за дипломирана акушерка/акушер УКИМ Медицински факултет-Скопје
	12.	Културолошки и структурни компетенции на здравствените професионалци-изборен предмет	Општа медицина, тригодишни стручни студии за дипломирани логопеди, медицински сестри/техничари, радиолошки технолози и физиотерапевти, дипломиран инженер по медицинско-лабораториска дијагностика и дипломирана акушерка/акушер УКИМ Медицински факултет-Скопје
9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии		
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција

	1.	Унапредување (промоција) на здравјето-задолжителен предмет	Јавно здравство УКИМ Медицински факултет-Скопје		
	2.	Социјални и бихевиорални науки во јавното здравство-задолжителен предмет	Јавно здравство УКИМ Медицински факултет-Скопје		
	3.	Културолошки и структурни компетенции на здравствените професионалци-изборен предмет	Јавно здравство УКИМ Медицински факултет-Скопје		
9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии				
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција		
	1.	Методологија на научно-истражувачката етика со примена и примери во подрачјето на јавното здравство- задолжителен предмет	Јавно здравство УКИМ Медицински факултет-Скопје		
	2.	Промоција на здравје и превенција на болести--изборен предмет	Јавно здравство УКИМ Медицински факултет-Скопје		
	3.	Промоција на здравје и превенција на болести--изборен предмет	Базична медицина УКИМ Медицински факултет-Скопје		
	4.	Промоција на здравје и превенција на болести--изборен предмет	Клиничка медицина УКИМ Медицински факултет-Скопје		
	5.	Културолошки и структурни компетенции на здравствените професионалци-изборен предмет	Јавно здравство УКИМ Медицински факултет-Скопје		
	6.	Културолошки и структурни компетенции на здравствените професионалци-изборен предмет	Базична медицина УКИМ Медицински факултет-Скопје		
	7.	Културолошки и структурни компетенции на здравствените професионалци-изборен предмет	Клиничка медицина УКИМ Медицински факултет-Скопје		
10	Селектирани резултати во последните пет години				
	10.1	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
		Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	Kjosevska E.	The harmful effects of tobacco use - a challenge for intersectoral cooperation at a local level in the Republic of Macedonia.	EURODIALOGUE 23. Journal for European Issus. Studiorum. Skopje, 2017

	2.	Билали М, Косевска Е., Зафирова Ивановска Б..	Воспитните стилови на мајката и навиките за пушење цигари кај адолесцентите	Medicus, Vol. 22(2) 2017
	3.	Prosheva S., Kjosevska E.	Health status and health behavior of adolescents in the Republic of North Macedonia	Physioacta. Vol 13- No2.2019
	4.	Лидушка Василеска, Елена Косевска, Тања Лековска- Стоицовска, Вјоса Речица.	Улога на комуникацијата и оралната здравствена писменост во промоција на оралното здравје.	Архиви на јавно здравје. Вол 12 (1), 2020
	5.	Vasileska L., Kjosevska E, Lekovska Stoicovska T.	Prevention of Coronavirus infections SARS-COV-2 in dental practice	Arh Pub Health 2021: 13(1) doi.org/10.3889/arh2021.5992
10.2	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Реденбр ој	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Silvana Onceva, Elena KJosevska, Vesna Velikj Stefanovska, Beti Zafirova Ivanovska.	Use of psychoactive substances among the general population in the Republic of Macedonia. 2017: Research report	Institute of Public Health of the Republic of Macedonia. European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (EMCDDA). 2017
	2.	Silvana Oncheva (PI), Elena Kjosevska et al.	European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs. ESPAD Report 2019	European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (EMCDDA), 2019
	3.	Kjosevska E.,Prosheva S.	On-line Survey for Drug Use	EMCDDA, IPH. 2020/21
	4.	Kjosevska E.	SHE monitoring of HPS - Report in North Macedonia	SHE Network and Foundation, 2020
	5.	Kjosevska E., Memeti Sh., Velikj Stefanovska V. et al.	Distance learning on epidemic and pandemic outbreaks in Western Balkans: Albania, North Macedonia, Serbia, B&H, Montenegro	CEI&ISS with IPH RNM, 2020/2021
10.3	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Реденбр ој	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Косевска Е. и сор.	Глобално истражување за пушење кај младите, 2016 книга - извештај	Институт за јавно здравје, 2017
	2.	Silvana Onceva, Elena KJosevska, Vesna Velikj Stefanovska, Beti Zafirova	Use of psychoactive substances among the general population in the R. of Macedonia.2017: Research report.	Institute of Public Health of the Republic of Macedonia,2017

		Ivanovska.		
	3.	Ќосевска Е., Стефановска В. В., Најчевска М., Исмаил Георгиевска Лј., Спасовски М., Димова Ц., Положани А., Мирчевска Л., Рајчановска Д.	Културолошки и структурни компетенции на здравствените работници – книга учебник	Фондација Отворено Општество Македонија, 2018
	4.	Ќосевска Е., Стефановска В. В., Најчевска М., Исмаил Георгиевска Лј., Спасовски М., Димова Ц., Положани А., Мирчевска Л., Рајчановска Д.	Културолошки и структурни компетенции на здравствените работници – книга практикум	Фондација Отворено Општество Македонија, 2018
	5.	Kjosevska Elena, Stefanovska Velikj Vesna, et al.	North Macedonia COVID- 19 Snapshot MOnitoring (COSMO North Macedonia): Monitoring knowledge, risk perceptions, preventive behaviors, and public trust in the current coronavirus outbreak in North Macedonia	WHO, IPH, 2020
10.4	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Реденбр ој	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Hoxha R., Kjosevska E.,Berisha M., Ramadani N., Begolli I., Zhjeqi V.,Gashi S., Zajmi D.	Personal Assessment of Hospitalization and the Possibility for Complaint Comparative Analysis of the Situation in Public and Private Hospitals in Kosovo	Medicus Vol 22(1) 2017
	2.	Тања Лековска Стоицовска, Елена Ќосевска, Лидушка Василеска, Вјоса Речица	Морталитет од КВБ во Македонија, во период 2010-2018 година	Македонско лекарско друштво. Денови на превентивната медицина,Струга, 2019
	3.	Лидушка Василеска, Елена Ќосевска, Тања Лековска- Стоицовска, Вјоса Речица.	Смртност на населението и одредени индикатори за квалитет на живот на населението во Европската Унија (ЕУ) и во Република Северна	Македонско лекарско друштво. Денови на превентивната медицина,Струга, 2019

			Македонија (PCM)		
	4.	Сања Прошева, Елена Косевска, Весна Велиќ Стефановска..	Проценка на состојбата со физичката средина во основните училишта во Република Северна Македонија	Архиви на јавно здравје. Вол 12 (2), 2020.	
	5.	Darijan Trajanov, Elena Kjosevska, Beti Ivanova Zafirova	Level of physical activity among the students at the Faculty of Medicine within Ss. Cyril and Methodius University in Skopje	Journal of Morphological Sciences. Vol 3 No 3(2020):JMS Pages 49-55	
11	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии				
	11.1	Дипломски работи	40		
	11.2	Магистерски работи	13		
	11.3	Докторски дисертации	9		
12	Селектирани резултати во последните пет години				
	12.1	За ментори на докторски трудови: доказ за објавени шест научни трудови во референтна научна публикација (чл. 136 став (8) од ЗВО)			
		Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	Dejanova-Ilijevska V., Kosevska E., VeljicStefanovska V., Velkova E., Bozinovska S., Popcevska E., Koneska R.	Emotional Life in Adult People With Haemophilia.	Physioacta , Vol.11- No.2, 2017.
		2.	Билали М., Косевска Е., Зафирова Ивановска Б. Елези Н.	Поврзаноста на воспитните стилови на мајката со навиките за пиење алкохол кај адолесцентите.	Medicus, Vol. 23(1), 2018.
		3.	Bilali E., Kjosevska E., Zafirova Ivanovska B.	Vlijanie na anksioznosta kaj roditelite vrz zdravjeto na decata vo periodot na nivniot pubertet na teritorija na o.Gostivar.	Medicus, Vol. 24(3), 2019.
		4.	Prosheva S., Kjosevska E.	Health status and health behavior of adolescents in the Republic of North Macedonia.	Physioacta. Vol 13-No2. 2019
		5.	Емире Билали, Елена Косевска, Бети Зафирова Ивановска	Проценка на присуство на анксиозност кај родителите на деца во пубертет на територија на општина Гостивар	Medicus, Vol. 25(2), 2020.
		6.	Даријан	Влијанието на	Арх. Ј Здравје

		Трајанов, Елена Ќосевска, Бети Зафирова-Ивановска	социоекономската состојба во семејството врз практикување редовна физичка активност кај младите	2020:12(3)doi.org/10.3889/arh.2020.5613	
12.2	Доказ за најмалку два печатени научно-истражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години				
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година	
	1.	K. Petrovski, E. Kjosevska, Sh.Memeti, M.Petrovski	The challenge of monitoring climate changes and its consequences in North Macedonia	European Journal of Public Health. Vol . 31, Issue 6, 2021 Impact Factor 3.367	
	2.	Elena Kjosevska, Sanja Prosheva	Use of Psychoactive substances during Covid-19 in Republic of North Macedonia	International Journal of Health Sciences and Research. Vol. 12 Issue 3, 2022 Impact factor 6,64	
	3	Kjosevska E., Stefanovska Velikj V., Memeti Sh., Prosheva S.	Conditions and Challenges for Healthy School Staff in the Republic of North Macedonia	Open Access Maced J Med Sci [Internet]. 2022 Mar. 1 [cited 2022 Mar. 7];11(E). Available from: https://oamjms.eu/index.php/mjms/article/view/Impact factor 1.12	
12.3	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години				
	Реден број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/ конференција	Година
	1.	Kjosevska E., Memeti Sh., Prosheva S.	Macedonian Experience in the Field of Health Promotion and Health Education.	2 nd Regional Conference on Health Promotion and Health Education. Pristina, Kosovo	2017
	2.	<u>Elena Kjosevska</u> , Shaban Memeti, Sanja Prosheva.	Implementation of Core Health Promotion Principles for Better Health of the Population.	51 Days of Preventive Medicine – International Congress, Nis, Serbia	2017
	3.	<u>Elena Kjosevska</u>	The implementation of the pilot project “A STUDY FOR HEALTH BEHAVIOR IN SCHOOL - AGED CHILDREN - SCHOOLS FOR HEALTH IN EUROPE” IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA	2 nd Workshop , Copenhagen, Denmark	2018
	4.	Elena Kjosevska	Health care system in North Macedonia	1 st Conference on “Healthcare systems in the	2019

				during the transition period	Western Balkans: challenges and visions” Tirana, Republic of Albania	
		5.	Elena Kjosevska, Sanja Proseva	How the use of HBSC data can be used to work with the key principles of health promoting school approach	5 th European Conference on Health Promoting Schools, Moscow, Russia	2019
		6.	Elena Kjosevska	The role of national health institutions in R NM in promoting Roma health and welfare with a focus on vaccination, pre-natal and natal care, health-related research	The CAHROM Thematic Workshop, Helsinki, Finland	2019
		7.	Фатон Адеми , Елена Косевска	Организација на здравствената заштита во ЦЈЗ Тетово во услови на КОВИД-19 пандемијата	20-ти Конгрес на МЛД, со меѓународно учество, Скопје, Република Северна Македонија	2020
		8.	Ирена Јанакиевска, Елена Косевска, Марија Постоловска	Организација на здравствената заштита во услови на КОВИД-19 пандемијата во Здравствен дом Скопје	20-ти Конгрес на МЛД, со меѓународно учество, Скопје, Република Северна Македонија	2020
		9.	Kjosevska E.	Monitoring the implementation of school-based programs and interventions to promote the health and well-being of students in North Macedonia	10 th Global Conference on Health Promotion, Geneva, Switzerland	2021

Реден број:	Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови		
1.	Име и презиме	Игор Спироски	
2.	Дата на раѓање	24.10.1977	
3.	Степен на образование	VIII	
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на науки	
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Институција
		Високо образование	2003 УКИМ Медицински факултет

		Магистриум	2010	УКИМ Медицински факултет
		Докторат	2015	УКИМ Медицински факултет
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Медицински науки и здравство	Јавно здравје	Хигиена и здравствена екологија
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Медицински науки и здравство	Јавно здравје	Хигиена и здравствена екологија
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција		Звање и област во кои е избран и област
		1. ЈЗУ Институт за јавно здравје 2. УКИМ Медицински факултет		Вонреден професор, хигиена и здравствена екологија
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
	9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии		
		Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција
		1.	Хигиена	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет
		2.	Хигиена со екологија	Тригодишни стручни студии за стручни медицински сестри, УКИМ Медицински факултет
		3.	Хигиена со екологија	Тригодишни стручни студии за стручни радиолошки технолози, УКИМ Медицински факултет
		4.	Хигиена со екологија	Тригодишни стручни студии за стручни физиотерапевти, УКИМ Медицински факултет
		5.	Здравствена екологија	Дентална медицина, УКИМ Стоматолошки факултет
	9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии		
		Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција
		1.	Исхрана во јавно здравје	Магистерски студии по јавно здравство, УКИМ, Медицински факултет – Скопје
	9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии		
		Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција
		1.	Методологија на научноистражувачката етика со примена и примери во подрачјето на јавното здравство	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ, Медицински факултет – Скопје
		2.	Јавноздравствени аспекти на дебелината	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ, Медицински факултет – Скопје

10	Селектирани резултати во последните пет години				
	10.1	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
		Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	Spiroski I , as a member of NCD Risk Factor Collaboration (NCD-RisC).	Height and body-mass index trajectories of school-aged children and adolescents from 1985 to 2019 in 200 countries and territories: a pooled analysis of 2181 population-based studies with 65 million participants.	<i>Lancet</i> . 2020; 396:1511-24
		2.	Taxová Braunerová R, Kunešová M, Heinen MM, Rutter H, Hassapidou M, Spiroski I , Duleva V, Pudule I et al.	Waist circumference and waist-to-height ratio in 7-year-old children - who childhood obesity surveillance initiative.	<i>Obes Rev</i> . 2021; e13208. DOI: https://doi.org/10.1111/obr.13208
		3.	Spiroski I , Mikik V, Miloradovska N, Veljanovski M, Shaqiri J, Petrova A et al.	Changes in weight status of 7-year-old children in North Macedonia between 2010 and 2019.	<i>Arch Pub Health</i> . 2021; 13(1):5-13. DOI: https://doi.org/10.3889/aph.2021.5828
		4.	Spiroski I , Nikolić M, Kochubovski M, Gurinović M, Ristovska G, Kadvan A.	Energy, macronutrients and dietary fibre intake among adults in North Macedonia.	<i>Cent Eur J Public Health</i> . 2020; 28(1):24-32.
		5.	Williams J, Buoncristiano M, Nardone P, Rito AI, Spinelli A, Hejgaard T, Spiroski I , Starc G, Rutter H, et al.	Children's eating habits: results from the fourth round of the who European Childhood Obesity Surveillance Initiative (COSI).	<i>Nutrients</i> 2020; 12:2481.
		10.2	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)		
			Реденброј	Наслов	Издавач / година
			1.	WHO Europe, COSI (Childhood Obesity Surveillance Initiative), Fifth round, Principal investigator	2018-2019
			2.	INHERIT, Inter-sectoral Health and Environment Research for Innovation, EC, Horizon 2020	2016-2020

	3.	National Dietary Surveys in Compliance with the EU Menu methodology (sixth support) - "The children's survey", including subjects from three months up to 9 years old, Survey coordinator, EFSA	2017-2021	
	4.	Development of econometric model for calculation of impact of overweight and obesity in childhood on health status in adulthood, National consultant, UNICEF	2019-2020	
	5.	EQUAL-LIFE, Early Environmental quality and life-course mental health effects, EC, Horizon 2020	2020-2025	
10.3	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.			
10.4	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Spiroski I , Contributor	WHO European Childhood Obesity Surveillance Initiative (COSI) Report on the fourth round of data collection, 2015–2017.	Copenhagen: WHO; 2021.
	2.	Спироски И.	Исхрана и исхранетост на популациони групи во Република Северна Македонија. во: извештај за здравјето на населението во Република Северна Македонија за 2020 година.	Скопје: Институт за јавно здравје; 2021.
	3.	Spiroski I , Contributor	Slide to order: a food systems approach to meal delivery apps.	WHO European Office for the Prevention and Control of Noncommunicable diseases. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe; 2021.
	4.	Спироски И.	Исхраната и јавното здравје, состојба, политики и предизвици.	Фармацевтски информатор. 2021; 59:14-17.
	5.	Spiroski I , Contributor	Mapping the health system response to childhood obesity	Copenhagen: WHO; 2019.

				in the who European region. An overview and country perspectives.	
11	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии				
11.1	Дипломски работи			2	
11.2	Магистерски работи				
11.3	Докторски дисертации				
12	Селектирани резултати во последните пет години				
12.1	За ментори на докторски трудови: доказ за објавени шест научни трудови во референтна научна публикација (чл. 136 став (8) од ЗВО)				
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година	
	1.	Spiroski I , as a member of NCD Risk Factor Collaboration (NCD-RisC).	Height and body-mass index trajectories of school-aged children and adolescents from 1985 to 2019 in 200 countries and territories: a pooled analysis of 2181 population-based studies with 65 million participants.	<i>Lancet</i> . 2020; 396:1511-24	
	2.	Taxová Braunerová R, Kunešová M, Heinen MM, Rutter H, Hassapidou M, Spiroski I , Duleva V, Pudule I et al.	Waist circumference and waist-to-height ratio in 7-year-old children - who childhood obesity surveillance initiative.	<i>Obes Rev</i> . 2021; e13208. DOI: https://doi.org/10.1111/obr.13208	
	3.	Spiroski I , Mikik V, Miloradovska N, Veljanovski M, Shaqiri J, Petrova A et al.	Changes in weight status of 7-year-old children in North Macedonia between 2010 and 2019.	<i>Arch Pub Health</i> . 2021; 13(1):5-13. DOI: https://doi.org/10.3889/aph.2021.5828	
	4.	Spiroski I , Nikolić M, Kochubovski M, Gurinović M, Ristovska G, Kadvan A.	Energy, macronutrients and dietary fibre intake among adults in North Macedonia.	<i>Cent Eur J Public Health</i> . 2020; 28(1):24-32.	
	5.	Williams J, Buoncristiano M, Nardone P, Rito AI, Spinelli A, Hejgaard T, Spiroski I , Starc G, Rutter H, et al.	Children's eating habits: results from the fourth round of the who European Childhood Obesity Surveillance Initiative (COSI).	<i>Nutrients</i> 2020; 12:2481.	
	6.	Kourkoumelis N, Grujic VR, Grabez M, Vidic A, Siksnia I, Spiroski I , Lazda I et al.	New bioelectrical impedance analysis equations for children and adolescents based on the deuterium dilution technique.	<i>Clinical Nutrition ESPEN</i> . 2021; DOI: https://doi.org/10.1016/j.clnes.2021.05.001	

12.2	Доказ за најмалку два печатени научно-истражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години				
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година	
	1.	Spinelli A, Buoncristiano M, Nardone P, Spiroski I , Starc G, Hejgaard T et al.	Thinness, overweight, and obesity in 6- to 9-year-old children from 36 countries: the World Health Organization European Childhood Obesity Surveillance Initiative—COSI 2015–2017.	<i>Obes Rev.</i> 2021; e13214. DOI: https://doi.org/10.1111/obr.13214	
2.	Williams J, Buoncristiano M, Nardone P, Rito AI, Spinelli A, Hejgaard T, Spiroski I , Starc G, Rutter H, et al.	Children's eating habits: results from the fourth round of the who European Childhood Obesity Surveillance Initiative (COSI).	<i>Nutrients</i> 2020; 12:2481.		
12.3	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години				
	Реден број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/ конференција	Година
	1.	Spiroski I.	Methodology and experiences in FBDG development and application	FENS webinar, Belgrade Summer School (Online)	2020
2.	Spiroski I , Nikolic M, Memeti Sh.	Consumption of snacks and soft drinks among children in North Macedonia: results from the fifth round of the Childhood Obesity Surveillance Initiative (COSI).	30th Annual Congress of the European Childhood Obesity Group (ECOG) (Online)	2021	
	3.	Bukovetz J, Memeti Sh, Spiroski I.	Macronutrients in the diet of preschool children in North Macedonia.	OSCON, Osijek, Croatia	2022
	4.	Spiroski I. Kafadar D.	Obesity as a disease within the scope of multidisciplinary and interdisciplinary approach.	7th Conference of Association of General Practitioners/Family Medicine of South-eastern Europe (A GP/FM SEE). Ohrid,	2022

					Macedonia.	
--	--	--	--	--	------------	--

Реден број:		Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови			
1.	Име и презиме	Михаил Кочубовски			
2.	Дата на раѓање	22.07.1958			
3.	Степен на образование	VIIIБ доктор на медицински науки			
4.	Наслов на научниот степен	Редовен професор			
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција	
		Високо образование	1983	УКИМ Медицински факултет-Скопје	
		Магистериум			
		Докторат	2004	УКИМ Медицински факултет-Скопје	
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област	
		Општествени науки			
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област	
		Општествени науки	Фундаментални медицински науки	Хигиена	
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција		Звање и област во кои е избран	
		ЈЗУ Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија Медицински факултет-Скопје, УКИМ		Раководител на Оддел за здравствена екологија Редовен професор по медицински науки Катедра по хигиена	
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии				
	9.1.	Список на предмети што наставникот ги води на првиот циклус на студии			
		Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
		1.	Хигиена	Општа медицина/Медицински факултет-Скопје, УКИМ	
		2.	Хигиена и екологија	Тригодишни стручни студии за медицински сестри, радиолошки технолози и физиотерапевти, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
		3.	Подготовка и одговор на здравствениот систем при кризни состојби (изборен предмет)	Општа медицина и Тригодишни стручни студии за медицински сестри, радиолошки технолози и физиотерапевти, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	4.				

		5.		
		6.		
	9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии		
		Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција
		1.	Здравствена екологија	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		2.	Подготовка и одговор на здравствениот систем при кризни состојби (изборен предмет)	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		3.	Основи на проценката на влијанието на животната средина врз здравјето (изборен предмет)	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии		
		Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција
		1.	Јавно здравство во услови на итности и катастрофи	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		2.	Животна средина и глобално здравје (изборен предмет)	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
	10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)		
		Реден број	Автори	Наслов
				Издавач / година
		1.	М. Софрониевска-Главинов, С. Јовевска, М. Кочубовски	Квалитет на живот кај пациентите кои се на медикаментозен третман за бенигна простатична хиперплазија
				Архиви на јавното здравје, Vol.11, No.1, Скопје; 2019: 89-94
		2.	В. Амбаркова, М. Јанкуловска, М. Кочубовски, В. Поповски, М. Поповска	Корелацијата помеѓу КЕП индексот на 12-годишни деца и концентрацијата на флуорот во водата за пиење од југоисточниот регион на Република Македонија
				Архиви на јавното здравје, Vol.11, No.1, Скопје; 2019: 58-67
		3.	А. Стамболиева, М. Кочубовски, Г. Ристовска, А. Костова	Информираноста на популацијата за глобалниот проблем со климатските промени
				Архиви на јавното здравје, Vol.11, No.1, Скопје; 2019: 37-42

	4.	I. Ismaili, M. Kocubovski, S. Panov, S. Saidi	Leucopenia in the treatment of breast carcinoma with cyclophosphamide and doxorubicin and connection of GSTP gene	Medicus. 2018; Vol. 23(2): 160-168
	5.	Е. Крстевска, М. Величковски, А. Латифи, Ј. Стаменковска, М. Кочубовски	Пристап до вода за пиење во руралните училишта во североисточниот регион на Република Македонија	Архиви на јавното здравје, Vol.10, No.2, Скопје; 2018: 48-57
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Михаил Кочубовски	„Климатски пријателски здравствени институции“	финансиран од ЕУ преку INTEREG бр. CBC006.2.12.027 помеѓу Северна Македонија и Бугарија, 2021
	2.		„Студија за подземни води во Скопска агломерација“	0902-47/1, финансиран од UNDP, 2020
	3.		“Early environmental quality and life-course mental health effects”	EU Horizon 2020 – the Framework Programme for Research and Innovation (2014-2022) 874724
	4.		„Strengthening CBRN Waste Management Capabilities in South-East and Eastern European Countries“	EU CBRN CoE Project 67, финансиран од European Union Chemical, Biological, Radiological and Nuclear risk mitigating Centres of Excellence Initiative (EU CBRN CoE) од 2018-2022
	5.		„Проценка на здравствениот ризик од алиментарниот дневен внес на метали кај населението во Република Македонија,,	Катедра по Хигиена на Медицински факултет-Скопје, 2018-2020
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	М. Кочубовски, Г. Ристовска, И. Спироски, А. Петрова	М. Кочубовски, Г. Ристовска, И. Спироски, А. Петрова	М. Кочубовски, Г. Ристовска, И. Спироски, А. Петрова
	2.	М. Кочубовски	М. Кочубовски	М. Кочубовски
	3.	М. Кочубовски, А. Петрова	М. Кочубовски, А. Петрова	М. Кочубовски, А. Петрова

	4.	R. Martin-Hurtado, C. Demilecamps, D. Guerrier, E. Shinee, M. Kochubovski, M. Vargha	R. Martin-Hurtado, C. Demilecamps, D. Guerrier, E. Shinee, M. Kochubovski, M. Vargha	R. Martin-Hurtado, C. Demilecamps, D. Guerrier, E. Shinee, M. Kochubovski, M. Vargha
	5.	M. Kochubovski, S. Petrova, M. Velickovska, N. Dokovska, F. Spirovski, A. Radevska	M. Kochubovski, S. Petrova, M. Velickovska, N. Dokovska, F. Spirovski, A. Radevska	M. Kochubovski, S. Petrova, M. Velickovska, N. Dokovska, F. Spirovski, A. Radevska
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	M. Kochubovski	Protocol on water and health with special focus on equitable access to water and sanitation with example from North Macedonia	Book of abstracts 53 rd Days of preventive medicine, International Congress. ISBN 978-86-900283-0-6, Nis; 2019: 146
	2.	M. Кочубовски, А. Петрова, А. Костова, Е. Чибишева, Ж. Караџовски	Проценка на здравствениот ризик од водата за пиење во релација со болести поврзани со водата	Архиви на јавното здравје, Vol.12, No.1, Скопје; 2020: 40-48
	3.	M. Кочубовски, А. Петрова	Знаење, практики и социо-епидемиолошко значење на водата за пиење во домаќинствата	Зборник на трудови од Денови на превентивна медицина во Република Македонија, Струга; 2019: 9-10
	4.	M. Кочубовски, А. Петрова	Микропластика во водата за пиење	Зборник на трудови од Денови на превентивна медицина во Република Македонија, Струга; 2019: 3-4
	5.	J. Ambarkov, A. Stamenkova, V. Ambarkova, M. Jankulovska, M. Kochubovski, A. Sotirovska-Ivkovska, G. Todorovska	Correlation between the DMFT score of 6 year children and the concentration of fluoride in drinking water from the eastern region of the Republic of Macedonia	Proceedings Book of Abstracts from the International Scientific Conference "Green development, infrastructure, technology - GREDIT 2018", ISBN 978-608-4624-27-1, Skopje; 2018: 131
	6.			
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
	11.1.	Дипломски работи	10	
	11.2.	Магистерски работи	5	
	11.3.	Докторски дисертации	4	
12.	Селектирани резултати во последните пет години			
	12.1.	За ментори на докторски трудови: доказ за објавени шест научни трудови во референтна научна публикација (чл. 136 став (8) од ЗВО)		
		Реден број	Автори	Наслов
				Издавач / година

	1.	V. Antic, M. Antic, V. Rakic, S. Stankovic, A. Jevremovic, M. Kochubovski	Modalities of therapy of temporomandibular disorders and their importance in public health	Journal of Environmental Protection and Ecology, Vol.23, No.1, Sofia; 2022: 352-359
	2.	M. Kochubovski, A. Petrova, S. Memeti, D. Bukovec	Menstrual hygiene among medical female students	Acta Scientific Women's Health, Vol.3, Issue 10, 2021: 11-14; ISSN: 2582-3205. DOI: 10.31080/ASWH.2021.03.0279
	3.	M. Antic, M. Dakovic-Bjelakovic, V. Antic, M. Pavlovic, V. Zivkovic, M. Kochubovski	Endemic nephropathy and its significance for public health	Journal of Environmental Protection and Ecology, Vol.22, No.4, Sofia; 2021: 1735-1744
	4.	Z. Sapuric, F. Ivanovski, D. Dimitrovski, M. Kochubovski, A.K. Maznevska	Regional approach of waste management in North Macedonia	Journal of Environmental Protection and Ecology, Vol.21, No.3, ISSN 1311-5065, Sofia; 2020: 1053-1061
	5.	I. Spiroski, M. Nikolic, M. Kochubovski, M. Gurinovic, G. Ristovska, A. Kadvan	Energy, macronutrients and dietary fibre intake among adults in North Macedonia	Cent Eur J Public Health 2020, 28(1):24-32 / DOI: 10.21101/cejph.a5345
	6.	Z. Sapuric, M. Kochubovski, D. Dimitrovski, F. Ivanovski	Future potentials of regional landfill 'Drisla' in Skopje.	Journal of Environmental Protection and Ecology, Vol.18, No.2, Sofia; 2017: 597-604
12.2.	Доказ за најмалку два печатени научно-истражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	M. Kochubovski, A. Petrova, S. Memeti	Arsenic in drinking water – case study in Gevgelija	Journal of Environmental Protection and Ecology, Vol. 23, No. 3, Sofia; 2022: 919–928
	2.	D. F. Nieuwenhuijse, B. B. Oude Munnink, M. V. T. Phan, M. Kochubovski, G. Boshevska	Setting a baseline for global urban virome surveillance in sewage	Nature Communications, 2020; 10: 13748. https://doi.org/10.1038/s41598-020-69869
	3.	R. Hendriksen, P. Munk, P. Njage, B. Bunnik, L. McNally, M. Kochubovski	Global monitoring of antimicrobial resistance based on metagenomics analyses of urban sewage	Nature Communications, 2019; 10: 1124. https://doi.org/10.1038/s41467-019-08853-3
	4.	G. S. Martinez, J. V. Spadaro, D. Chapizanis, V. Kendrovski, M. Kochubovski, P. Mudu	Health impacts and economic costs of air pollution in the Metropolitan area of Skopje	Int. J. Environ. Res. Public Health. 2018, 15, 626; doi:10.3390/ijerph15040626
12.3.	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години			

Реден број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/ конференција	Година
1.	F. Yigit, A.M. Lazarevska, G. Dinc, M. Kochubovski	Environmental and energy aspects in meat industry risk assessment via fuzzy clustering	Proceedings Book of Abstracts from the International Scientific Conference “Green development, infrastructure, technology - GREDIT 2022”, ISBN 978-608-4624-27-1, Skopje; 2022: 32	2022
2.	A. Petrova, M. Kochubovski, B. Zafirova Ivanovska	Association of ischemic diseases with increased number of hospital admission during heat waves	Proceedings Book of Abstracts from the International Scientific Conference “Green development, infrastructure, technology - GREDIT 2022”, ISBN 978-608-4624-27-1, Skopje; 2022: 33	2022
3.	M. Kochubovski, J. Janevski, G. Zendeli	Air pollution by heavy metals in Skopje	Proceedings Book of Abstracts from the International Scientific Conference “Green development, infrastructure, technology - GREDIT 2018”, ISBN 978-608-4624-27-1, Skopje; 2018: 33	2018

Реден број:	Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови			
1.	Име и презиме	Гордана Ристовска		
2.	Дата на раѓање	29-06-1964		
3.	Степен на образование	Високо		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1988	УКИМ Медицински факултет
		Магистериум	2003	УКИМ Медицински факултет
		Докторат	2010	УКИМ Медицински факултет
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Медицински науки и здравство	Јавно здравје	Хигиена и здравствена екологија
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Медицински науки и здравство	Јавно здравје	Хигиена и здравствена екологија

8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран		Институција 1. ЈЗУ Институт за јавно здравје 2. УКИМ Медицински факултет	Звање и област во кои е избран и област Редовен професор, Хигиена и здравствена екологија
29	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција		
1.	Хигиена	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет		
2.	Хигиена со екологија	Тригодишни стручни студии за стручни радиолошки технолози, УКИМ Медицински факултет		
3.	Хигиена со екологија	Тригодишни стручни студии за стручни физиотерапевти, УКИМ Медицински факултет		
4.	Здравствена екологија	Дентална медицина, УКИМ Стоматолошки факултет		
5.	Безбедност на храната и ризици по здравјето	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет		
9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии			
Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција		
1.	Исхрана во јавно здравје	Магистерски студии по јавно здравје, УКИМ, Медицински факултет – Скопје		
2.	Здравствена екологија	Магистерски студии по јавно здравје, УКИМ, Медицински факултет – Скопје		
3.	Етика во научноистражувачка работа во јавното здравје			
9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии			
Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција		
1.	Методологија на научноистражувачката етика со примена и примери во подрачјето на јавното здравје	Докторски студии по јавно здравје, УКИМ, Медицински факултет – Скопје		
2.	Безбедна храна и јавно здравје	Докторски студии по јавно здравје, УКИМ, Медицински факултет – Скопје		
10	Селектирани резултати во последните пет години			
10.1	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година	
1.	Nieuwenhuijsen MJ, Ristovska G, Dadvand P.	WHO Environmental Noise Guidelines for the European Region: A Systematic Review on Environmental Noise and Adverse Birth Outcomes.	International Journal of Environmental Research and Public Health 2017;14(10):1252	

	2.	Grigorova E, Ristovska G , PopJordanova N.	Prevalence of phonological articulation disorders in preschool children in the city of Skopje	Contributions Sec. of Med. Sc Macedonian Academy of Sciences and Arts/SCIENDO 2020; 31-37
	3.	Spiroski I, Nikolić M, Kochubovski M, Gurinović M, Ristovska G , Kadvan A	Energy, macronutrients and dietary fibre intake among adults in North Macedonia	Central European Journal of Public Health 2020; 28(1):24-32.
	4.	Kamp I, Persson KW, Kanninen K, Gulliver J, Bozzone A, Psyllidis A, Boshuizen H, Selander J, van den Hazel P, Brambilla M, Foraster M, Julvez J, Klatte M, Jeram S, Lercher P, Botteldooren D, Ristovska G et al	Early environmental quality and life-course mental health effects: The Equal-Life project.	Environmental Epidemiology 2021; 6 (1):pe183
	5.			
10.2	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Група истражувачи од Западен Балкан	Improving disaster risk reduction skills and residence building practices in the Western Balkans EMSWeb	Координатор Националниот институт за јавно здравје на Италија / 2018-2019
	2.	Гордана Ристовска, Михаил Кочубовски, Игор Спироски	Проценка на здравствениот ризик од алиментарниот дневен внес на метали кај населението во Република Македонија,	Медицински факултет Скопје/ 2018-2020
	3	Истражувачки конзорциум од 20 партнери	Early Environmental quality and life-course mental health effects (Equal-Life)	EU Horizon 2020/ 2020-2025
10.3	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Кочубовски М, Ристовска Г, Спироски И, Петрова А.	Практикум по хигиена и здравствена екологија.	Скопје: УКИМ Медицински факултет; 2021.

10.4	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Стамболиева А, Кочубовски М, Ристовска Г , Костова А.	Информираност на популацијата за глобалниот проблем со климатските промени.	Архиви на јавно здравје 2019;11(1): 37-42
	2.	Ристовска Г.	Безбедност на храната.Во: Извештај за здравјето на населението во Република Северна Македонија за 2018 година.	Скопје: Институт за јавно здравје; 2020.
	3.	Janevski B, Tozija F, Ristovska G , Mikikj V, Poposka-Treneska V.	The prioritization of zoonoses in the Republic of North Macedonia – Do we need one health approach?	Archives of Public Health 2021; 13 (2) :39-48
	4	Dimitrovska M, Ristovska G , Chuleva B, Dimitrovski D.	Phosphates as food additives in meat and meat products in North Macedonia., The 60th International Meat Industry Conference	IOP Conference Series: Earth and Environmental Science /2019
11	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
11.1	Дипломски работи		3	
11.2	Магистерски работи		1	
11.3	Докторски дисертации		3	
12	Селектирани резултати во последните пет години			
12.1	За ментори на докторски трудови: доказ за објавени шест научни трудови во референтна научна публикација (чл. 136 став (8) од ЗВО)			
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Nieuwenhuijsen MJ, Ristovska G , Dadvand P.	WHO Environmental Noise Guidelines for the European Region: A Systematic Review on Environmental Noise and Adverse Birth Outcomes.	International Journal of Environmental Research and Public Health 2017;14(10):1252
	2.	Grigorova E, Ristovska G , PopJordanova N.	Prevalence of Phonological Articulation Disorders in Preschool Children in the City of Skopje	Contributions Sec. of Med. Sc Macedonian Academy of Sciences and Arts/SCIENDO 2020; 31-37
	3.	Spiroski I, Nikolić M, Kochubovski M, Gurinović M, Ristovska G ,	Energy, macronutrients and dietary fibre intake among adults in North Macedonia	Central European Journal of Public Health 2020; 28(1):24-32.

		Kadvan A		
	4.	Getaj Jakovski M, Spiroski I, Ristovska G.	Assessment of nutritional status of children in Skopje - comparative analysis for the period 2010-2016	Archives of Public Health 2019;11(2): 27-34
	5.	Grigorova E, Ristovska G.	Public health aspects of phonological articulation disorders in preschool children - literature review	Archives of Public Health 2019; 11(1):51-57
	6.	Kamp I, Persson KW, Kanninen K, Gulliver J, Bozzone A, Psyllidis A, Boshuizen H, Selander J, van den Hazel P, Brambilla M, Foraster M, Julvez J, Klatte M, Jeram S, Lercher P, Botteldooren D, Ristovska G et al	Early environmental quality and life-course mental health effects: The Equal-Life project.	Environmental Epidemiology 2021; 6 (1):pe183
12.2	Доказ за најмалку два печатени научно-истражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Nieuwenhuijsen MJ, Ristovska G, Davvand P.	WHO Environmental Noise Guidelines for the European Region: A Systematic Review on Environmental Noise and Adverse Birth Outcomes.	International Journal of Environmental Research and Public Health/ 2017;14(10):1252
	2.	Spiroski I, Nikolić M, Kochubovski M, Gurinović M, Ristovska G , Kadvan A.	Energy, macronutrients and dietary fibre intake among adults in North Macedonia.	Cent Eur J Public Health 2020; 28(1):24-32.
12.3	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години			
	Реден број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/ конференција
	1.	Ristovska G , Hazel PVD, Weber M, Jansen S et al.	Stakeholders' involvement in identification of research and policy needs for children's mental health	European Public Health Conference
	2.	Ristovska G, van Kamp I,	Influence of exposome from prenatal period to	20 Congress of Macedonian Medical

			Kochubovski M, Spiroski I	adolescence on mental health.	Association and Faculty of Medicine with international participation Skopje	
		3.	Kostova A, Ristovska G, Coneva E.	Trend of food microbiological contamination for the period from 2011 to 2019 year.	20 Congress of Macedonian Medical Association and Faculty of Medicine with international participation Skopje	2020
		4.	Dimitrovska M, Ristovska G , Chuleva B, Dimitrovski D.	Phosphates as food additives in meat and meat products in North Macedonia	The 60th International Meat Industry Conference MEATCON 2019	2019
		5.	Ristovska G.	Application of the concept of exposom for health risk assessment.	Days of preventive medicine in Republic of Macedonia with international participation Struga	2019
		6.	Dimitrovska M, Duridanska V, Ristovska G.	Macro and microelements content in selected Macedonian red wines.	Days of preventive medicine in Republic of Macedonia with international participation Struga	2019
					GREDIT	2022
					EHEN	2022

Реден број:		Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови		
1.	Име и презиме	Јордан Минов		
2.	Дата на раѓање	09.07.1960		
3.	Степен на образование	VIII		
4.	Наслов на научниот степен	Редовен професор на Медицинскиот факултет, УКИМ, Скопје		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1984	Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		Магистериум	2001	Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		Докторат	2006	Медицински факултет, УКИМ, Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Медицински науки и здравство	Клинички медицинск и науки	Нефрологија
7.	Подрачје, поле и област	Подрачје	Поле	Област

	на научниот степен доктор	Медицнски науки и здравство	Клинички медицинск и науки	Професионална пулмологија	
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција		Звање и област во кои е избран	
		Институт за медицина на трудот на РС Македонија, Скопје		Редован професор на Медицинскиот факултет, УКИМ, Скопје	
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии				
	9.1.	Список на предмети што наставникот ги води на првиот циклус на студии			
		Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
		1.			
		2.			
		3.			
		4.			
		5.			
	6.				
	9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии			
		Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
		1.	Медицина на трудот (задолжителен предмет)	Втор циклус студии по јавно здравство	
		2.	Болести на белите дробови поврзани со професионалната експозиција	Втор циклус студии по јавно здравство	
9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии				
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција		
	1.				
	2.				
10	Селектирани резултати во последните пет години				
	10.1	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
		Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	J. Minov, S. Stoleski, T. Petrova, D. Mijakoski, A. Atanasovska, D. Bislimovska	Efficacy and safety of levofloxacin in outpatient treatment of exacerbations of COPD and bronchiectasis	Eur J Respir Med 2022; 4:1; doi: 10.31488/EJRM.125	

	2.	J. Minov, S. Stoleski, T. Petrova, K. Vasilevska, D. Mijakoski, D. Bislimovska	Cefpodoxime in the outpatient treatment of lower respiratory tract infections	Acad Med J 2021; 1(1): 37-48.
	3.	J. Minov, S. Stoleski, T. Petrova, K. Vasilevska, D. Mijakoski, J. Karadzinska-Bislimovska	Effects of a long-term use of carbocysteine on frequency and duration of exacerbations in patients with bronchiectasis	Open Access Maced J Med Sci 2020; https://doi.org/10.3889/oamjms.2019.697
	4.	Minov J, Stoleski S, Mijakoski D, Vasilevska K, Atanasovska A.	Exacerbations in COPD patients with bronchiectasis.	Med Sci 2017; 5, 7; doi: 3390/medsci/50200007
	5.	Stoleski S, Minov J , Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Tutkun L.	C-reactive protein concentrations among crop and dairy farmers with stable chronic obstructive pulmonary disease.	OAMJMS 2017; https://doi.org/10.3889/oamjms.2017.166 .
10.2	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	J. Karadzinska-Bislimovska, J. Minov , D. Mijakoski, S. Stoleski	Building of effective state administration authorities for control of occupational health services in Serbia and North Macedonia (SAMRS/2021/ZB/1/8)	2021 - продолжува
	2.	J. Минов, J. Карадинска-Бислимовска, Е. Стикова, Д. Мијакоски, С. Столески, А. Атанасовска	Хронична опструктивна белодробна болест и специфична професионална експозиција (Медицински факултет, УКИМ, Скопје)	2018-2021
	3.	J. Minov, S. Stoleski, D. Mijakoski	Research Project “European Bronchiectasis Registry” (REC reference: 14/SS/1101; IRAS project ID: 165833)	2016 - продолжува
	4.			

	5.			
10.3	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Ј. Минов	Спирометријата во дијагностиката и мониторингот на болестите на респираторниот систем	Медицински факултет, УКИМ, Скопје, 2021
	2.	Ј. Минов	Бронхиектазии кај возрасни	Институт за медицина на трудот на Р. Македонија-Скопје, 2018
	3.	Д. Докиќ и сор. (Антова М, Брешковска Г, Влашки Е, Гривчева-Пановска В, Докиќ Д, Ѓорчев А, Јовковска-Каева Б, Караџинска-Бислимовска Ј, Мијаќоски Д, Минов Ј , Николовска С, Петличковски А, Столески С, Трајковска-Докиќ Е, Филипче И, Шутуркова Љ.)	Алергологија	Матица македонска, 2017
	4.			
5.				
10.4	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Minov J , Stoleski S, Petrova T, Vasilevska K, Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J	Efficacy and safety of levofloxacin in the outpatient treatment of exacerbation of chronic obstructive pulmonary disease: levofloxacin 750 mg vs. levofloxacin 500 mg.	Health Prim Car 2020; DOI: 10.15761/HPC.1000184
2.	Stoleski S, Minov J , Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D, Karadzinska-Bislimovska J.	Specific work activities and exposure to respiratory hazards – predictors of lung function impairment among crop farmers.	Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences 2020; https://doi.org/10.3889/oamjms.2020.4641	

	3.	Minov J , Stoleski S, Petrova T, Vasolevska K, Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J	Moxifloxacin in the outpatient treatment of moderate exacerbations of chronic obstructive pulmonary disease	Open Access Maced J Med Sci 2018; 6 (11): 2017-2022.	
	4.	Stoleski S, Minov J , Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Atanasovska A.	Eosinophil cationic protein among crop and dairy farmers with asthma.	Open Access Maced J Med Sci 2018. https://doi.org/10.3889/oamjms.2018.113 .	
	5.	Minov J , Karadzinska-Bislimovska J, Petrova T, Vasilevska K, Stoleski S, Mijakoski D, Atanasovska A.	Carbocysteine in the Management of Stable COPD: Are Its Antioxidant and Anti-Inflammatory Properties Clinically Relevant?	SEE J Immunol 2017; 2017: 2011.	
	6.				
11	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии				
	11.1	Дипломски работи	14 специјалистички трудови		
	11.2	Магистерски работи	3		
	11.3	Докторски дисертации	3		
12	Селектирани резултати во последните пет години				
	12.1	За ментори на докторски трудови: доказ за објавени шест научни трудови во референтна научна публикација (чл. 136 став (8) од ЗВО)			
		Реен. број	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	Minov J , Stoleski S, Petrova T, Vasilevska K, Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Jesenak M	Effects of pleuran (β -glucan from <i>Pleurotus ostreatus</i>) supplementation on incidence and duration of bronchiectasis exacerbations	Open Access Maced J Med Sci. 2020 Feb 05; 8(B):1-7. https://doi.org/10.3889/oamjms.2020.5266
		2.	Buklioska-Ilievska D, Minov J , Kochovska-Kamchevska N, Gigovska I, Doneva A, Baloski M.	Carotid Artery Disease and Lower Extremities Artery Disease in Patients with Chronic Obstructive Pulmonary Disease.	Open Access Maced J Med Sci 2019; https://doi.org/10.3889/oamjms.2019.576 .

	3.	Buklioska- Plevska D, Minov J , Kochovska- Kamchevska N, Prgova-Velajnova B, Petkovikj N, Ristovski V, Baloski M.	Cardiovascular Comorbidity in Patients with Chronic Obstructive Pulmonary Disease: Echocardiography Changes and Their Relation to the level of Airflow Limitation.	Open Access Maced J Med Sci. 2019 https://doi.org/10.3889/oamjms.2019.848 .	
	4.	Minov J , Karadzinska- Bislimovska J, Vasilevska K, Stoleski S, Mijakoski D, Atanasovska A.	Asthma-COPD Overlap Syndrome developed in herbal tea processor with sensitizer-induced asthma – a case report	Glob J Allergy 2017; 3 (1): 001-003.	
	5.	Jovanovska Janeva E, Gjorcev A, Kaeva B, Breskovska G, Goseva Z, Zdraveska M, Dimitrievska D, Arsovski Z, Pejkovska S, Minov J , Trajkov D, Genadieva Dimitrieva M, Zafirova B.	Role and clinical significance of IL- 33 in patients with asthma.	Mak Med Pregled 2017; 71 (1): 50-55.	
	6.	Janeva- Jovanovska E, Dokic D, Jovkovska-Kaeva B, Breskovska G, Goseva Z, Minov J , Trajkov D, Dimitrova- Genadieva M, Zafirovska- Ivanovska B.	Relation between Vitamin D, Inflammation and Lung Function in Patients with Severe Uncontrolled Asthma.	OAMJMS 2017; https://doi.org/10.3889/oamjms.2017.190 .	
	12.2	Доказ за најмалку два печатени научно-истражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
		Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	J. Minov	Occupational chronic pulmonary disorder: prevalence and prevention	Expert Review in Respiratory Medicine 2021; DOI: 10.1080/17476348.2021.2011722	

	2.	Shoman Y, El May M, Marca SC, Wild P, Bianchi R, Bugge MD, Caglayan C, Cheptea D, Gnesi M, Godderis L, Kiran S, McEVENNY DM, Mediouni Z, Sivesind Mehlum I, Mijakoski D, Minov J , von der Molen H, Nena E, Otelea M, Gaseva Canu I.	Predictors of occupational burnout: A systematic review.	Int J Environ Res Public Health 2021; https://doi.org/10.3390/ijerph18179188 .	
12.3	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години				
	Реден број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/конференција	Година
	1.	Minov J , Stoleski S, Mijakoski D, Bislimovska D, Atanasovska A	Chronic rhinosinusitis and occupational exposures	ERS Virtual Congress 2021	5-8 September 2021
	2.	Minov J , Stoleski S, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D, Karadzinska-Bislimovska J	Chronic obstructive pulmonary disease in workers from different sectors	ERS Virtual Congress 2021	7-9 September 2020

		3.	Minov J, Stoleski S, Vasilevska K, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D, Karadzinska- Bislimovska J	Chronic obstructive pulmonary disease in urban bus drivers	ERS International Congress 2019, Madrid, Spain	28 September-2 October 2019
--	--	----	--	--	--	-----------------------------

Реден број:		Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови			
1.	Име и презиме	Драган Мијаќоски			
2.	Дата на раѓање	21.05.1977 год.			
3.	Степен на образование	Високо образование			
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на медицински науки			
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција	
		Високо образование	2002	Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
		Магистериум	2009	Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
		Докторат	2016	Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област	
		Медицински науки и здравство	Клинички медицински науки	Медицина на трудот	
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област	
		Медицински науки и здравство	Клинички медицински науки	Медицина на трудот	
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција		Звање и област во кои е избран и област	
		Институт за медицина на трудот на РС Македонија, Скопје Медицински факултет, УКИМ, Скопје		Вонреден професор, Катедра за медицина на трудот	
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии				
	9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			

		Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
		1.	Медицина на трудот	Општа медицина, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
		2.	Медицина на трудот со ергономија	Тригодишни стручни студии за физиотерапевти, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
		3.	Медицина на трудот	Тригодишни стручни студии за логопеди, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
		4.	Јавно здравство со епидемиологија и статистика	Тригодишни стручни студии за медицински сестри и техничари, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
		5.	Здравје и заштита при работа	Тригодишни стручни студии за инженери по медицинско лабораториска дијагностика, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
		6.	Здравје и заштита при работа	Тригодишни стручни студии за дипломирана акушерка/акушер, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
		7.	Стрес поврзан со работата и синдром на согорување	Сите студиски програми, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
	9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии			
		Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
		1.	Медицина на трудот	Последипломски студии по јавно здравство, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
		2.	Психосоцијални фактори на работното место – јавноздравствени аспекти	Последипломски студии по јавно здравство, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
		3.	Медицина на трудот	Специјализација по медицина на трудот	
	9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии			
		Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма институција	
		1.	Психосоцијални фактори на работното место – јавноздравствени аспекти	Трет циклус студии-докторски студии по јавно здравство, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
		2.	Психосоцијални фактори на работното место	Трет циклус студии-докторски студии по клиничка медицина, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
10.	Селектирани резултати во последните пет години				
	10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
		Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	Mijakoski D, Karadzhinska-Bislumovska J, Stoleski S, Minov J, Atanasovska A, Bihorac E.	Job Demands, Burnout, and Teamwork in Healthcare Professionals Working in a General Hospital that Was Analysed At Two Points in Time	Open Access Maced J Med Sci. 2018;6(4):723-729.
		2.	Мијакоски Д, Караџинска-Бислимовска Ј,	Асоцијации меѓу синдромот на согорување и	Мак Мед Преглед 2019;73(3):140-149.

		Бислимовска Д, Минов Ј, Столески С, Гошевска Ј.	субјективните тегоби од мускуло-скелетниот систем кај здравствените работници од хируршката дејност	
	3.	Guseva Canu I, Marca SC, Dell'Oro F, ... Mijakoski D , et al.	Harmonized definition of occupational burnout: A systematic review, semantic analysis, and Delphi consensus in 29 countries	Scand J Work Environ Health. 2021;47(2):95-107.
	4.	Stoleski S, Minov J, Mijakoski D , Bislimovska D, Atanasovska A, Karadzinska- Bislimovska J.	Lung Function Impairment in Construction Workers – Influence of Smoking and Exposure Duration	Open Access Maced J Med Sci. 2021;9(E):406-14.
	5.	Mijakoski D , Stoleski S, Bislimovska D, Pazheska-Dimitrioski E, Karasmanakis E, Minov J, Karadzinska- Bislimovska J.	Personal Protective Equipment in Health Workers during Coronavirus Disease-19 Outbreak	Open Access Maced J Med Sci 2020;8(T1):634-41.
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	J. Minov, S. Stoleski, D. Mijakoski	European Bronchiectasis Registry (REC reference: 14/SS/1101; IRAS project ID: 165833)	2015 - продолжува
	2.	J. Минов, Ј. Караџинска- Бислимовска, Е. Стикова, Д. Мијакоски , С. Столески, А. Атанасовска	Хронична опструктивна белодробна болест и специфична професионална експозиција (Медицински факултет, УКИМ, Скопје)	2019 - 2021
	3.	J. Minov, D. Mijakoski , S. Stoleski	OMEGA-NET Inventory on Occupational Cohorts (COST Action 16216)	2019 - 2022
	4.	J. Karadzinska- Bislimovska, J. Minov, D. Mijakoski , S. Stoleski	Building of effective state administration authorities for control of occupational health services in Serbia and North Macedonia (SAMRS/2021/ZB/1/8)	2021 - продолжува
	5.	D. Mijakoski , S. Stoleski, T. Jakjovska, B. Ivanova-Dimcheva	The Core Outcome Measures for Food Allergy - COST Action CA18227	2019 - продолжува
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година

	1.	Докиќ Д. и сор. (Антова М, Брешковска Г, Влашки Е, Гривчева-Пановска В, Докиќ Д, Ѓорчев А, Јовковска-Каева Б, Караџинска- Бислимовска Ј, Мијакоски Д , Минов Ј, Николовска С, Петличковски А, Столески С, Трајковска-Докиќ Е, Филипче И, Шутуркова Љ).	Алергологија	Скопје, 2017
	2.	T. Otsuki, M. Di Gioacchino, C. Petrarca (Eds.).	Occupational Skin Diseases. Workplace Risk Assessment in Occupational Allergology. In: Allergy and Immunotoxicology in Occupational Health - The Next Step (ISBN: 978- 981-15-4734-8)	Springer, 2020, Singapore
	3.			
	4.			
	5.			
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Мијакоски Д.	Стрес поврзан со работата и синдром на согорување	Vox Medici. 2016;90(Прилог):20-22.
	2.	Караџинска - Бислимовска Ј, Минов Ј, Мијакоски Д , Столески С, Спасеновска М.	Климатски промени, феноменот на тоplotни бранови и здравјето на работниците	Vox Medici. 2016;90:428-432.
	3.	Караџинска- Бислимовска Ј, Мијакоски Д , Столески С, Минов Ј, Тодоровска В.	Влијание на сончевите УВ зраци врз здравјето на работниците кои работат на отворено	Лекарски весник. 2019;107/108:16
	4.	Мијакоски Д , Караџинска- Бислимовска Ј, Столески С, Минов Ј.	Менталното здравје кај работниците за време на COVID-19 пандемијата	Лекарски весник. 2020;119/120/121:16.
	5.	Minov J, Stoleski S, Petrova T, Vasolevska K, Mijakoski D , Karadzinska- Bislimovska J.	Moxifloxacin in the outpatient treatment of moderate exacerbations of chronic obstructive pulmonary disease.	Open Access Maced J Med Sci 2018;6(11):2017-2022.

	6.			
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
11.1.	Дипломски работи		1 (во тек)	
11.2.	Магистерски работи		1 (одбранета), 2 (во тек)	
11.3.	Докторски дисертации		2 (во тек)	
12.	Селектирани резултати во последните пет години			
12.1.	За ментори на докторски трудови: доказ за објавени шест научни трудови во референтна научна публикација (чл. 136 став (8) од ЗВО)			
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Wilke A, Bollmann U, Cazzaniga S, Hübner A, John SM, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D , Šimić D, Simon D, Sonsmann F, Stoleski S, Weinert P, Wulfhorst B.	The implementation of knowledge dissemination in the prevention of occupational skin diseases	JEADV. 2017 Oct 21. doi: 10.1111/jdv.14653.
	2.	Stoleski S, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D , Atanasovska A, Bislimovska D.	Asthma and Chronic Obstructive Pulmonary Disease Associated with Occupational Exposure in Dairy Farmers - Importance of Job Exposure Matrices	Open Access Maced J Med Sci. 2019;7(14):2350-2359.
	3.	Mahler V, Aalto-Korte K, Alfonso JH,... Mijakoski D , et al.	Occupational skin diseases: actual state analysis of patient management pathways in 28 European countries	JEADV. 2017;31(4):12-30.
	4.	Alfonso JH, Bauer A, Bensefa-Colas L,... Mijakoski D , et al.	Minimum standards on prevention, diagnosis and treatment of occupational and work-related skin diseases in Europe – position paper of the COST Action StanDerm (TD 1206)	JEADV. 2017;31(4):31-43.
	5.	Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Vasilevska K, Stoleski S, Mijakoski D , Atanasovska A.	Asthma-COPD Overlap Syndrome developed in herbal tea processor with sensitizer-induced asthma – a case report.	Glob J Allergy 2017; 3 (1): 001-003.
	6.	Stoleski S, Mijakoski D .	Occupational Exposure to Endocrine Disrupting Chemicals: A Need for Practical Solutions and Recommendations	Endocrinol Diabetes Open Access.2019 Dec;2(1):113.
12.2.	Доказ за најмалку два печатени научно-истражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година

	1.	Sim K, Mijakoski D , Stoleski S, Rodriguez del Rio P, Sammut P, Le T-My, Munblit D, Boyle R.J.	Outcomes for clinical trials of food allergy treatments	Annals of Allergy, Asthma & Immunology. 2020;125(5):535-542.	
	2.	Schoos A-MM, Bullens D, Chawes BL, Costa J, De Vlieger L, DunnGalvin A, Epstein ME, Garssen J, Hilger C, Knipping K, Kuehn A, Mijakoski D , Munblit D, Nekliudov NA, Ozdemir C, Patient K, Peroni D, Stoleski S, Stylianou E, Tupalj M, Verhoeckx K, Zidarn M and van de Veen W.	Immunological Outcomes of Allergen-Specific Immunotherapy in Food Allergy	Front. Immunol. 2020;11:568598.	
12.3.	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години				
	Реден број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/ конференција	Година
	1.	Mijakoski D , Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Minov J, Atanasovska A, Bislimovska D.	Food hypersensitivity in a random children population in RN Macedonia	EAACI Annual Congress, London, 6-10 June, 2020	2020
	2.	Mijakoski D , Macan J, Turner MC, Sivesind Mehlum I.	Network on the Coordination and Harmonisation of European Occupational Cohorts (OMEGA-NET).	7th Croatian Congress on Occupational Health with International Participation, Pula, 9-13 October, 2019	2019
	3.	Mijakoski D , Atanasovska A, Bislimovska D, Brborovic H, Cvejanov-Kezunovic L, Milosevic M, Minov J, Önal B, Pranjic N, Rapas L, Stoleski S, Vangelova K, Žaja R, Karadzinska-Bislimovska J.	Burnout and its predictors during pandemic in health workers from South-East European countries	ICOH Virtual 33rd International Congress on Occupational Health	2022

Реден број:	Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови	
1.	Име и презиме	Сашо Столески

2.	Дата на раѓање	01.01.1978 год.		
3.	Степен на образование	Високо образование		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на медицински науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо образование	2002	Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		Магистриум	2009	Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		Докторат	2016	Медицински факултет, УКИМ, Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Медицински науки и здравство	Клинички медицински науки	Медицина на трудот
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Медицински науки и здравство	Клинички медицински науки	Медицина на трудот, професионална пулмологија
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција		Звање и област во кои е избран
		Институт за медицина на трудот на РС Македонија, Скопје Медицински факултет, УКИМ, Скопје		Вонреден професор, Катедра за медицина на трудот
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
	9.1.	Список на предмети што наставникот ги води на првиот циклус на студии		
		Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма институција
		1.	Медицина на трудот	Општа медицина, Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		2.	Медицина на трудот со ергономија	Тригодишни стручни студии за физиотерапевти, Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		3.	Медицина на трудот	Тригодишни стручни студии за логопеди, Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		4.	Јавно здравство со епидемиологија и статистика	Тригодишни стручни студии за медицински сестри и техничари, Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		5.	Здравје и заштита при работа	Тригодишни стручни студии за инженери по медицинско лабораториска дијагностика медицински сестри и техничари, Медицински факултет, УКИМ, Скопје
	6.	Здравје и заштита при работа	Тригодишни стручни студии за дипломирана акушерка/акушер, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
	9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии		
Реден број		Наслов на предметот	Студиска програма институција	
1.		Медицина на трудот	Последипломски студии по јавно здравство, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
2.	Професионални малигни неоплазми – јавноздравствени аспекти	Последипломски студии по јавно здравство, Медицински факултет, УКИМ, Скопје		

	3.	Медицина на трудот	Специјализација по медицина на трудот	
9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Професионални малигни неоплазми – јавноздравствени аспекти	Трет циклус студии-докторски студии по јавно здравство, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
	2.	Професионални малигни неоплазми	Трет циклус студии-докторски студии по клиничка медицина, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Stoleski S , Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Tutkun L.	C-reactive protein concentrations among crop and dairy farmers with stable chronic obstructive pulmonary disease	Open Access Maced J Med Sci. 2017;5(6):724-729.
	2.	Stoleski S , Minov J, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D, Karadzinska-Bislimovska J.	Specific work activities and exposure to respiratory hazards - predictors of lung function impairment among crop farmers	Open Access Maced J Med Sci. 2020; 8(E):41-51.
	3.	Stoleski S , Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D.	Work-related Asthma in Crop Farmers	Open Access Maced J Med Sci. 2020;8(E):528-537.
	4.	Stoleski S , Minov J, Mijakoski D, Bislimovska D, Atanasovska A, Karadzinska-Bislimovska J.	Lung Function Impairment in Construction Workers – Influence of Smoking and Exposure Duration.	Open Access Maced J Med Sci. 2021;9(E):406-14.
	5.	Mijakoski D, Stoleski S , Bislimovska D, Pazheska-Dimitrioski E, Karasmanakis E, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J.	Personal Protective Equipment in Health Workers during Coronavirus Disease-19 Outbreak.	Open Access Maced J Med Sci 2020;8(T1):634-41.
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	J. Minov, S. Stoleski , D. Mijakoski	European Bronchiectasis Registry (REC reference: 14/SS/1101; IRAS project ID: 165833)	2015-продолжува

	2.	J. Минов, J. Караџинска-Бислимовска, Е. Стикова, Д. Мијакоски, С. Столески, А. Атанасовска (Катедра за медицина на трудот)	Хронична опструктивна белодробна болест и специфична професионална експозиција (Медицински факултет, УКИМ, Скопје)	2019-2021
	3.	J. Minov, D. Mijakoski, S. Stoleski,	OMEGA-NET Inventory on Occupational Cohorts (COST Action 16216)	2019-продолжува
	4.	J. Karadzinska-Bislumovska, J. Minov, D. Mijakoski, S. Stoleski	Building of effective state administration authorities for control of occupational health services in Serbia and North Macedonia (SAMRS/2021/ZB/1/8)	2021 - продолжува
	5.	D. Mijakoski, S. Stoleski, T. Jakjovska, B. Ivanova-Dimcheva	The Core Outcome Measures for Food Allergy - COST Action CA18227	2019 - продолжува
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Докиќ Д. и сор. (Антова М, Брешковска Г, Влашки Е, Гривчева-Пановска В, Докиќ Д, Ѓорчев А, Јовковска-Ќаева Б, Караџинска-Бислимовска Ј, Мијакоски Д, Минов Ј, Николовска С, Петличковски А, Столески С, Трајковска-Докиќ Е, Филипче И, Шутуркова Јб).	Алергологија	Скопје, 2017
	2.	T. Otsuki, M. Di Gioacchino, C. Petrarca (Eds.). S. Stoleski	Occupational respiratory allergic diseases: occupational asthma. In: Allergy and Immunotoxicology in Occupational Health - The Next Step (ISBN: 978-981-15-4734-8)	Springer, 2020, Singapore

	3.			
	4.			
	5.			
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Столески С.	Опструктивни болести на белите дробови кај земјоделските работници	Vox Medici. 2016;90(Прилог):23-25.
	2.	Карацинска - Бислимовска Ј, Минов Ј, Мијакоски Д, Столески С , Спасеновска М.	Климатски промени, феноменот на топлотни бранови и здравјето на работниците	Vox Medici. 2016;90:428-432.
	3.	Карацинска-Бислимовска Ј, Мијакоски Д, Столески С , Минов Ј, Тодоровска В.	Влијание на сончевите УВ зраци врз здравјето на работниците кои работат на отворено	Лекарски весник. 2019;107/108:16.
	4.	Cekovska S, Stoleski S , Soleva V, Tosheska-Trajkovska K, Labudovik D, Bogdanska J, Brezovska-Kavrakova J, Kostovska I, Bauer B, Topuzovska S.	Enzymatic changes in orchard workers with occupational exposure to pesticides	Macedonian Pharmaceutical Bulletin. 2019; 616-02:632.95.028.
	5.	Minov J, Stoleski S , Petrova T, Vasolevska K, Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J.	Moxifloxacin in the outpatient treatment of moderate exacerbations of chronic obstructive pulmonary disease.	Open Access Maced J Med Sci 2018; 6 (11): 2017-2022.
	6.			
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
	11.1.	Дипломски работи	1 (во тек)	
	11.2.	Магистерски работи	2 и 2 (во тек)	
	11.3.	Докторски дисертации	2 (во тек)	
12.	Селектирани резултати во последните пет години			
	12.1.	За ментори на докторски трудови: доказ за објавени шест научни трудови во референтна научна публикација (чл. 136 став (8) од ЗВО)		
		Реен. број	Автори	Наслов
				Издавач / година

	1.	Wilke A, Bollmann U, Cazzaniga S, Hübner A, John SM, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Šimić D, Simon D, Sonsmann F, Stoleski S , Weinert P, Wulfhorst B.	The implementation of knowledge dissemination in the prevention of occupational skin diseases	J Eur Acad Dermatol Venereol. 2017 Oct 21. doi: 10.1111/jdv.14653.
	2.	Stoleski S , Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D.	Asthma and Chronic Obstructive Pulmonary Disease Associated with Occupational Exposure in Dairy Farmers - Importance of Job Exposure Matrices	Open Access Maced J Med Sci. 2019;7(14):2350-2359. https://doi.org/10.3889/oamjms.2019.630
	3.	Stoleski S , Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Atanasovska A.	Eosinophil cationic protein among crop and dairy farmers with asthma.	Open Access Maced J Med Sci 2018. https://doi.org/10.3889/oamjms.2018.113 .
	4.	Minov J, Stoleski S , Petrova T, Vasilevska K, Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Jesenak M	Effects of pleuran (β -glucan from <i>Pleurotus ostreatus</i>) supplementation on incidence and duration of bronchiectasis exacerbations	Open Access Maced J Med Sci. 2020 Feb 05; 8(B):1-7. https://doi.org/10.3889/oamjms.2020.5266
	5.	Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Vasilevska K, Stoleski S , Mijakoski D, Atanasovska A.	Asthma-COPD Overlap Syndrome developed in herbal tea processor with sensitizer-induced asthma – a case report.	Glob J Allergy 2017; 3 (1): 001-003.
	6.	Stoleski S , Mijakoski D.	Occupational Exposure to Endocrine Disrupting Chemicals: A Need for Practical Solutions and Recommendations	Endocrinol Diabetes Open Access.2019 Dec;2(1):113.
12.2.	Доказ за најмалку два печатени научно-истражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
1.	Sim K, Mijakoski D, Stoleski S , Rodriguez del Rio P, Sammut P, Le T-My, Munblit D, Boyle R.J.	Outcomes for clinical trials of food allergy treatments	Annals of Allergy, Asthma & Immunology. 2020;125(5):535-542.	

	2.	Schoos A-MM, Bullens D, Chawes BL, Costa J, De Vlieger L, DunnGalvin A, Epstein ME, Garssen J, Hilger C, Knipping K, Kuehn A, Mijakoski D, Munblit D, Nekliudov NA, Ozdemir C, Patient K, Peroni D, Stoleski S , Stylianou E, Tukulj M, Verhoeckx K, Zidarn M and van de Veen W.	Immunological Outcomes of Allergen-Specific Immunotherapy in Food Allergy	Front. Immunol. 2020;11:568598. https://doi.org/10.3389/fimmu.2020.568598 .	
12.3.	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години				
	Реден број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/конференција	Година
	1.	S. Stoleski, J. Minov, D. Mijakoski, A. Atanasovska, D. Bislimovska, Karadzinska-Bislimovska J.	Frequency of chronic respiratory symptoms, lung function impairment, and airway responsiveness - differences between cow breeders and crop farmers	ERS Virtual Congress 7-9 September 2020	2020
	2.	Stoleski S, Minov J, Mijakoski D, Bislimovska D, Atanasovska A, Karadzinska-Bislimovska J.	Respiratory health assessment in agricultural workers by job exposure matrices	ERS Virtual Congress 5-8 September 2021	2021
	3.	S. Stoleski, J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, D. Mijakoski, A. Atanasovska, D. Bislimovska	Respiratory health hazards in agriculture - assessment by job exposure matrices	ICOH Virtual 33rd International Congress on Occupational Health	2022

Реден број:	Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет
-------------	--

циклус на студии и за ментори на докторски трудови				
1.	Име и презиме	Мирјана Димовска		
2.	Дата на раѓање	27.4.1972		
3.	Степен на образование	Високо		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1997	УКИМ Медицински факултет - Скопје
		Магистериум	2012	УКИМ Медицински факултет - Скопје
		Докторат	2019	УКИМ Медицински факултет - Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Медицински науки и здравство	Јавноздравствени науки	Хигиена
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Медицински науки и здравство	Јавноздравствени науки	Хигиена
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција		Звање и област во кои е избран и област
		ЈЗУ Институт за јавно здравје на РСМ; Медицински факултет, УКИМ Скопје		Доцент, Хигиена и здравствена екологија
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
	9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии		
		Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција
		1.	Хигиена	Општа медицина, УКИМ, Медицински факултет - Скопје
		2.	Хигиена и здравствена екологија	Дентална медицина, УКИМ, Медицински факултет - Скопје
		3.	Хигиена и здравствена екологија	Тригодишни стручни студии за логопеди, медицински сестри и техничари, радиолошки технолози, физиотерапевти и дипломиран инженер по медицинско лабораториска дијагностика, УКИМ Медицински факултет Скопје
		4.		
		5.		
	6.			
9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.			

	2.		
9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии		
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција
	1.	Проценка на ризикот по здравјето од фактор(и) на животната средина (изборен предмет)	УКИМ Медицински факултет - Скопје, студиска програма Докторски студии - III циклус по Јавно здравство
	2.		
10.	Селектирани резултати во последните пет години		
10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)		
	Реден број	Автори	Наслов
	1.	Matisāne L, Knudsen LE, Lobo Vicente J, Uhl M, Katsonouri A, van den Brand AD, Berman T, Dimovska M , Gjorgjev D et al.	Citizens' Perception and Concerns on Chemical Exposures and Human Biomonitoring-Results from a Harmonized Qualitative Study in Seven European Countries.
	2.	Gjorgjev D, Dimovska M , Morris G, Howie J, Borota PM and Topuzovska LM	How Good Is our Place-Implementation of the Place Standard Tool in North Macedonia.
	3.	Dimovska M , Gjorgjev D.	The Effects of COVID-19 Lockdown on Air Quality in Macedonia.
	4.	Martin-Olmedo P, Ranzi A, Santoro M, Dack S, de Hoogh K, Martuzzi M, Dogliotti E, Hoek G, Tomasova J, Dimovska M , Iavarone I.	Methods and data needs to assess health impacts of chemicals in industrial contaminated sites.
	5.	Dimovska M , Gjorgjev D.	Assessing Health Impact of Air Pollution in Macedonian Cities
			Int J Environ Res Public Health. 2022 May 25;19(11):6414. <i>Int. J. Environ. Res. Public Health</i> 2020, 27;17(1). pii: E194. doi: 10.3390/ijerph17010194 Open Access Maced J Med Sci [Internet]. 2020 Oct. 26 [cited 2020 Dec. 12];8(T1):353-62 Epidemiol Prev. 2019 Jul-Aug;43(4):223-237. Biomedical Journal of Scientific & Technical Research, Volume 10-Issue 1; published October 15, 2018; Biomed J Sci & Tech Res, DOI: 10.26717/BJSTR.2018.10.001887
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)		
	Реден број	Автори	Наслов
	1.	Dragan Gjorgjev – Expert National Project Coordinator Dimovska	The INHERIT Project , funded by European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under
			EU Horizon 2020 Program, 2016-2019

		Mirjana Project Team member	grant agreement No 667364, coordinated by EuroHealthNet,	
	2.	Dragan Gjorgjev - Expert Dimovska Mirjana Expert	Transboundary Air Pollution Health Index, Development and Implementation (TRAP)	Ministry of Environment and Physical Planning Skopje, North Macedonia, 2019-2021
	3.	Dragan Gjorgjev – National contact point for IV component; Dimovska Mirjana - Project Team member	EU Twinning project: Further strengthening the capacities for effective implementation of the acquis in the field of air quality	Ministry of Environment and Physical Planning Skopje, North Macedonia, 2015-2019
	4.	Dragan Gjorgjev- MC Member (Management Committee Member); Dimovska Mirjana - MC Substitute	COST Action IS 1408: Industrially Contaminated Sites and Health Network (ISCHNet)–	COST Action, European Cooperation in Science and Technology, supported by the EU Framework Programme Horizon 2020, (2015-2019)
	5.			
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.			
	2.			
	3.			
	4.			
	5.			
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Matisāne L, Knudsen LE, Lobo Vicente J, Uhl M, Katsonouri A, van den Brand AD, Berman T, Dimovska M , Gjorgjev D et al.	Citizens' Perception and Concerns on Chemical Exposures and Human Biomonitoring-Results from a Harmonized Qualitative Study in Seven European Countries.	Int J Environ Res Public Health. 2022 May 25;19(11):6414.
	2.	Gjorgjev D, Dimovska M , Morris G, Howie J, Borota PM and Topuzovska LM	How Good Is our Place-Implementation of the Place Standard Tool in North Macedonia.	<i>Int. J. Environ. Res. Public Health</i> 2020, 27;17(1). pii: E194. doi: 10.3390/ijerph17010194 doi: 10.3390/ijerph19116414. PMID: 35681998; PMCID: PMC9180191.
	3.	Dimovska M , Gjorgjev D.	The Effects of COVID-19 Lockdown on Air Quality in Macedonia.	Open Access Maced J Med Sci [Internet]. 2020Oct.26 [cited 2020Dec.12];8(T1):353-62

	4.	Martin-Olmedo P, Ranzi A, Santoro M, Dack S, de Hoogh K, Martuzzi M, Dogliotti E, Hoek G, Tomasova J, Dimovska M , Iavarone I.	Methods and data needs to assess health impacts of chemicals in industrial contaminated sites.	Epidemiol Prev. 2019 Jul-Aug;43(4):223-237.
	5.	Dimovska M , Gjorgjev D.	Assessing Health Impact of Air Pollution in Macedonian Cities	Biomedical Journal of Scientific&Technical Research, Volume 10-Issue 1; published October 15, 2018; Biomed J Sci & Tech Res, DOI: 10.26717/BJSTR.2018.10.001887
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
	11.1.	Дипломски работи		
	11.2.	Магистерски работи		
	11.3.	Докторски дисертации		
12.	Селектирани резултати во последните пет години			
	12.1.	За ментори на докторски трудови: доказ за објавени шест научни трудови во референтна научна публикација (чл. 136 став (8) од ЗВО)		
		Реден број	Автори	Наслов
				Издавач / година
		1.	Matisāne L, Knudsen LE, Lobo Vicente J, Uhl M, Katsonouri A, van den Brand AD, Berman T, Dimovska M , Gjorgjev D et al.	Citizens' Perception and Concerns on Chemical Exposures and Human Biomonitoring-Results from a Harmonized Qualitative Study in Seven European Countries.
		2.	Gjorgjev D, Dimovska M , Morris G, Howie J, Borota PM and Topuzovska LM	How Good Is our Place-Implementation of the Place Standard Tool in North Macedonia.
		3.	Dimovska M , Gjorgjev D.	The Effects of COVID-19 Lockdown on Air Quality in Macedonia.
		4.	Martin-Olmedo P, Ranzi A, Santoro M, Dack S, de Hoogh K, Martuzzi M, Dogliotti E, Hoek G, Tomasova J, Dimovska M , Iavarone I.	Epidemiol Prev. 2019 Jul-Aug;43(4):223-237.
		5.	Dimovska M , Gjorgjev D.	Biomedical Journal of Scientific&Technical Research,

			Macedonian Cities	Volume 10-Issue 1; published October 15, 2018; Biomed J Sci & Tech Res, DOI: 10.26717/BJSTR.2018.10.001887	
	6.				
12.2.	Доказ за најмалку два печатени научно-истражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години				
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година	
	1.	Matisāne L, Knudsen LE, Lobo Vicente J, Uhl M, Katsonouri A, van den Brand AD, Berman T, Dimovska M , Gjorgjev D et al.	Citizens' Perception and Concerns on Chemical Exposures and Human Biomonitoring-Results from a Harmonized Qualitative Study in Seven European Countries.	Int J Environ Res Public Health. 2022 May 25;19(11):6414.	
	2.	Gjorgjev D, Dimovska M , Morris G, Howie J, Borota PM and Topuzovska LM	How Good Is our Place-Implementation of the Place Standard Tool in North Macedonia.	<i>Int. J. Environ. Res. Public Health</i> 2020, 27;17(1). pii: E194. doi: 10.3390/ijerph17010194	
	3.	Martin-Olmedo P, Ranzi A, Santoro M, Dack S, de Hoogh K, Martuzzi M, Dogliotti E, Hoek G, Tomasova J, Dimovska M , Iavarone I.	Methods and data needs to assess health impacts of chemicals in industrial contaminated sites.	Epidemiol Prev. 2019 Jul-Aug;43(4):223-237.	
12.3.	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години				
	Реден број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/ конференција	Година
	1.	Dragan Gjorgjev/Mirjana Dimovska	Health Impact Assessments of air pollution in Bitola Region	TRAP Conference on “Strategies for managing air pollution and environmental sustainability”, Interreg – IPA CBC Greece – RN Macedonia	2022
	2.	Mirjana Dimovska	Health Impact Assessment of Air Pollution – the case of RN Macedonia	Webinar on Air Pollution and Health in SE Europe: Webinar 1, Global and Regional evidence on health effects of air pollution: The case of SE Europe	2021
	3.	Dragan Gjorgjev/Mirjana Dimovska	Practicing Place Standard Tool in Macedonia	International Making Place Conference, Glasgow, Scotland	2019

ПРИЛОЗИ

Прилогбр. 5**Додаток на диплома****Медицински факултет**

1. Податоци за носителот на дипломата	
1.1. Име	
1.2. Презиме	
1.3. Датум на раѓање, место и држава на раѓање	
1.4. Матичен број	
2. Податоци за стекнатата квалификација	
2.1. Датум на издавање	
2.2. Назив на квалификацијата	Магистер по јавно здравство
2.3. Име на студиската програма, односно главно студиско подрачје, поле и област на студиите	Двегодишни академски студии по јавно здравство
2.4. Име и статус на високообразовната/научната установа која ја издава дипломата	Универзитет "Св.Кирил и Методиј" во Скопје, Медицински факултет во Скопје, јавна високообразовна установа
2.5. Име и статус на високообразовната/научната установа (доколку е различна)	
2.6. Јазик на наставата	Македонски јазик
3. Податоци за степен (циклус) на квалификацијата	
3.1. Вид на квалификацијата (академски/стручни студии)	академски студии
3.2. Степен (циклус) на квалификацијата	Втор циклус
3.3. Траење на студиската програма: години и ЕКТС кредити	2 години, 4 семестри, 120 ЕКТС кредити
3.4. Услови за запишување на студиската програма	Завршен прв циклус академски студии со времетраење од најмалку три години (240 кредити)
4. Податоци за содржините и постигнатите резултати	
4.1. Начин на студирање (редовни, вонредни)	Редовен

<p>4.2. Барања и резултати на студиската програма</p>	<p>Студентот ги завршил студиите откако успешно ќе ги ислуша и положи сите предвидени предмети, успешно ќе бидат извршени другите обврски предвидени со студиската програма и изработил и одбрал магистерски труд.</p> <p>Студентот по завршување на студиите од вториот циклус треба да покаже високо ниво на систематизирано знаење и разбирање во областа на научното истражување во јавното здравство, генерално, но и од потесната област на истражувањето.</p> <p>Исто така, треба да биде квалификуван и да има совладано вештини на истражување во полето на истражување и потесната област со кои ќе биде оспособен за независно и автономно истражување.</p> <p>Со помош на стекнатото знаење и совладаните вештини да може да примени оригинално истражување во соодветната потесна област, кое ќе овозможи стекнување на нови знаења кои безусловно ќе треба да бидат вреднувани не само во национални, туку и интернационални публикации од страна на независни стручњаци во научното поле.</p>				
<p>4.3. Податоци за студиската програма (насока, модул, оценки, ЕКТС кредити)[1]</p>	<p>Видете го приложеното Уверение за положени испити и целосно реализирана студиска програма</p> <p>Студентот изработил и одбрал магистерски труд на тема:</p>				
<p>4.4. Систем на оценување (шема на оценки и критериуми за добивање на оценките)</p>	<p>Скала на бодови за добивање на соодветните оценки (10, 9, 8, 7, 6, 5)</p> <p>Критериуми:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Постигнати резултати на прв и втор колоквиум / испит • Присуство и активност на предавања и вежби • Учество на проект или изработка на стручен труд <p>Оцената 5 (пет) е негативна оценка</p>	<p>до 59 бода</p>	<p>5</p>	<p>пет</p>	<p>F</p>
		<p>од 60-68 бодови</p>	<p>6</p>	<p>шест</p>	<p>E</p>
		<p>од 69-76 бодови</p>	<p>7</p>	<p>седум</p>	<p>D</p>
		<p>од 77-84 бодови</p>	<p>8</p>	<p>осум</p>	<p>C</p>
		<p>од 85-92 бодови</p>	<p>9</p>	<p>девет</p>	<p>B</p>
		<p>од 93-100 бодови</p>	<p>10</p>	<p>десет</p>	<p>A</p>
<p>4.5. Просечна оценка во текот на студиите</p>					
<p>5. Податоци за користење на квалификацијата</p>					
<p>5.1. Пристап до понатамошни студии</p>	<p>По завршување на студиите од втор циклус академски магистерски студии, може да ја продолжи својата едукација на трет циклус академски студии по јавно здравство согласно Законот за високо образование</p>				
<p>5.2. Професионален статус (ако е применливо)</p>					
<p>6. Дополнителни информации</p>					
<p>6.1. Дополнителни информации за студентот</p>					
<p>6.2. Дополнителни информации за високообразовната установа</p>	<p>Универзитет "Св.Кирил и Методиј" во Скопје, Медицински факултет, ул."50 Дивизија" бр.6 1000 Скопје, Република Северна Македонија www.ukim.edu.mk; www.medf.ukim.edu.mk; e-mail: medf@medf.ukim.edu.mk</p>				
<p>7. Заверка на додатокот на дипломата</p>					

Прилогбр. 6

Статут на високообразовната установа(на УКИМ и на единицата) – линк до веб-страниците

http://www.ukim.edu.mk/dokumenti_m/264_STATUT_UKIM-6.6.2019.pdf

Извештај од последната самоевалуација (на УКИМ и на единицата)– линк до веб-страниците

http://www.ukim.edu.mk/dokumenti_m/297_Izvestaj%20za%20samoevalucija%20-%20Medicinski%20fakultet.pdf

Прилогбр. 7

Копија од Решението за акредитација на високообразовната установа, издадено од Одборот за акредитација и евалуација на високото образование на Република Македонија

Прилогбр. 8

Договори за закуп

Нема договори за закуп

Прилог бр. 9

Копија од Решението за исполнување на услови за почеток со работа на студиската програма, издадено од Министерството за образование и наука на Република Северна Македонија

Прилог бр. 10

**Копија од Решението за исполнување на услови за почеток со работа на студиската програма,
издадено од Министерството за образование и наука на Република Северна Македонија**

Примено:	23.09.2022		
Орг. един.	Број:	Предлог:	Вредност:
1003	4104/2		

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија, бр.82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за давање согласност за учество во изведување на настава по одредени предмети од студиската програма на втор циклус студии по јавно здравство

Јас д-р Моме Спасовски, избран во звање редовен професор и вработен во Институт за социјална медицина, Медицински факултет на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, давам согласност за учество во изведување на настава од студиската програма на втор циклус студии по јавно здравство на Медицински Факултет, по наставните предмети:

Задолжителен предмет:

1. Вовед во новото јавно здравство
2. Јавно-здравствена работа и организација
3. Здравствен менаџмент
4. Унапредување (промоција) на здравје

Изборен предмет:

1. Менаџмент за квалитет на здравствените услуги (TQM) во јавното здравје
2. Право и јавно здравство

Скопје, 21.09.2022

Подносител на изјава:

Проф. д-р Моме Спасовски

Примено:	22.09.2022		
Орг. един:	Број:	Градско:	Вредност:
1003	410411		

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија, бр.82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за давање согласност за учество во изведување на настава по одредени предмети од студиската програма на втор циклус студии по јавно здравство

Јас д-р Ирина Павловска, избрана во звање редовен професор и вработен во Институт за Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика, Медицински факултет на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ давам согласност за учество во изведување на настава од Студиската програма на втор циклус студии по јавно здравство на Медицински Факултет, по наставните предмети:

Задолжителен предмет:

1. Компјутерски вештини и интернет во јавното здравје
2. Контрола на незаразни болести
3. Принципи на епидемиологијата и методи на истражување
4. Биостатистика
5. Контрола на заразни заболувања

Скопје, 22.09.2022 година

Подносител на изјава,

Проф. д-р Ирина Павловска

Примено	26.09.2022		
Орг. едич	Год	Предмет	Вредност
1003	4104/3		

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија, бр.82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за давање согласност за учество во изведување на настава по одредени предмети од студиската програма на втор циклус студии по јавно здравство

Јас Весна Велиќ Стефановска, избран-а во звање редовен/вонреден професор и вработен во Институтот за епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика, Медицински факултет на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ давам согласност за учество во изведување на настава од Студиската програма на втор циклус студии по јавно здравство на Медицински Факултет, по наставните предмети:

Задолжителен предмет:

1. Принципи на епидемиологија и методи на истражување
2. Контрола на заразни болести
3. Контрола на незаразни болести
4. Биостатистика
5. Компјутерски вештини и интернет во јавното здравје

Изборен предмет:

1. Јавно здравство и болести ма зависнот
2. Современи епидемиолошки истражувања во јавното здравство

Скопје, 26. 09. 2022

Подносител на изјава
Весна Велиќ Стефановска

Примено	03.10.2022		
Орг. единица	Вид	Код на документ	Вредност
1003	4104/10		

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија, бр.82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за давање согласност за учество во изведување на настава по одредени предмети од студиската програма на втор циклус студии по јавно здравство

Јас Бети Зафирова-Ивановска, избран-а во звање редовен професор и вработена во Институтот за епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика, Медицински факултет на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ давам согласност за учество во изведување на настава од Студиската програма на втор циклус студии по јавно здравство на Медицински Факултет, по наставните предмети:

Задолжителен предмет:

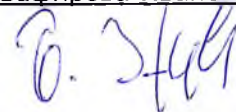
1. Биостатистика
2. Компјутери и интернет во јавното здравје
3. Принципи на епидемиологија и методи во истражување
4. Контрола на заразни болести
5. Контрола на незаразни болести

Изборен предмет:

1. Апликативна вредност на епидемиолошките и статистички методи во решавање на јавно-здравствените аспекти на проблемите поврзани со здравјето
2. Епидемиолошкиот метод во процена на ефикасноста на превенирањето на заразните и хроничните незаразни болести

Скопје, --.--.2022

Подносител на изјава
Бети Зафирова-Ивановска

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија, бр.82/2018) ја давам следната

Примено:	28.09.2022		
Орг. един.	Број	Предмет	Вредност
1003	4104/5		

ИЗЈАВА

за давање согласност за учество во изведување на настава по одредени предмети од студиската програма на втор циклус студии по јавно здравство

Јас проф. д-р Фимка Тозија, избрана во звање редовен професор и вработена во Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија и Медицински факултет на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, давам согласност за учество во изведување на настава од Студиската програма на втор циклус студии по јавно здравство на Медицински Факултет, по наставните предмети:

Задолжителен предмет:

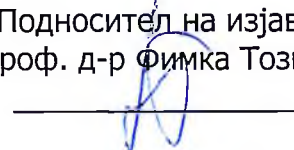
1. Економика во здравство
2. Фамилијарни и специјални здравствени потреби
3. Јавно-здравствена работа и организација
4. Здравствен менаџмент

Изборен предмет:

1. Контрола и превенција на повреди и насилство – истражување и промоција на безбедност
2. Планирање за здравје – стратешка анализа и планирање во јавното здравје

Скопје, 28.09.2022

Подносител на изјава
проф. д-р Фимка Тозија

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ-Скопје

Примено	27.09.2022		
Орг. един.	Бр.:	Против:	Вредност:
1003	4104/4		

4. Изјава од наставникот за давање согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018) ја давам следната

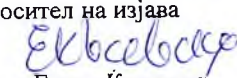
ИЗЈАВА

за согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма на втор циклус студии по јавно здравство

Јас, Елена Косевска, избрана во звање редовен професор, и вработена во Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија и Медицинскиот факултет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ Катедра за социјална медицина, давам согласност за учество во изведување настава на студиската програма на втор циклус студии по јавно здравство на Медицинскиот факултет, по наставните предмети:

1. Социјални и бихевиорални науки во здравството – задолжителен предмет
2. Културолошки и структурни компетенции на здравствените професионалци – изборен предмет

Скопје, септември.2022

Подносител на изјава

Проф. д-р Елена Косевска

Примено	29.09.2022		
Орг. един.	Број	Презент	Вредност
1003	4104/8		

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија, бр.82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за давање согласност за учество во изведување на настава по одредени предмети од студиската програма на втор циклус студии по јавно здравство

Јас д-р Игор Спироски, избран во звање вонреден професор и вработен во Медицинскиот факултет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, давам согласност за учество во изведување на настава од Студиската програма на трет циклус студии по јавно здравство на Медицинскиот факултет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, по наставните предмети:

Задолжителен предмет:

1. Исхрана во јавното здравје

Изборен предмет:

1. Јавноздравствени аспекти на детската дебелина

29. 9. 2022

Скопје,

Подносител на изјава

Проф. д-р Игор Спироски

Проф. д-р Игор Спироски
специјалист по хигиена
и здравствена екологија
746537

Примено:	29.09.2022		
Орг. единица:	Број:	Сектор:	Вредност:
1003	4104/6		

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија, бр.82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за давање согласност за учество во изведување на настава по одредени предмети од студиската програма на втор циклус студии по јавно здравство

Јас Михаил Кочубовски, избран-а во звање **редовен**/вонреден професор и вработен во Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија/Катедра по Хигиена, Медицински факултет на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ давам согласност за учество во изведување на настава од Студиската програма на втор циклус студии по јавно здравство на Медицински Факултет, по наставните предмети:

Задолжителен предмет:

1. Здравствена екологија
2. _____
3. _____

Изборен предмет:

1. Јавно здравство во услови на итности и катастрофи
2. Основи на проценката на влијанието на животната средина врз здравјето
3. _____

Скопје, 29.09.2022

Подносител на изјава
Михаил Кочубовски

ПРОФ. Д-Р МИХАИЛ
КОЧУБОВСКИ, Dr, sci
специјалист по хигиена

Примено	29.09.2022		
Орг. един.	Брч	Издание	Вредност
1003	4104/7		

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија, бр.82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за давање согласност за учество во изведување на настава по одредени предмети од студиската програма на втор циклус студии по јавно здравство

Јас, Гордана Ристовска, избрана во звање редовен професор и вработена во Институт за јавно здравје и Катедра по хигиена, Медицински факултет на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ давам согласност за учество во изведување на настава од Студиската програма на втор циклус студии по јавно здравство на Медицински Факултет, по наставните предмети:

Задолжителен предмет:

1. Здравствена екологија
2. Исхрана во јавно здравје

Изборен предмет:

1. Етика во научноистражувачка работа во областа на јавното здравје
2. Едно Здравје пристап и глобално здравје

Скопје, 29. 09. 2022

Подносител на изјава
Проф. Д-р Гордана Ристовска

Проф. Д-р Гордана Ристовска
специјалист по хигиена

КОНУРНИК 12 МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ
 Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ Скопје
 МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ „Св. Кирил и Методиј“ Скопје

Презиме	Име	Датум	Подносител
		31.10.2022	
1003	4104	11	

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија, бр.82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за давање согласност за учество во изведување на настава по одредени предмети од студиската програма на втор циклус студии по јавно здравство

Јас, Јордан Минов, избран во звање редовен професор и вработен во Институт за медицина на трудот на РС Македонија, Скопје, и Медицински факултет на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ давам согласност за учество во изведување на настава од Студиската програма на втор циклус студии по јавно здравство на Медицински Факултет, по наставните предмети:

Задолжителен предмет:

1. Медицина на трудот
2. _____
3. _____

Изборен предмет:

1. Болести на белите дробови поврзани со професионалната експозиција – јавноздравствен проблем
2. _____
3. _____

Скопје, 21.09.2022

Подносител на изјава
Име и презиме, и потпис

Проф. д-р Јордан Минов

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ - Скопје

Пробиток	31.10.2022		
Орг. единица	1003	4104/13	

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија, бр.82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за давање согласност за учество во изведување на настава по одредени предмети од студиската програма на втор циклус студии по јавно здравство

Јас Драган Мијаќоски, избран-а во звање вонреден професор и вработен во Институт за медицина на трудот на РСМ, Медицински факултет на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ давам согласност за учество во изведување на настава од Студиската програма на втор циклус студии по јавно здравство на Медицински Факултет, по наставните предмети:

Задолжителен предмет:

1. Медицина на трудот

Изборен предмет:

1. Психосоцијални фактори на работното место – јавноздравствени аспекти

Скопје, 28.09.2022

Подносител на изјава
Име и презиме, и потпис

Драган Мијаќоски

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ - Скопје

Примено	31.10.2022		
Орг. един.	Број	Преглед	Целофан
1003	4104/12		

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија, бр.82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за давање согласност за учество во изведување на настава по одредени предмети од студиската програма на втор циклус студии по јавно здравство

Јас Сашо Столески, избран-а во звање вонреден професор и вработен во ЈЗУ Институт за медицина на трудот, Медицински факултет на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ давам согласност за учество во изведување на настава од Студиската програма на втор циклус студии по јавно здравство на Медицински Факултет, по наставните предмети:

Задолжителен предмет:

1. Медицина на трудот
2. _____
3. _____

Изборен предмет:

1. Професионални малигни неоплазми
2. _____
3. _____

Скопје, 21.09.2022

Подносител на изјава

Сашо Столески

Примено:	29.09.2022		
Орг. един.	Број	Содержина	Вредност:
1003	4104/3		

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија, бр.82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за давање согласност за учество во изведување на настава по одредени предмети од студиската програма на втор циклус студии по јавно здравство

Јас д-р Мирјана Димовска, избрана во звање доцент и вработена во на Медицински факултет на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, давам согласност за учество во изведување на настава од Студиската програма на втор циклус студии по јавно здравство на Медицински факултет, по наставните предмети:

Задолжителен предмет:

1. Здравствена екологија

Изборен предмет:

1. Проценка на ризикот по здравјето од фактор(и) на животната средина

29.09.2022

Скопје, ---.---.2022

Подносител на изјава
Доц. д-р Мирјана Димовска

Доц. д-р Мирјана Димовска
специјалист по хигиена
и здравствена екологија

